

Välkommen till PsykoterapiMässan 2006

PsykoterapiMässan har blivit ett forum för information, kunskapsspridning, utvecklande samtal och informella träffar för alla som är verksamma inom och intresserade av det psyko-terapeutiska och psykologiska fältets mångfald.

Den fjärde PsykoterapiMässan har samlat ett 80-tal utställare – vilka representerar legitimerade psykoterapeuter, deras organisationer, arbetsplatser och institutioner. Särskilt inbjudna utställare är patientföreningar, aktuella fackförbund, bokförlag, politiker och forskare samt organisationer och enskilda personer som arbetar för psykisk hälsa och psyko-terapeutiskt/psykologiskt samtalsstöd.

I föreläsningar, seminarier, miniseminarier och paneler ges tillfälle till fördjupning och diskussion om psyko-terapier med olika teoretisk bakgrund. Legitimerade psyko-terapeuters arbete inom nyskapande psyko-terapeutiska verksamheter, forskning, utbildning och utveckling kommer att presenteras.

Som vid tidigare PsykoterapiMässor erbjuds även i år ett kvällsprogram med filmvisning och ett konstnärligt möte i bild, dans och musik!

Nytt för PsykoterapiMässan 2006:

- Invi- gningen kommer ske som första programpunkt torsdagen den 18 maj kl 9.00–10.15 och vara gemensam för alla närvarande.
- Det vanliga tillträdeskortet till utställningen, paneler och miniseminarier ger även tillträde till de föreläsningar som är markerade med grått i programmet.

Arrangör av PsykoterapiMässan är PsykoterapiStiftelsen – stiftelsen för främjandet av psykisk hälsa genom psyko-terapi. Till hjälp att arrangera PsykoterapiMässan 2006 har stiftelsen haft Stockholm Convention Bureau och Stockholmsmässan. PsykoterapiMässan stöds även i år av AFA sjukförsäkring.

PsykoterapiStiftelsens mässledning önskar alla deltagare vid 2006 års PsykoterapiMässa välkomna till tre inspirerande dagar tillsammans med kollegor, åhörare och andra verksamma inom det psyko-terapeutiska området!

Ulla Grebo

Margareta Mörner

Mikael Westrell

Praktisk information

SÅ HÄR KOMMER DU TILL STOCKHOLMSMÄSSAN

Pendeltåg från Stockholm C avgår 8–12 ggr/timme och når Älvsjö station efter bara 9 minuter. Med bil kör du enklast E4/E20 och följer skyltar mot Stockholmsmässan/Älvsjö. Det finns 4 000 parkeringsplatser, avgift 25 kr/timme eller 70 kr/dygn. Åker du taxi, har de större taxibolagen fasta priser till Stockholmsmässan från såväl Arlanda, Bromma som City.

ANMÄLAN

Du anmäler dig direkt på Internet, www.psykoterapimassan.se. Där bokar du också seminarier (OBS! Rangordna två alternativ med siffrorna 1 och 2), kvällsaktiviteter, SL-kort och hotellrum. **Senast den 31 mars 2006** vill vi ha din anmälan som är bindande. Alla nedanstående priser är exklusive moms. Betalning sker mot faktura med momsens specificerad.

1. Avgiften för ett 3-dagars mässkort är 2 600 kr och berättigar till entré till utställningen och samtliga föreläsningar/seminarier efter förbokning av plats samt på övriga sådana i mån av plats. Dagkort kostar 1 400 kr per dag och berättigar entré till den valda dagens utställning och föreläsningar/seminarier efter förbokning av plats samt på övriga sådana i mån av plats.

2. Föreläsare erhåller 50% rabatt på ovanstående avgifter, max två personer per programpunkt.
I övrigt enligt punkt 1 ovan.

3. Föreläsare som enbart deltar på eget seminarium erhåller ett tillträdeskort till utställningen under den egna seminariedagen.

4. För heltidsstuderande på universitet och högskolor kostar ett 3-dagars mässkort 500 kr och dagkort 250 kr per dag. OBS! Var vänlig bifoga studentintyg/bevis tillsammans med din anmälan. I övrigt enligt punkt 1 ovan.

5. Utställares kontaktperson samt föranmälda medarbetare som bemannar montern erhåller tillträdeskort till utställningen.

Mässkort 3-dagar = entré till valda dagars föreläsningar/seminarier samt utställningen och miniseminarier.

Mässkort, dagkort = entré till vald dags föreläsningar/seminarier samt utställningen och miniseminarier.

Tillträdeskort för besökare kostar 100 kr/dag inkl moms och säljs endast på plats. Tillträdeskortet gäller för entré till utställningen, miniseminarier, paneler och de offentliga föreläsningar som markerats med grått fält. Gäller även för tillträde vid invigningen, i mån av plats (först till kvarn...).

LUNCHLÅDA

Nyhet på årets mässa är att du kan förbeställa en lunchlåda à 75 kr inkl moms, innehållande pastasallad och dryck. Vilken typ av sallad som serveras respektive dag finns beskrivet på anmälan online.

OBS! Lunchlådan kan man inte köpa direkt på plats – den måste förbeställas.

För andra lunchalternativ hänvisar vi till Stockholmsmässans egna restauranger eller andra lunchalternativ i området.

ÖPPETTIDER

Torsdag den 18/5 08.00–18.30. Utställningen öppnar 08.30

Fredag den 19/5 08.30–18.30

Lördag den 20/5 08.30–17.00

HOTELLBOKNING

De förbokade hotellen (förutom Hotel Älvsjö som ligger vid Stockholmsmässan) är centralt belägna inom gångavstånd från centralstationen, flygbussterminalen och pendeltågen. Rum bokas i den ordning beställningarna kommer StoCon tillhanda. För att vi skall kunna tillgodose önskemål, bör du boka ditt rum i god tid och senast den 13 april 2006. Logikostnaden betalas direkt till hotellet. Önskar du bli fakturerad för ditt hotellrum måste du skriftligen informera hotellet tidigast två veckor före ankomst. För att undvika kostnader i samband med avbeställning

av hotellrum bör detta ske skriftligen dock senast den 8 maj 2006. Därefter förbehåller sig StoCon rätten att fakturera för avbeställda nätter.

SL-KORT

Du har möjlighet att köpa SL-kort till ett mycket förmånligt pris. SL-kort gäller dygnet runt på buss, tunnelbana och pendeltåg (ej flygbussar) i Stockholmsregionen under hela eller delar av mässans dagar. Beställ SL-kort på anmälningsblanketten. SL-kortet skickas till dig tillsammans med övriga biljetter. Pris för 24-timmars kort är 45 kr och för 48-timmars, 90 kr, priserna är inklusive 6 % moms.

BEKRÄFTELSE

Stockholm Convention Bureau (StoCon), skickar en skriftlig bekräftelse på ditt deltagande och eventuell hotellbokning i god tid före mässan. Ditt mässkort, seminariebiljetter etc inkluderas i försändelsen och skickas till den adress du uppger på anmälningsblanketten.

AVBOKNING

Vid avbokning som görs fram t o m den 15 april debiteras en expeditionsavgift på 25 % på deltagaravgiften. Efter detta datum debiteras en avbokningsavgift motsvarande hela deltagaravgiften.

FÖRSÄKRING

Deltagaravgiften inkluderar inte någon försäkring. Varken organisationskommittén eller Stockholm Convention Bureau kan hållas ansvariga för skador under eller som ett resultat av mässan.

BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER

Mässdeltagarnas personuppgifter enligt PUL (som lämnas via anmälningsblanketten) kommer att behövas även efter mässans genomförande för redovisning av vad som framkommit under mässan. Det gäller bl a för statistiska ändamål och för utskick av information om framtida nya mässor inom ämnesområdet. Om du inte vill att dina personuppgifter ska publiceras kan du meddela detta till StoCon i samband med anmälan eller senare.

INFORMATION OM ANMÄLAN, BETALNING OCH HOTELLBOKNING

Stockholm Convention Bureau (StoCon)

Box 6911, 102 39 Stockholm

Telefon: 08-546 515 00 eller telefax: 08-546 515 99

E-post: confirmation@stocon.se

INFORMATION OM MÄSSAN

Mässlidningen, PsykoterapiStiftelsen

Ulla Grebo, ulla.grebo@psykoterapimassan.se

Margareta Mörner, margareta.morner@psykoterapimassan.se

Mikael Westrell, mikael.westrell@psykoterapimassan.se

Hemsidan

Uppdateringar och ändringar av mässprogrammet

införs löpande på hemsidan:

www.psykoterapimassan.se

TACK!

Stort tack till Marta Coronel som under sin sista termin på Konstfack gjort omslaget till katalogen.

Invigningsceremoni

- **Mässledningen**
- **Södra Latins Kammarkör**
under ledning av Klara Rylander

Invigningsföreläsning

Den moderna tröttheten – om modernitet och otillräcklighet

Karin Johansson

professor i idé- och lärdoms historia, Uppsala universitet

Karin har bl a skrivit:

*Det mätbara samhället: Statistik och samhällsdröm i 1700-talets Europa (1988),
Medicinens öga: Sjukdom, medicin och samhälle - historiska erfarenheter (1990),
Den mörka kontinenten: Kvinman, medicinen och fin-de-siecle (1994),
Kroppens tunna skal: Sex essäer om kropp, historia och kultur (1997),
Nostalgia: En känslas historia (2001),
Tecknen: Läkaren och konsten att läsa kroppar (2004).*

Innehåll

	Sid
Välkommen	1
Praktisk information	2
Invigningsprogram	3
Seminarier torsdag	4
Seminarier fredag	12
Seminarier lördag	22
Översiktsprogram torsdag	30
Översiktsprogram fredag	31
Översiktsprogram lördag	33
Paneler	34
Kliniska mötesplatser	35
Miniseminarier	36
Medverkande	40
Kvällsprogram	42
Utställare	43
"Guldplaketten"	51
Legitimerad psykoterapeut – vad är det?	52
Samrådsforum för psykoterapi – vad är det?	53

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 11.00–12.15

101

Barn- och ungdomspsykiatri, Stockholms läns landsting – BUP

Kroppsoorienterad psykoterapi, förändringsprocesser i ett intersubjektivt perspektiv

Kroppsoorienterad psykoterapi är en metod där den verbala metodiken kompletteras med kroppsoorienterade tekniker bland annat fokuserade på andning, kroppsspänning, kroppshållning och affektmotoriska uttryck. Metoden presenteras översiktligt och diskuteras bland annat i relation till Daniel Sterns syn på intersubjektivitet och fokus på skeenden i nuet, inom ramen för ögonblickets psykologi.

Björn Wrangsjö, docent

102

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Hur kan grundforskning hjälpa oss att förbättra psykologisk behandling?

Inom KBT bedrivs en stor mängd behandlingsstudier där utfallet är mycket positivt för symptomminskning och ökad livskvalitet. Ofta nämns inte att KBT skiljer sig åt beroende på problemens karaktär och att forskare ägnat stora resurser åt att undersöka mekanismer bakom psykopatologi. Exempel på forskning är relational frame theory i samband med ACT, säkerhetsbeteenden i samband med KBT för ångeststörningar och självbiografiskt minne i samband med KBT för depression. Transdiagnostiska modeller har föreslagits för att öka förståelsen för psykologisk problematik och behandling.

Gerhard Andersson, professor, leg psykoterapeut, psykolog

103

Bokförlaget Natur och Kultur

Ett oskrivet blad

Teorin om att den nyfödda människan är ett oskrivet blad har styrt vårt sätt att tänka kring uppfostran och undervisning, trots att vetenskapen visat att synsättet inte är korrekt. Professor Martin Ingvar presenterar här Steven Pinkers bok, *Ett oskrivet blad*, där författaren gör upp med denna och andra dogmer om människans natur, och visar hur de påverkar oss i vårt dagliga liv samt försvarar tanken att en biologisk förståelse av våra förutsättningar går utmärkt att förena med humanistiska värden.

Martin Ingvar, professor i neurofysiologi

104

Förbundet S:t Lukas

EMDR (eye movement desensitization and reprocessing)

EMDR är en väldokumenterad psykoterapeutisk metod, speciellt för bearbetning av traumatiska minnen. Grundtankarna, grundtekniken och några användningsområden presenteras.

Raïli Hultstrand, leg psykoterapeut, EMDR handledare

105

Primärvården Göteborg

Kropp och själ under samma tak – samarbete läkare och psykolog på vårdcentraler i Göteborg

Undersökningar visar att minst var tredje patient inom primärvården har psykiska besvär. Sedan 1991 satsar Primärvården Göteborg på samarbete mellan läkare och psykolog. Patienterna fångas upp tidigt och det räcker oftast med en kort behandling. Kostnaden motsvarar två veckors sjukskrivning. Patienterna är nöjda med att behandlas på vårdcentralen. De psykiska besvären, såväl som sjukskrivning och medicinering minskar dramatiskt och läkartider frigörs för somatiskt sjuka patienter.

Lena Weirén, leg psykolog

Marie Selander, leg psykolog, leg psykoterapeut

Lena Dannefjord, leg psykolog

106

Psykoterapiinstitutet – PI

”Visst gör det ont...” Patienters upplevelse av att sluta i psykodynamisk psykoterapi

Inför avslutningen i psykoterapi aktualiseras viktiga upplevelser av tiden, av beroende, självständighet och separation. I litteraturen anses ibland avslutningsfasen vara den viktigaste i psykoterapi och fokus ligger där ofta på sorgen och smärtan. Behöver den upplevas så? Vi har intervjuat sju patienter ett halvår efter avslutad psykoterapi för att höra om deras upplevelser och tankar om den avslutande perioden och tiden därefter. Vi har vid bearbetningen av intervjuerna fokuserat på vad som upplevts som underlättande respektive hindrande faktorer för att sluta.

Karin Fyrö, leg psykoterapeut

Cecilia Andrae, leg psykoterapeut

Mats Hamreby, leg psykoterapeut

Sonja Hårdelin, leg psykoterapeut

Bengt Sandström, leg psykoterapeut

107

Psykoterapisällskapet i Stockholm AB

Tre teoretiska perspektiv på en klinisk vinjett

Vi kommer att presentera en klinisk vinjett som vi betraktar från tre olika teoretiska perspektiv: ett gruppanalytiskt, ett familjeterapeutiskt och ett individuellt psykodynamiskt perspektiv. Utifrån dessa perspektiv fortsätter vi att reflektera över olika sorts bemötande och tänkbara behandlingsalternativ tillsammans med seminariedeltagarna.

Barbro Åkerstedt-Nelehag, leg psykoterapeut

Gunnar Forsberg, leg psykoterapeut

Pia Litzell Berg, direktor, leg psykoterapeut

108

Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet

Hur lär man sig psykoterapibedömning? Så här gör vi på Karolinska Institutets psykoterapeututbildning

Teamarbete är ett viktigt inslag i psykoterapeututbildningen vid Karolinska institutet. Teamen består av fyra studenter och en lärare/psykoterapeut. Arbetet utgår från skriftliga referat av de bedömningssamtal studenterna haft med patienter som sökt psykoterapi. Seminariet har formen av en teamsammankomst. Studenter kommer att presentera samtal med terapiesökande patienter, en diskussion i teamet av varje samtal följer. Därefter inbjuds auditoriet att delta i en diskussion kring psykoterapeutiska bedömningar och värdet av detta moment i psykoterapeututbildningen. Begränsat deltagarantal.

Gerd Sundblad, studierektor

Ulla Floberg, kursansvarig

Carin Gunnarsson, student

Slavica Novak, student

Eddie Sandström, student

Marie-Louise Wikner, student

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 11.00–12.15

109

Solå ungdomscenter AB

Tonårsflickor i kris – vad är det som händer?

Solå ungdomscenter arbetar sedan 15 år tillbaka med flickor och deras familjer utifrån en psykodynamisk grundsyn med inriktning på kvinnopsykologi. Flickor som hotar andra flickor, flickor som isolerar sig hemma och flickor som inte kan vara ifrån sina mammor trots upprepade bråk dem emellan. Detta är exempel på några konflikter hos tonårsflickor. Föreläsningen sätter dessa konflikter och kriser i relation till tonårsflickans identitetsutveckling. Den tar också upp några behandlingsmetoder från Solå.

Åsa Rosén, sacionom, leg psykoterapeut

Solveig Seuffert, fil kand i psykologi, leg psykoterapeut

110

Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi

JL Moreno och Daniel Stern – ett genuint möte mellan två portalfigurer för den interpersonella psykologin. Workshop

JL Moreno formade från 20-talet en interpersonell psykologi utifrån sociometrisk forskning och psykodrama. Hans väsentliga begrepp återfinns i ny dräkt i Daniel Stern's nu baserade på modern forskning. Stern's bok ger stöd åt terapi med fokus på nuet och det intersubjektiva. Psykodrama är av hävd ögonblickets terapi och en kungsväg till det genuina mötet. Jämförelsen av Stern's och Morenos tankegångar har gett mig nya ögon för vad som sker i min egen verksamhet, inte minst beträffande det implicita.

Lars Tauvon, leg läkare, leg psykoterapeut, psykiater

111

Svenska Föreningen för Familjeterapi – sfft

Marte meo-arbete i nyblivna adoptivfamiljer – erfarenheter från en pilotstudie med sju familjer

Marte meo-arbete presenteras här som ett alternativ till stöd för nyblivna adoptivföräldrar. Inblickar i arbetet ges även med hjälp av videoinjetter. Marte meo-arbetet syftar till att främja föräldrarnas utvecklingsstödande förhållningssätt gentemot sitt barn. Det centrala arbetsredskapet i Marte meo är videoupptagningar som analyseras och på ett tydligt och lättillgängligt sätt återges för barnets omsorgspersoner. Videon är ett hjälpmedel att fokusera på den egna rollen i samspelet med barnet.

Gunnel Osterman, barnmorska och Marte meo-terapeut

112

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Hur går det till? – arbetsmetodik i kognitiv psykoterapi

Undervisningsfilm, som beskriver arbetsmomentet i kognitiv psykoterapi, vilket illustreras genom avsnitt ur två terapier med unga kvinnor med social fobi respektive panikångestsyndrom. Utvalda delar visas och diskuteras.

Margareta Andersson, leg psykoterapeut

113

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Kognitiv samtalsgrupp – en generaliserbar modell för rehabilitering

Det här manualbaserade kognitiva grupprogrammet har utvecklats i anslutning till ett omfattande forskningsprojekt vid Karolinska Institutet med inriktning på rehabilitering vid utmattningssyndrom och utmattningsdepression. Metoden är generaliserbar och användbar i många olika sammanhang där personlighet och livsstilsproblem spelar en mer framträdande roll genom att arbetet inriktas på mobilisering av patientens egna resurser att själv bidra till arbetet med att återvinna hälsa.

Jörgen Herlofson, psykiater, leg psykoterapeut

114

Svenska Föreningen för Symboldrama

Att befria sig ur självfällor – arbete med negativa självbilder i symboldrama

Marta Cullberg Weston illustrerar de negativa självbildernas koppling till självfällorna och visar med fallbeskrivningar hur man med arbete med inre bilder kan reparera självkänslan och befria personen ur självfällornas grepp.

Marta Cullberg Weston, fil lic, leg psykolog, leg psykoterapeut

115

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

"Motöverföringsfällor" i analysrummet och på vårdcentralen

Utgår från min erfarenhet som psykoanalytiker och som ledare för Balintgrupper med allmänläkare, som arbetar med fokus på patient-läkarrelationen. Kort historik ges. Fokusering på "motöverföringsfällor" vid psykoanalys och vid den tillämpning av analytiska kunskaper, som balintarbete är. Gemensamt är att starka känslor väcks i relation till analysand resp patient, men såväl uppgift som ram har stora olikheter. Etiska regler – hinder eller skydd?

Anita Häggmark, läkare och psykoanalytiker

116

Viksjo Gård Behandlingshem och Psykoterapeutiskt Center AB

Familjeterapeutiskt arbete på Viksjö Gård med ungdomar och deras familjer

I föreläsningen beskriver vi hur det familjeterapeutiska arbetet på Viksjö Gård ser ut. Vi presenterar också en kvalitativ studie som bygger på djupintervjuer med föräldrar till ungdomar som varit inskrivna på behandlingshemmet. Vi beskriver hur vi lade upp studien och vad vi lärde oss när vi lyssnade till föräldrarnas synpunkter, känslor och tankar kring behandlingen.

Maria Kruse, psykolog

Lena Bernergård, psykolog

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 13.30–14.45

121

Barn- och ungdomspsykiatri, Stockholms läns landsting – BUP

“Anknytningsinstinkten” eller länken mellan det biologiska och det sociala med utgångspunkt av Imre Hermann

Imre Hermann (1889–1984) var en ledande gestalt i den ungerska psykologin. Många teoretiker (t ex Bowlby, Spitz, Winnicott) hämtade viktiga tankar av honom. Han betraktade barnets behov av och förmåga till anknytning som en biologiskt programmerad instinkt, inpräglad i nervsystemet genom evolutionen. Han integrerade bl a neurologi, etologi, anknytningstänkandet med psykodynamiskt synsätt. Kärnan till hans teori är växelverknigen mellan ”nature” och ”nurture”. Han finner orsaken till olika patologier i den frustrerade anknytningsinstinkten som föreläsningen ge en överblick av.
Marie Balint, fil dr, leg psykolog

122

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Kontextuella modeller för individer och par – ACT & Integrative Behavioural Couples Therapy

Utgångspunkten tas i den för de båda modellerna bakomliggande filosofiska vetenskapssynen Funktionell kontextualism samt inlärningsteori. Gemensamma drag i de båda behandlingsmodellerna beskrivs samt jämförs med andra nutida behandlingsmodeller. Specifika tekniker för individuell behandling samt för par och relationsterapi beskrivs med återkoppling till de teoretiska och filosofiska utgångspunkterna. Även ett par fallbeskrivningar kommer att användas. Möjlighet att diskutera och ställa frågor kommer att finnas.

Thomas Gustavsson, leg psykolog

Magnus Stalby, leg psykolog

123

Bokförlaget Natur och Kultur

Kris och utveckling

Johan Cullbergs klassiska bok *Kris och utveckling* har lästs och uppskattats av hundratusentals svenskar. Boken gavs ut första gången 1974, och nu utkommer den i en moderniserad och utökad utgåva, även om grundstrukturen står kvar. Kvar står också den hoppfulla synen på krisen som en hävstång för den mänskliga utvecklingen. Boken har kompletterats med ett avsnitt om katastrofpsykiatri och sena stressreaktioner av docent Tom Lundin. I samtal med Tom Lundin och Jacob Carlander.

Johan Cullberg, professor, författare

Jakob Carlander, teolog lic, leg psykoterapeut

Tom Lundin, docent i katastrofpsykiatri

124

Bokförlaget Natur och Kultur

Tonårstid

Ökade krav på prestation och utseende gör dagens tonåringar mer sårbara, och fler söker professionell hjälp. Kanske behövs en regelbunden samtalskontakt, någon som har kännedom om tonåringens livssituation, som har klinisk erfarenhet och är öppen för nya metoder. Björn Wrangsjö och Majlis Winberg Salomonsson ger en teoretisk och klinisk grund för psykoterapi med tonåringar och ger inspiration till dem som i sin vardag möter tonåringar och intresserar sig för tonårens psykologi.

Björn Wrangsjö, barn- och ungdomspsykiater, psykoanalytiker

Majlis Winberg Salomonsson, psykolog, psykoanalytiker

125

Psykiatri Södra, SLSO

Gruppteamet – ett mobilt växthus för terapeutiska grupper

År 2003 tillskapades ett team inom Psykiatri Södra. Det nya teamets uppdrag är att starta grupper på de psykiatriska öppenvårdsmottagningarna, de socialpsykiatriska enheterna samt en specialenhet för särskilt vårdkrävande patienter och patienter dömda till vård. Vi kommer att presentera en kartläggning av vilka grupper som bedrivs inom Psykiatri Södra, hur vi har arbetat fram till dags dato och framtida planer. Teamet består av 5 psykoterapeuter på 3 tjänster, 3 gruppanalytiker, en KPT- och KBT- terapeut.

Inger Larsson, leg psykoterapeut, teamledare

Seija Hiltunen, leg psykoterapeut

126

Inställt

127

PsykoterapiStiftelsen

Panel: Klinisk mötesplats

Ett möte mellan några kliniskt verksamma psykoterapeuter. Utifrån olika teoretiska perspektiv och infallsvinklar ger var och en av psykoterapeuterna sin syn på en patients problem. Vad förenar och hur skiljer sig psykoterapeuternas synsätt? Åhörarna inbjuds att tillsammans med panelen diskutera problemet.

Anna Krantz, leg psykolog, psykoanalytiker

Carl Gyllenhammar, leg läkare, leg psykoterapeut, kognitiv psykoterapi

Torbjörn Klingzell, leg sjuksköterska, leg psykoterapeut, familjeterapeut

Eva Lena Molin, leg psykoterapeut, bild- och symboldramaterapi
Moderator: **Mikael Westrell, socionom, leg psykoterapeut**

128

PsykoterapiStiftelsen

Panel: Behöver rehabiliteringen rehabiliteras?

I den offentliga debatten konstateras att endast 20 procent av de individer som behöver rehabiliteringsåtgärder får det, att mer än 8 000 kvinnor under 40 år har förtidspensionerats det senaste året och att rehabiliteringsåtgärder inte ger effekt pga att de sätts in för sent. Psykisk ohälsa är oftast den bakomliggande orsaken. Trots detta erbjuds inte psykoterapeutisk/psykologisk hjälp. Systemfel? Politisk dragkamp? I panelen kommer rehabiliteringsfrågan att diskuteras ur ett mångfacetterat perspektiv.

Medverkande:

Alf Bergroth, professor i rehabiliteringsvetenskap, Mittuniversitetet

Aleksander Perski, docent, chef för Stressmottagningen, Karolinska Sjukhuset

Erik Ullenhag, vårdpolitisk talesman (fp), m fl

Moderator: **Sigmund Soback, överläkare, Psykoterapiinstitutet**

Panelerna 127 och 128 är öppna för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 13.30–14.45

129

Stockholms Akademi för Psykoterapi Utbildning – SAPU

Relationell psykoterapi – vad är det?

Del I (Del II, kl 15.30)

De senaste åren har mer integrativa synsätt inom psykoterapi vuxit sig starkare. Det gäller framför allt de olika självpsykologiska inriktningarna och den relationella psykoanalytiska strömningen. Gemensamt är betoningen på relationsperspektivet och affekternas centrala roll. Inom SAPU:s utbildningar och forskning sker en fortlöpande utveckling av dessa idéer.

Birgitta Elmquist, leg psykoterapeut, studierektor SAPU

Leif Havnesköld, leg psykoterapeut, rektor SAPU

Lotta Landerholm, leg psykoterapeut

Tomas Videgård, leg psykoterapeut

130

Svenska Föreningen för Familjeterapi – sfft

Ensamma mödrar som har problem med sina pojkar – en systemisk syn på en ny grupp som debuterar när samhället förändras

Den traditionella familjen förändras och samhället kan inte använda en kunskap som räknade med manliga gestalter, manliga förebilder och ett normalt nätverk kring barnen. Genom några representativa familjer och barnets olika utvecklingsfaser kan man försöka definiera en röd tråd som hjälper oss att förutse, förklara och analysera barnets beteende.

Alejandro Fuentes, behandlingsledare, master psykolog

131

Svenska föreningen för familjeterapi – sfft

Kärlek och hälsa – parbehandling i ett folkhälsoperspektiv

Detta är en vetenskaplig utvärdering av parterapi inom familjerådgivningen. Cirka 300 par deltog. Paren visade allvarliga problem. Kvinnorna hade allvarligare problem än männen. Studien visar att familjerådgivningen bidrar, med en relativt kort behandlingsinsats, till goda resultat både vad gäller förbättrade relationer och förbättrad hälsa. Kvinnor och män förbättrades i lika stor omfattning. Behandlingen tycks också bidra till att par, som övervägt skilsmässa, fortsätter att leva tillsammans.

Ann-Marie Lundblad, leg psykoterapeut, fil dr

132

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Dalai Lama möter Aaron Beck

Del I (Del II, kl 15.30)

När Aaron Beck mötte Hans Helighet Dalai Lama i Göteborg i juni 2005 talade de om centrala frågor i kognitiv psykoterapi och buddistisk psykologi. En DVD från detta möte visas och diskuteras bit för bit. Kognitiv psykoterapi sätts in i ett globalt sammanhang. Ta del av grunder i kognitiv psykoterapi på ett lättare sätt!

Jan Beskow, professor

133

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Vad talar för psykoanalytisk terapi?

Psykoanalytiskt baserade behandlingar, inklusive psykoanalys, har under de senaste åren blivit föremål för en massmedial desinformation som det är seminariets avsikt att korrigera. Vi kommer bl a att redovisa empiriska prövningar av psykoanalytiskt baserade hypoteser om själslivet och primär- och sekundärstudier (d v s meta-analyser) av psykoanalys och psykoanalytiskt baserade terapier.

Rolf Sandell, professor

Peter Ankarberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

Stephan Hau, docent

134

Tarab Institute Sweden

Mindfulness-baserad stresshantering

Del I (Del II, kl 15.30)

Vi blir stressade, när vi inte förstår sinnets/kroppens olika funktioner och börjar använda dem på ett ohälsosamt sätt. I workshoppen ingår teori och diskussion samt övningar utifrån zen-traditionen, den tibetanska traditionen och enligt Jon Kabat-Zinn.

Liisa Vuorinen, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 15.30–16.45

141

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Självhjälp mot tinnitusbesvär – med bok och via Internet

Tinnitus kan mycket sällan åtgärdas medicinskt, men besvären kan minskas med psykologisk behandling (kognitiv beteendeterapi). Självhjälpsbehandling är ett sätt nå ut till fler patienter och öka valmöjligheten för dem. Vid Akademiska sjukhuset i Uppsala har en strukturerad självhjälpsmanual utvecklats och utvärderats både som bok och som Internetbaserat behandlingsprogram. Terapeuten ger återkoppling via telefon eller e-post. Resultaten, som visat sig jämförbara med de vid ordinarie behandling, och praktiska implikationer diskuteras.

Viktor Kaldö, leg psykolog, doktorand

142

Bokförlaget Natur och Kultur

Kognitiv beteendeterapi inom psykiatri

Med utgångspunkt från antologin Kognitiv beteendeterapi inom psykiatri, avsedd som kursbok och som stöd för professionellt verksamhets terapeuter, visar professor Lars-Göran Öst hur KBT kan tillämpas vid en rad olika psykiatriska tillstånd som exempelvis paniksyndrom, social fobi, depression och bipolär störning, schizofreni och självskadande beteende. Han beskriver olika behandlingsvägar och likaså hur behandlingsresultaten kan vidmakthållas samt ger konkreta fallbeskrivningar.

Lars-Göran Öst, professor i klinisk psykologi, psykoterapeut

143

Ericastiftelsen

På samma spår – barn och föräldrar i psykoterapi

Att arbeta med både barn och föräldrar som barnpsykiater, har blivit en allt vanligare metod. Här belyses arbetssättet utifrån kliniska exempel.

May Nilsson, socionom, leg psykoterapeut

144

Förbundet S:t Lukas

Samtal om gränser

Gränser och gränsoverskridanden är betydelsefulla begrepp inom såväl existensfilosofiskt som psykoterapeutiskt tänkande. Vad kan existensfilosofin tillföra den psykodynamiska psykoterapien? Ett samtal mellan psykoterapi, existensfilosofi och religion.

Björn Elwin, fil dr, psykoanalytiker

Jonna Bornemark, doktorand

Raili Hultstrand, leg psykoterapeut

145

PsykiateriInstitutet – PI

Bryggor mellan psykodynamiskt och biologiskt perspektiv och arbetssätt

Forskning inom neurovetenskap har visat att känslomodaliteter och kognitiva funktioner har neurobiologiska korrelerat likaväl som att biologiska processer, spontana eller inducerade, finner uttryck i den psykiska funktionen. Inom den kliniska praktiken har det blivit allt vanligare att kombinera farmakoterapeutiska och psykoterapeutiska insatser. Dessa omständigheter tas som utgångspunkt för en diskussion om möjligheter och svårigheter som uppstår i mötet mellan de psykodynamiska och biologiska perspektiven.

Johan Schubert, docent, verksamhetschef

146

PsykiateriInstitutet – PI

Med patientens berättelse i fokus

PT-intervjun (om privata teorier) är en metod som syftar till att underlätta för patienten att ge sin egen berättelse om problemen, hur de har uppstått och hur de kan avhjälpas. Intervjun används i flera projekt med olika slags patienter, bl.a. unga vuxna före och efter psykoterapi samt vid två uppföljningstillfällen. Vid seminariet presenteras bakgrunden till och förhållningssättet vid intervjun samt kodningen. Intervjuförfarandet illustreras med rollspel.

Kerstin Schewenius, leg psykoterapeut

Sotiris Greveniotis, psykolog

Bengt Lauthers, leg psykoterapeut

Stefan Löwenthal, leg psykoterapeut

147

PsykiateriInstitutet – PI

Psykoanalys inifrån

Psykoanalys inifrån. Vad pågår bakom stängda mottagningsdörrar? Vi vet vad som händer i det egna rummet, men vad händer i andras? På PI i Stockholms läns landsting sker kvalitativa studier av de psykoanalyser som bedrivs inom verksamheten. Vi vill nu presentera några patienters syn på vad som underlättat och försvårat det egna förändringsarbetet. Patienternas egna berättelser kan ge oss kunskap och skapa underlag för en diskussion på seminariet. Välkomna!

Gunnel Jacobsson, fil dr, psykoanalytiker

Sonja Härdelin, psykoanalytiker

Pirjo Lantz, psykoanalytiker

Andrzej Werbart, docent, psykoanalytiker

148

Psykiaterisällskapet i Stockholm AB

Samtal om den gruppanalytiska psykoterapiutbildningen, dess innehåll, pedagogik, och användbarhet

Vi vill presentera den treåriga gruppanalytiska utbildningen genom ett samtal mellan kursansvariga lärare och handledare samt de som har gått utbildningen tidigare och nu kan använda de gruppanalytiska kunskaperna i olika sammanhang. Vi kommer att belysa innehållet, pedagogiken och användbarheten.

Pia Litzell Berg, direktor

Susanna Bergom Larsson Harris, leg psykoterapeut

Eva Rosenlund, leg psykoterapeut

Studerande från tidigare kurser.

149

Riksföreningen PsykiateriCentrum – RPC

Att skapa utrymme för psykoterapi

Debatten om den psykiatriska vårdens utformning, om prioritering mellan olika behandlingsideologier och behandlingsformer präglas alltför ofta av en polarisering. Att behålla synen på individen som unik och som agenten i sitt eget liv – är de psykodynamiska terapiernas styrka. Målen är komplexa, baserade på den relation som skapas mellan patient och personal och de syftar till att främja autonomi, kunskap, emancipation och hälsa.

Imre Szecsy, docent

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 15.30–16.45

150

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Piller eller terapi – en fråga om vetenskap eller ideologi

Det finns ett starkt vetenskapligt stöd för psykoterapi men stödet är svagt för huvuddelen av all behandling med psykofarmaka. Att företrädare för evidensbaserad psykiatri kommer till en motsatt slutsats beror på att de ställer hårdare krav på generalisering av forskningsresultat för psykoterapi än för psykofarmaka. Genom att ställa samma krav tydliggörs det starkare vetenskapliga stödet för psykoterapi och goda mänskliga möten.

Peter Ankarberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

151

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC och Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Genus och psykoterapi

Vad har könet för betydelse i psykoterapi? Debatten om psykoanalysens syn på kön har böljat fram och åter. Ömsom har psykoanalysen anklagats för bakåtsträveri, ömsom har man framhävt psykoanalysens frigörande kraft. Dagens genusforskning har myntat begrepp som genus, queer, heteronormativitet, intersektionalitet. Med utgångspunkt från psykoanalytiska teoretiker som närmast sig genusvetenskapen som Nancy Chodorow och Jessica Benjamin diskuterar jag vad av en sådan samsyn kan innebära för psykoanalys och psykoterapi.

Christina Flordh, leg psykoterapeut, psykoanalytiker

152

Stiftelsen Kricagården

Sexualitet som försvar och psykisk hud

Föredraget handlar om en ung man som behandlas på institution och parallellt går i individualterapi. Tankar framförs om att hans symptom, tidig sexualisering och sexuella övergrepp, kan förstås utifrån tidigt separationstrauma. Kliniska vinjetter från individualterapi presenteras där överförings-motöverföringsfältet är av speciellt intresse för att försöka förstå mekanismerna i hans problematik.

Kjell Weman, leg psykolog, psykoanalytiker

153

Stockholms Akademi för PsykoterapiUtbildning – SAPU

Relationell psykoterapi – vad är det?

Del II (Del I, kl 13.30)

De senaste åren har mer integrativa synsätt inom psykoterapi vuxit sig starkare. Det gäller framför allt de olika självpsykologiska inriktningarna och den relationella psykoanalytiska strömningen. Gemensamt är betoningen på relationsperspektivet och affekternas centrala roll. Inom SAPU:s utbildningar och forskning sker en fortlöpande utveckling av dessa idéer.

Birgitta Elmquist, leg psykoterapeut, studierektor SAPU

Leif Havneshöld, leg psykoterapeut, rektor SAPU

Lotta Landerholm, leg psykoterapeut

Tomas Videgård, leg psykoterapeut

154

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Dalai Lama möter Aaron Beck

Del II (Del I, kl 13.30)

När Aaron Beck mötte Hans Helighet Dalai Lama i Göteborg i juni 2005 talade de om centrala frågor i kognitiv psykoterapi och buddistisk psykologi. En DVD från detta möte visas och diskuteras bit för bit. Kognitiv psykoterapi sätts in i ett globalt sammanhang. Ta del av grunder i kognitiv psykoterapi på ett lättsamt sätt!

Jan Beskow, professor

155

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf och Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Uppläsning av pjäs: Drivkraften – om Freuds, Ferenczis och Jungs resa till Amerika – skriven av Thomas Böhm

En dokumentär dramatisering uppläst av sex skådespelare om en resa som gjordes 1909 till Worcester i USA.

Regi: Thomas Böhm

Skådespelare: Roberto Gonzales, Duncan Green, Robert Sjöblom, Kristina Rådström, Thomas Wijmark, Magnus Eriksson.

Pjäsen har urpremiär med anledning av att det är 150 år sedan Freuds födelse.

Efter pjäsen följer en diskussion, se program nr 175.

Tomas Böhm, leg läkare, psykoanalytiker

156

Tarab Institute Sweden

Mindfulness-baserad stresshantering

Del II (Del I, kl 13.30)

Vi blir stressade, när vi inte förstår sinnets/kroppens olika funktioner och börjar använda dem på ett ohälsosamt sätt. I workshopen ingår teori och diskussion samt övningar utifrån zen-traditionen, den tibetanska traditionen och enligt Jon Kabat-Zinn.

Liisa Vuorinen, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Torsdag den 18 maj kl 17.00–18.15

161

Beroendecentrum, Stockholms läns landsting

Psykioterapi – en betydelsefull komplementär behandling för människor som har utvecklat missbruk/beroenden

Beroendecentrum Stockholm (BCS) har idag en gruppanalytisk enhet, ett familjeterapeutiskt nätverk samt ett individualpsykioterapeutiskt nätverk där både kognitiva, psykodynamiska och kognitivt beteendeterapeutiska psykioterapeuter ingår. Seminariet kommer belysa historik, nätverkstanken samt syftet med och betydelsen av psykioterapi för patienter med dolt eller öppet missbruk.

Louise Lettholm, leg psykolog, chefspsykiolog

Monica Busch, leg sjuksköterska, leg psykioterapeut

Peter Comstedt, familjeterapeut

Lars Forsberg, leg psykolog, leg psykioterapeut

Ulla Kahn, psykiater, leg psykioterapeut

Eva Magoulias, leg psykolog, leg psykioterapeut

Eva Rosenlund, socionom, leg psykioterapeut

162

Bokförlaget Natur och Kultur

Åldersupproret

Vad beror den svenska åldersdiskrimineringen på? En förklaring är den allmänna tron att vi tänker och mår sämre när vi blir äldre. Forskningen stödjer dock inte detta. Mentalitet är de flesta lika pigga när de är sextio som när de var tjugo. Men fördomarna är stora och de svenska attityderna till åldrandet är hämmande. Många arbetsgivare tvekar att anställa redan dem som fyllt femtio. Detta i stark kontrast till andra länder där man värderar äldre arbetskraft, politiker och konstnärer högt.

Ludvig Rasmusson, författare, kolumnist

163

Förbundet S:t Lukas

Psykioterapi och religion – om psykioterapins språk och själavårdens

Bearbeta gudsbilder eller möta Gud? Olika verklighetsuppfattningar eller olika språkvärldar för liknande erfarenheter. Kring detta reflekterar Pelle Bengtsson och Bengt Thurffjell.

Bengt Thurffjell, präst, leg psykioterapeut

Pelle Bengtsson, präst, Lukasterapeut

164

Föreningen EMDR Sverige

EMDR som behandlingsmetod för klienter utsatta för sexuella övergrepp

Seminariet ger information om de grundläggande stegen i EMDR-metoden. Information om vikten av kunskap om dissociation vid behandling av klienter utsatta för sexuella övergrepp kommer att betonas. Metodik för stabilisering presenteras. EMDR-behandlingen illustreras med kliniska exempel.

Anne Martinell Vestin, leg psykioterapeut, EMDR-facilitator

165

Mareld Bokförlag

Samforskning – en utmaning för alla

Vi kommer att ta upp möjligheter och svårigheter med samforskningsamtal. Vad är samforskningsamtal? Vad kan man lära sig? Vad kan man förvänta sig för svar beroende av vilka frågor man ställer. Vad krävs av intervjuaren, vad krävs av behandlaren?

Anders Wächter, socionom, leg psykioterapeut

Carina Buvik, socionom, familjeterapeut

166

Mellanrummet

Hur tänker barn? Psykoanalytisk psykioterapi och kognition

Vi får höra om nyare teorier om hur barns kognitiva förmåga utvecklas och hur kognitionen formas i affektiva tillstånd i samspel med de närmaste. Många exempel från spädbarnsobservationer och barnpsykioterapier visar hur tankeapparaten byggs upp innan innehållet i tankarna kan bli föremål för behandling.

Britta Blomberg, leg psykolog, leg psykioterapeut

167

Psykioterapienheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting

Psykioterapi – bortom metoderna

På psykioterapienheterna arbetar representanter för olika psykioterapeutiska inriktningar under samma tak. Vi förutsätts samarbeta. Hur fungerar detta? Hur och på vilket sätt är det möjligt att nå samförstånd/fatta beslut när synsätten och metoderna är olika? Eller: Hur olika är de? Vad är det som förenar oss, vad skiljer oss åt. Vi kommer att diskutera förutsättningarna för samarbete men även de svårigheter som finns. Bl a kommer de olika terminologierna att fokuseras och ett försök till en översättning mellan de olika begreppsapparaterna görs.

Anneli Mark Orbinski, leg psykioterapeut

Inger Larsson, leg psykioterapeut

Britt Nauckhoff, leg psykioterapeut

Hanna Sitter Randén, leg psykioterapeut

Peter Skaldeman, leg psykioterapeut

168

Psykioterapiinstitutet – PI

Självdestruktivitet, självhat och sexuell förnedring hos unga kvinnor

Unga kvinnor som inte kan hårbärga psykisk smärta inombords utan agerar ut den i självdestruktiva handlingar är ett ökande problem. Föreläsningen utgår från ett psykodynamiskt perspektiv på relationen mellan mor och dotter samt faderns betydelse för flickans utveckling. Behandling och behandlarens egna reaktioner går igenom. Föreläsningen bygger på drygt 20 års handledarerfarenhet inom socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, behandlingshem och eget psykioterapeutiskt arbete.

Ingrid Skinner, socionom, leg psykioterapeut

169

PsykioterapiStiftelsen

"mediCinema" = filmterapi – filmens olika användningsmöjlighet i den psykioterapeutiska praktiken

Filmen kan vara en dröm, en myt om vårt eviga sökande efter sammanhang. Den kan användas som ett projektivt test och ger oss ett speciellt verktyg att korrigera patientens avvikande mentalisering. Filmterapi kombinerar verksamhetsmoment från flera psykologiska skolor samt neuropsykologi. I Malmös allmänpsykiatriska öppenvård har år 2004 startats två större grupper i filmterapi för patienter med diagnosen personlighetsstörning. Föreläsningen visar utvalda filmscener.

Ursula S. Henningson, leg psykolog, filmvetare

Föreläsning 162 öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

170

PsykoTerapiStiftelsen

Samverkan som terapeutisk intervention – UngdomsHälsan Umeå

UngdomsHälsan Umeå (UHU) är en verksamhet där landsting, kommun, arbetsförmedling och försäkringskassa samverkar. Goda förutsättningar skapas för ungdomar och unga vuxna 16–25 år i Umeåområdet och som behöver stöd som berör flera områden i livet och/eller kortare samtalsbehandling. Efter ett års verksamhet har Utvecklings- och fältforskningsenheten (UFFE), Umeå socialtjänst, utvärderat – *Ungdomarnas möte med UHU – Att utveckla effektkriterier och dokumentationsrutiner på UHU* – UHU uppfattas av de anställda som en attraktiv och utvecklande arbetsplats.

Marie Sjömar, forskningsassistent

Ann-Christine Libelius, samordnare

Ingrid Lång, leg psykoterapeut

171

Riksföreningen PsykoTerapiCentrum – RPC

Varför krig? – en psykoanalytisk betraktelse

Utgångspunkten är att belysa hur vi berörs när vi tar emot alla intryck om kriget, om förstörelsen, om våldet, om hatet; att uppmärksamma hur den yttre världen återspeglar vår inre värld och hur den i sin tur formar den inre; samt att undersöka hur förutsättningar skapas för okontrollerad fientlighet, främlingshat och förtryck av minoriteter. Frågan är hur man kan äga sin historia, som innefattar att bejaka den sammansatta helheten av ont och gott, av begränsningar och tillgångar, av inre och yttre sammanhang och att ha en förmåga att hårbärgera tvetydighet och motstridiga känslor.

Imre Szecsydy, docent

172

Svenska Föreningen för Dansterapi

Känslans dans – praktisk affektsskola

Introducerande föredrag kring ett psykopedagogiskt instrument i dans, rörelse och samtal med syfte att öka kunskapen om våra grundaffekter, för att bättre kunna identifiera, tolerera och uttrycka våra känslor på ett adekvat sätt – teoretisk bakgrund samt kliniska vinjetter för att åskådliggöra arbetet.

Elisabeth Rosen, leg psykolog, dipl dansterapeut

173

Svenska Föreningen för Kognitiv PsykoTerapi och Forskning – SFKPF

Kognitivt förhållningssätt och mindfulness – kompletterande arbetssätt

Med ett kognitivt förhållningssätt stöttas patientens observerande och utforskande förmåga. Syftet är att öka möjligheterna för patienten att välja förändring genom att synliggöra det som pågår i nuet. Vid mindfulness är syftet att öka förmågan till medveten närvaro i nuet, med alla sinnen öppna, men utan avsikt att förändra det som pågår.

Föreläsningen bygger på erfarenheter från ett flertal utbildningar där bägge perspektiven tillämpas för att underlätta bemötandet vid problematiska kliniska kontakter.

Jörgen Herlofson, psykiater, leg psykoterapeut

174

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Ett Winnicott-perspektiv på ätstörningar

Jag har funnit Winnicotts teoretiska bidrag till psykoanalysen särskilt användbara i mina försök att förstå ätstörningarnas uppkomst och problematik. Inte minst gäller detta begreppet ”falskt själv”. En klinisk konsekvens av detta tänkande är att det är viktigt att komma bakom den prydliga och välartikulerade fasad som finns hos många personer med ätstörningar. Detta förutsätter ett fördjupat och ofta långvarigt psykoterapeutiskt arbete.

Ann-Mari Hofsten, leg psykolog, leg psykoterapeut

175

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf och Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Diskussion om pjäsen Drivkraften – om Freuds, Ferenczis och Jungs resa till Amerika – skriven av Thomas Böhm

Diskussion om frågeställningar väckta av pjäsen Drivkraften, speciellt relationen mellan Freud och Jung. Publiken inbjuds även i diskussionen. Se program nr 155.

Christina Oldfelt-Ekéus, jungiansk analytiker

Tomas Böhm, leg läkare, psykoanalytiker, m fl

176

Terapikolonier AB

Hur viktigt är det med kompisar?

”Det känns som om hela världen är emot en om man inte har någon att vara med”. Hur viktigt är det att ha kompisar när man är 10–12 år? Psykologkandidat Jennifer Sternberg presenterar en forskningsöversikt kring kamratrelationer och deras betydelse för den psykiska hälsan hos mellanstadiebarn. Översikten är en del av hennes kommande utvärdering av terapikollo med fokus på barnens tankar om sig själva och sin förmåga till sociala kontakter före och efter kollo.

Jennifer Sternberg, psykolog

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 09.00–10.15

202

Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik – ILTP

Att bli mamma när den inre vilsheten inte vet några gränser

Mödra- och barnhälsovården kommer i kontakt med många blivande och nyblivna mödrar som är i behov av speciellt inriktade behandlingsinsatser. Seminariet beskriver utvecklingen av en metod, den jagstrukturerande psykoterapin, att arbeta med psykoterapi som hjälper kvinnor till växt och utveckling i moderskapet. Seminariet ger en genomgång av graviditet och moderskap ur psykologiskt perspektiv. Fallbeskrivningar presenteras för att belysa psykoterapimetoden.

Ingrid Holmström, leg psykolog, leg psykoterapeut

203

Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik – ILTP

Att lära nytt – är det mödan värt?

Handledning på jagstrukturerande psykoterapi

Jagstrukturerande psykoterapi har ett brett användningsområde och ger terapeuten en effektiv behandlingsmetod för personlighetsstörningar, psykoser och fastlåsta kriser. Att lära sig metoden är både enkelt och svårt. Fokus i handledningen och i terapin skiljer sig tydligt från neuroterapi. Genom vinjetter från arbetet i handledningen illustreras hur man lär sig metodiken och hur resultatet kan avläsas i terapeutens arbete.

Annika Stencrantz, leg psykolog, leg psykoterapeut

204

Psykiateripenheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting

Handledningens betydelse vid psykoterapi med patienter som upplevt psykos

Vi är båda psykospsykiaterapeuter och psykoterapihandledare och har under många år haft gemensam handledning kring arbetet med personer med psykosproblematik. Våra patienter önskar ofta under terapins gång undersöka, förstå och integrera sina psykotiska upplevelser. Psykoterapin kan få en extra skjuts när psykosens temata träder fram i relationen mellan patient och psykoterapeut. Detta kan vara en utsatt position för båda. I denna psykoterapins utvecklingskris är tillgång till handledning viktig. Vi vill dela med oss av våra erfarenheter och utifrån kliniska exempel visa hur en handledningssession kan gå till.

Hanna Sitter Randén, leg psykoterapeut

Roland Lövgren, leg psykoterapeut

205

Psykiateriinstitutet – PI

Hur blir man en bra terapeut? – terapeuters syn på vad som haft inflytande på yrkesutveckling

De senaste åren har terapeuters yrkesutveckling allt mer kommit att belysas i internationella studier. Ökad kunskap om psykoterapeuters professionella utveckling anses angelägen då den kan påverka och förbättra utbildningen till psykoterapeut och därmed indirekt bidra till att höja kvalitén i det terapeutiska arbetet. I seminariet ges en kort introduktion till aktuella frågeställningar och glimtar ur några pågående svenska studier där psykodynamiska psykoterapeuter värderar olika påverkansfaktorers betydelse för sitt yrkesliv.

Jan Carlsson, leg psykoterapeut, lärare, handledare

Mats Hamreby, psykoanalytiker, lärare och handledare

206

Psykiateriinstitutet – PI

Vad är problemet och hur blev det så här? – unga vuxna patienters tankar om sina problem och deras bakgrund

Hur formulerar unga vuxna sina problem när de söker psykoterapi? Vilka föreställningar har de om bakgrunden? I vår forskning framträder bland annat nedstämdhet, ångest och relationen till föräldrarna som ofta beskrivna problemområden. Bristande föräldraskap och relationen till fadern anses ha stor betydelse för uppkomsten av problemen. Betydelsen av dessa teman för psykoterapi med unga vuxna diskuteras, liksom genustendenser i patienternas berättelser.

Andrzej Werbart, docent

Karin Finnson, psykolog

Niklas Rasmussen, psykolog

207

Flyttat till miniseminarium torsdag 18 maj kl 13.30–14.00

208

Riksföreningen PsykiateriCentrum – RPC

Jag är för lite för vårdcentralen, för mycket för psykiatrin – passar jag för ungdomsmottagningen?

Den unga människan visar med sitt sätt att uttrycka letandet efter behandling på bristerna i samverkan mellan olika instanser. Inträdesreglerna till olika instanser blir avgörande för den unga människan som kanske första gången själv söker för frågeställningar om sitt psykiska tillstånd.

Ungdomsmottagningen är en lågtröskel verksamhet och fångar upp unga människors frågeställningar. På en del av landets ungdomsmottagningar kan man erbjuda psykoterapeutisk behandling.

Med fallbeskrivningar exemplifieras den psykoterapeutiska behandlingen på en ungdomsmottagning. Dessutom aktualiseras samarbete mellan olika professionella nätverk och inträdesregler till olika vårdinstanser.

Zelma Fors, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

209

Riksföreningen PsykiateriCentrum – RPC

Tystnaden som symptom – en infallsvinkel till en ung kvinnas känsla av omöjlighet

Föreläsningen handlar om en ung kvinnlig patient som under flera år av sin uppväxt blivit sexuellt utnyttjad av en manlig vän till familjen. Hon gör det som hänt till en hemlighet och utvecklar tystnaden som ett av flera symptom. Avsikten är att spegla den utveckling patienten genomgår under ett par år i psykoterapi. Reflektioner utifrån den terapeutiska processen knyts till Ronald Fairbairns teori och det han kallar den schizoida positionen.

Malou Warren, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 09.00–10.15

210

Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet

**Personlighetsdiagnostik och psykoterapiforskning
Till docent Robert Weinrybs minne**

Del I (Del II, kl 11.00)

Sammanfattning av Robert Weinrybs bidrag till förståelsen av personlighet, psykodynamisk bedömning och dynamisk psykoterapi, särskilt vid behandling av svåra personlighetsstörningar. Tillför psykodynamisk diagnostik kliniskt relevant information? Karolinska Psychodynamic Profile (KAPP), samt the Stockholm city council's and the Karolinska Institute's psychotherapy projekt (SKIP), psykoterapi för självmordsnära borderline patienter kommer att presenteras och diskuteras.

Alexander Wilczek, med dr

Petter Gustavsson, docent

Annika Lindgren, leg psykolog, leg psykoterapeut

Robert Rössel, leg psykolog, psykoanalytiker

Marie Åsberg, professor

211

Svenska Föreningen för Dansterapi

Dansterapi som behandling vid stressymtom och utmattningssyndrom

Föreläsningen innehåller teoretisk förankring kring arbete med denna patientgrupp samt presentation av kliniskt arbete. Tonvikt kommer att ligga på den senaste forskningen inom neurobiologi kopplat till den interpersonella relationen och hur man arbetar med detta i dansterapi. Föreläsarna beskriver hur detta kan gå till, rent praktiskt, samt förtydligar detta genom kliniska fallvinjetter.

Monika Thelin, leg psykoterapeut, dipl dansterapeut

Elisabeth Serrander, dipl dansterapeut

212

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Kognitiv psykoterapi med barn, ungdomar, vuxna och familjer

Del I (Del II, kl 11.00)

En presentation av verbala och icke-verbala metoder för att bemöta eftersatta emotionella kärnbehov, däribland en trygg anknytning inom den terapeutiska alliansen ("reparenting"). Terapeutiskt arbete grundat på en integrering av olika utvecklingspsykologiska teorier.

Poul Perris, leg läkare, psykiater

Anna-Rosa Perris, leg läkare, psykiater

213

Svenska GIM-institutet

GIM (Guided Imagery and Music) i psykiatriskt behandlingsarbete och psykoterapi

I GIM arbetar man med inre sinnebilder och minnen som väcks av musiklyssning i avslappnat tillstånd. Efter musiken målar patienten en bild och upplevelsen integreras sedan verbalt. GIM är en holistisk metod, där spontant symbolskapande och mobilisering av inre resurser används för att hantera psykologisk problematik. Ett antal patientfall, främst med traumarelaterade störningar, presenteras, inklusive musikexempel och målade bilder.

Dag Körlin, överläkare

214

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Det är aldrig för tidigt

Representanter för Spädbarnsmottagningen går vidare i sin beskrivning av metoden för psykoanalytiskt arbete med spädbarn och illustrerar verksamheten med kliniska vinjetter. Seminariet avrundas med diskussion.

Louise Ramsby, leg psykolog, leg psykoterapeut, psykoanalytiker

Monica Back, leg läkare, leg psykoterapeut, psykoanalytiker

Lisbeth Hellberg, leg psykolog, leg psykoterapeut, psykoanalytiker

215

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Omedvetna föreställningar om Tid – ett psykoanalytiskt perspektiv

Vi upplever världen genom två olika tidsperspektiv, ett realitetsanpassat som är medvetet, och ett omedvetet, tätt knutet till vår inre objektsvärld. Jag tänkte fokusera på de omedvetna tidsföreställningarna och hur de påverkar vår upplevelse av oss själva, av andra människor och vår identitet.

Kajsa Brundin, psykoanalytiker, leg psykoterapeut

216

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Reflexioner i en neurobiologisk era

Spädbarnet lugnas under sina första fyra levnadsveckor av sötsmak på tungan. Men sedan måste sötsmaken förenas med ögonkontakt för att ha effekt. Vid 9 veckor är effekten bara övergående, vid 12 veckor har den spelat ut sin roll. Den mänskliga kontakten har tagit över. När börjar psykets – eller "själens" – utveckling? När och hur övergår biologin till psykologi? Eller är det fel att tala om "övergång", biologi och psykologi kanske är aspekter av samma fenomen?

Magnus Kihlborn, psykoanalytiker, barnpsykiater

217

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Reverie och fria associationer

Mitt i terapeutens eller analytikerns arbete begär mystiska tankar företräde. Hur ska man förhålla sig till, eller hantera fantasier dagdrömmar, minnen eller grubblerier som saknar uppenbara samband med det pågående samtalet? Föredraget belyser olika förhållningssätt till reverie och särskilt vad terapeutens/analytikerns fria associerande kan bidra med för att skingra mystiken kring terapeutens eller analytikerns reveries.

Bengt Holmgren, psykoanalytiker

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 11.00–12.15

221

Din Vårdcentral Bagarmossen AB

Att arbeta som psykoterapeut på en vårdcentral

Vad kan man som psykoterapeut tillföra en vårdcentral? Jag kommer här att ge en beskrivning/presentation samt reflektera över mitt arbete som psykoterapeut på Bagarmossens vårdcentral.

Maj-Len Eklund, leg psykoterapeut

222

Ericastiftelsen

Sopa lagom! Bättre balans i curlingfamiljen

Relationen mellan barn och föräldrar har förändrats på många sätt under senare år. Nya trender i tiden bidrar till detta. Vi lever i en gränslös värld i valmöjligheternas paradys. Barndomen ska vara en kul och upplevelserik period. Internet vet mer än alla vuxna tillsammans och barn drömmer om att bli kändisar när de blir stora. Elisabeth Cleve berättar utifrån sin senaste bok *Sopa lagom! Bättre balans i curlingfamiljen*.

Elisabeth Cleve, leg psykolog, leg psykoterapeut, författare

223

Göteborgs Psykoterapi Institut – GPI

Feministisk Diskurs – det uteslutna i terapirummet?

Kulturens patriarkala syn på människan och formuleringen av oedipuskomplexet utesluter kvinnan som subjekt, vilket medför att hon i teorin blir ett komplementärt objekt. Denna teoretiska konstruktion analyseras utifrån följande formuleringar: kvinnan som försvann, kvinnan det omedvetna, kvinnans tal. Med hjälp av psykoanalytisk teori följer en feministisk diskurs där de tre delarna influerar varandra och utmynnar i en ansats till en kvinnoteori.

Eva Forsberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

Rose-Marie Bresäter, leg psykolog, leg psykoterapeut

Ing-Britt Jallinder-Haglid, leg psykolog, leg psykoterapeut

224

Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik – ILTP

Hur kan stringent diagnostik ge effektivare behandling?

Genom fyra diagnosfrågor kan klientens personlighetsstruktur gestalta sig redan i de första mötena. Eva Lingström Eriksson har testat frågorna på ett 100-tal klienter och granskat utfallet. Ur det stora materialet presenteras en fallbeskrivning och några vinjetter som illustrerar vikten av att bestämma jagets struktureringsgrad och den dramatiska effekt jagstrukturerande psykoterapi har vid icke-neurotiska tillstånd inklusive avstannade kriser.

Eva Lingström Eriksson, psykiatriker, leg psykoterapeut

225

Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik – ILTP

Jagstrukturerande psykoterapi utifrån en fallbeskrivning

Genom bl a rollspel presenteras metoden som Palle Villemoes och medarbetare utformat. Denna kognitiva metod med många olika tillämpningsområden (psykosor, borderlinetillstånd, avstannad kris) syftar till att åstadkomma en personlighetsutveckling genom en icke-polariserande samtalsstil. Lennart Lindén, leg psykoterapeut och handledare har i sin bok *Kalle och schackspelet* beskrivit en jagstrukturerande psykoterapi med en man med borderlinetillstånd.

Lennart Lindén, leg psykoterapeut, psykoterapihandledare

226

Psykoterapiinstitutet – PI

Hur påverkar unga vuxna patienters föreställningar om kur terapiutfallet?

Förutsäger de unga vuxnas egna tankar om vad som kan vara till hjälp hur det sedan går i psykoterapi? Denna studie visade att patienter med föreställningar om att avlägsna sig från sina problem oftare hoppade av terapin i förtid, jämfört med patienter med föreställningar om att närma sig problemen. Föreställningarna om kur hade dock inget samband med terapeutisk allians eller utfall. De kliniska implikationerna av resultaten diskuteras.

Björn Philips, fil dr, leg psykolog

227

PsykoterapiStiftelsen

Kropp och Bild – gruppbehandling för sexuellt traumatiserade kvinnor

Från gruppdeltagarens, behandlaren och handledarens perspektiv beskrivs en metod där minnen, affekter och kroppsupplevelser integreras och bearbetas i icke-verbala processer. Fokus för föreläsningen ligger på hur dessa processer gestaltas i bild. Metoden är utvecklad vid ASTA-teamet i Umeå.

Linda Forsberg, bildpsykoterapeut, leg psykoterapeut

Marie-Louise Wällberg, leg sjuksköterska

228

PsykoterapiStiftelsen

Psykosociala team inom Primärvården Gästrikland

Den psykiska ohälsan har ökat stort de senaste åren och ca 35-40 % av Primärvårdens patienter söker p g a denna problematik. Primärvården Gästrikland har sedan slutet av 1990-talet utvecklat psykosociala team med kurator, psykolog och psykiatrisjuksköterska, vilket har visat sig vara ett framgångsrikt koncept. Föredraget kommer beskriva vårt uppdrag och vad vi har uppnått med snabba bedömningar och korttidsinriktad behandling

Elisabeth Kristiansen, verksamhetschef

229

PsykoterapiStiftelsen

Relation som teknik – ett integrativt perspektiv på psykoterapi

Relationsfaktorer ställs ofta på ett missvisande sätt i motsats till teknikfaktorer. Psykoterapeutisk metod handlar till stor del om vad som kan kallas "relation som teknik". Detta går inte att reducera till "icke-specifika faktorer" som terapeutens och klientens personlighet, och hur väl terapeut och klient passar ihop. Ett sätt att skapa samling och möjliggöra integration inom psykoterapiområdet kan vara att arbeta på att konkret specificera den uppsättning av olika terapeutiska förhållningssätt som kan förväntas vara funktionella i olika psykoterapeutiska sammanhang.

Lars-Gunnar Lundh, professor i klinisk psykologi

230

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Den omöjliga sorgen – om svårigheten att sörja och depression

Föreläsningen berör och undersöker relationen mellan depression och svårigheten att sörja. Den tar sin utgångspunkt i kliniska erfarenheter av djupgående psykoterapi med deprimerade patienter i olika åldrar.

Bengt Sandström, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsning 222 är öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 11.00–12.15

231

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Grus i maskineriet

Föreställningar om det goda livet blir synliga först i det godas frånvaro. På motsvarande sätt kan en praxiskulturs dolda normer bli kända då det kommer grus i maskineriet. I en studie med narrativ utgångspunkt har jag undersökt hur blivande psykoterapeuter karaktäriserar de situationer i en psykoterapi då något terapeutiskt ogynnsamt tycks ha inträffat. Hur framträder psykoterapeuters självrepresentation vid dessa tillfällen, och hur kan självrespekten upprätthållas samtidigt som man ser sina brister?

Guðrun Olsson, professor

232

Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet

Förhållandet mellan kropp och själ

Till docent Robert Weinrybs minne

Del II (Del I, kl 09.00)

Studier avseende hur olika nivåer av alexitymi och psychological mindedness predicerade reduktion av psykiatriska symptom hos patienter i dynamisk psykoterapi, samt doc Weinrybs arbete med personlighetsfaktors betydelse för kroppslig sjukdom och välbefinnande kommer att presenteras och diskuteras.

Alexander Wilczek, med dr

Rolf Hulikrantz, professor

Kristina Norén, leg psykolog, leg psykoterapeut

Barbro Thornmählen, leg psykolog, leg psykoterapeut

Bo Vinnars, leg psykolog, leg psykoterapeut

Claes-Göran Östenson, professor

233

Sv. Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF och Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Kognitiv terapi, beteendeterapi, kognitiv beteendeterapi och andra psykoterapier – ett försök att rita en karta

Kognitiv terapi, beteendeterapi och olika blandningar av de två (KBT) har varit mycket framgångsrika de senaste 25 åren. Dels har behandlingarna visat dokumenterad effekt vid olika typer av psykopatologi och dels har de rönt stort allmänt intresse. Föreläsningen avser att ge en orientering kring hur detta fält av terapier växt fram och hur dess olika riktningar förhåller sig till varandra. Förhållandet till andra psykoterapimodeller kommer också att beröras.

Niklas Törneke, psykiater, leg psykoterapeut

234

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Kognitiv psykoterapi med barn, ungdomar, vuxna och familjer

Del II (Del I, kl 09.00)

En presentation av verbala och icke-verbala metoder för att bemöta eftersatta emotionella kärnbehov, däribland en trygg anknytning inom den terapeutiska alliansen ("reparenting"). Terapeutiskt arbete grundat på en integrering av olika utvecklingspsykologiska teorier.

Poul Perris, leg läkare, psykiater

Anna-Rosa Perris, leg läkare, psykiater

236

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Den antisociala tendensen

Hur kan man förstå antisocialt beteende – alltifrån skolk och småstöld till mer utvecklad kriminalitet? Är det en neuropsykiatrisk störning? Något som bäst förstås som rubbningar i hjärnans signalsubstanser? Eller är det begripligt utifrån individens erfarenheter i det psykosociala sammanhang han/hon vuxit upp i? Utifrån ett psykoanalytiskt perspektiv – främst baserat på Winnicotts teorier om den antisociala tendensen – beskrivs hur man kan förstå uppkomsten av antisocialt beteende och vad som kan göras för att förebygga det och behandla det.

Arne Jemstedt, leg läkare, psykoanalytiker

237

Visavi AB

Får man göra det på telefon?

Hur kan man använda sig av sin psykoterapeutiska kompetens på telefon? Telefonvägledning presenteras här inte bara som istället för något annat, utan som något som ibland är att föredra. Erfarenheter och exempel hämtas från Personalstödsföretaget Visavis telefonjour, som är öppen dygnet runt och riktar sig mot anslutna företag och organisationer från privat näringsliv och offentlig sektor. Tjänsten ställer stora krav på telefonväglarna och kontakterna väcker svåra men viktiga kliniska frågeställningar kring t ex rammar och ansvar.

Magnus Brolin, verksamhetschef

Mattias Klawitter, leg psykolog

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 13.30 – 14.45

241

Psykiaterinstitutet – PI

Hur påverkas patienternas ursprungliga föreställningar om kur av psykoterapi?

Vilka föreställningar har patienter som just avslutat sin psykoterapi om vad som har varit och kan vara till hjälp med deras problem? Hur har deras föreställningar förändrats jämfört med när de sökte terapi? Studien tyder på en utveckling mot flera, mer specificerade och varierande föreställningar. Teman om undvikande av problem har minskat och om att närma sig problemen har ökat. Mest ökade temat att uppleva hinder. Hur kan vi förstå dessa fynd?

Andrzej Werbart, docent, FoU-chef

Petra Larsén, leg psykolog

Malin Mårtensson, leg psykolog

242

Psykiaterinstitutet – PI och Svenska Psykoanalytiska föreningen – Spaf

”Tårarnas äng” Filmvisning

OBS! kl 13.30–16.30 utan paus.

Tårarnas äng av Theo Angelopoulos. Efter filmvisningen följer en paneldiskussion, se program nr 288. Med bilden som redskap handlar filmen om inre och yttre resor, kollektiva och enskilda. Inre resor som handlar om ett eget sökande/undersökande kring hanterandet av den inre upplevda ensamhetskänslan och om värnandet om hoppets överlevnad.

Den handlar om skapandet av den egna myten genom bilden som inbjuder en att bli mytens medberättare; den handlar om platsen som personifierar kroppen och dess lidanden, om de historiska spåren på platsens kropp.

Eleni, som en ide som kämpar för att finna någon som tror på henne för att få existera; tårar och smärta som försar fram genom och över henne, en kvinna som inte har någon medvetenhet om historien men är dess offer. Ett offer som får en röst via filmskaparen.

Filmen fångar människans sökande efter något större, något som det är värt att leva för; om att överskrida sin personliga, privata historia och länka sig till en historia som inbegriper hela mänskligheten och dess öde.

De frågor som återkommer är: Varför ger man sig i väg? Var är målet? Handlar det inte om en evig återkomst?

Eli Högberg, överläkare

243

Psykiaterinstitutet

Den cirkulära rektangeln eller när den vanliga kristeorin inte räcker till

Föreläsarna kommer från kris- och samtalsmottagningen för anhöriga till personer med bestående funktionshinder. Den kris och sorg det kan innebära att få ett barn med funktionshinder går inte över. Man kan mer beskriva det som att kriserna avlöser varandra. Vad innebär det att vara förälder, syskon eller nära anhörig till en familjemedlem med ett bestående funktionshinder? Vilka svårigheter brottas familjemedlemmarna med? Vi kommer att illustrera med vinjetter från olika teoretiska referensramar i vårt psykoterapeutiska arbete på mottagningen.

Gitta Friedman, leg psykolog, leg psykoterapeut

Anette Högberg, socionom, familjeterapeut

Inger Månsson, socionom, leg psykoterapeut

Cristina Pescador, leg psykolog, leg psykoterapeut

Panelerna 244, 245 och 246 är öppna för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

244

Psykiaterinstitutet

Panel: Klinisk mötesplats

Ett möte mellan några kliniskt verksamma psykoterapeuter. Utifrån olika teoretiska perspektiv och infallsvinklar ger var och en av psykoterapeuterna sin syn på en patients problem. Vad förenar och hur skiljer sig psykoterapeuternas synsätt? Åhörarna inbjuds att tillsammans med panelen diskutera problemet.

Sara Janowski, leg läkare, psykoanalytiker

Anton Henning, leg psykolog, kognitiv beteendeterapi

Gullvi Sandin, leg psykolog, leg psykoterapeut, par-/familjeterapi

Mats Sparrman, leg psykolog, leg psykoterapeut, familj- och nätverksterapi

Moderator: **Erik Trygg**, leg sjuksköterska, leg psykoterapeut

245

Psykiaterinstitutet

Panel: Primärvårdspatienters behov av psykologisk kompetens en självklarhet – vad bromsar utvecklingen?

En mycket stor procent av personer som söker primärvården lider av psykiska besvär. Vilken hjälp som erbjuds beror på var i landet man bor. På flera ställen finns goda exempel, men flertalet vårdcentraler saknar fortfarande psykologisk/psykoterapeutisk kompetens. I panelen kommer representanter från berörda verksamheter i Göteborg presentera hur de löst frågan åtföljt av en diskussion med övriga paneldeltagare samt med åhörarna om hur utvecklingen kan underlättas och påskyndas.

Medverkande:

Kerstin Brunström, ordförande i Hälso- och sjukvårdsnämnden 5,

Göteborg Centrum-Väster (s)

Charlotte Barouma, specialist i allmänmedicin, privatläkare

Göteborg

Maj-Len Eklund, leg psykoterapeut, Din Vårdcentral i

Bagarmossen AB, Stockholm

Ove Eriksson, överläkare, Skärholmens Psykiatriska mottagning,

Stockholm

Birgitta Sevefjord, sjukvårdslandstingsråd SLL (v)

Johnny Söderlund, samverkansfrågor, Försäkringskassan Göteborg

Lena Weirén, leg psykolog, Svalebo vårdcentral och

verksamhetsansvarig Hälsopsykologerna, PTJ AB, Göteborg

Moderator: Ej klart

246

Psykiaterinstitutet

Panel: Splittring eller samling?

Tankar om integration mellan olika terapiinriktningar

Inom psykoterapi och psykoterapiforskning pågår en hel del revirstrider där olika uppfattningar står mot varandra i vissa frågor. Men det har också lanserats både teoretiska och praktiska idéer om hur olika skolor, modeller och tekniker kan integreras på sätt som kan komma patienter till nytta. Under det här samtalet kommer olika sådana tankar att redovisas och diskuteras.

Medverkande:

Gerhard Andersson, professor

Rolf Holmqvist, professor

Lars-Gunnar Lundh, professor

Rolf Sandell, professor em, m fl

Moderator: Ej klart

247

Riksföreningen PsykiateriCentrum – RPC

En given väg – där psykoterapi slutar börjar en ny resa

En personlig berättelse om min egen väg som människa och psykoterapeut med utgångspunkt i mina böcker.

Patricia Tudor-Sandahl, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 13.30–14.45

248

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

(Hur) går det att lära sig i handledning?

Handledning är en ytterst komplex förändringsprocess. Hur handledare och handledd skapar en relation och inom den undersöker och handskas med emotionellt starkt laddade skeenden sammanhänger med deras personlighet, omedvetna fantasier och förväntningar. Utöver utmaningen som den komplexa, emotionellt starkt laddade interaktionen mellan patient, behandlare, handledd och handledare ställer på handledarens förmåga att härbärgera, uppfatta, bistå den handledde i sin utveckling måste handledaren reflektera över och erkänna att själv kan ha inverkat negativt på processen.

Imre Szecsödy, docent

249

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Perversa Psykoterapier? – psykoterapi med förövare av sexualbrott

Om FAS-verksamheten, Gävleborg. I Gävleborg existerar sedan 10 år en verksamhet som syftar till att erbjuda förövare av sexualbrott psykoterapi. Vi beskriver vad som präglar vårt kliniska arbete med dessa personer: –Motivationsarbete. –En terapiform för var patient. –Brottsbearbetning. –Arbete med terapeutiska alliansen. –Arbete med förnekande. –Tvåspårshypotesen. –Arbete med trauma. –Brottet som metafor. –Persionen i överföringen. –Tvängspsykoterapi. I beskrivningen av vårt arbete väver vi in tankar av främst psykoanalytiska teoretiker.

Erik Bohlén, socionom, leg psykoterapeut

Pekka Kataja, psykolog, leg psykoterapeut

250

Statens folkhälsoinstitut

Öppenvårdsprojekt för spelberoende och deras anhöriga

Statens folkhälsoinstitut stöder ett utvecklingsprojekt med öppenvård för spelberoende och deras anhöriga. Syftet är att öka kunskapen om vilka problem spel kan skapa och förbättra vård och behandling. I Stockholm, Göteborg och Malmö provas gruppbehandling enligt kognitiva beteendeterapeutiska principer och stöd till anhöriga. I Stockholm finns dessutom individuella motiverande samtal, samt par- och familjebehandling.

Lars Forsberg, fil dr, psykolog, leg psykoterapeut

Jakob Jonsson, leg psykolog

Liria Ortiz, leg psykolog, leg psykoterapeut

251

Studentlitteratur AB

Studie som visar att KBT (10 veckor) är långsiktigt framgångsrik för att behandla fetma och BED

Presentation av studier kring framgångsrik behandling av fetma.

Sammanfattning. Studie kring långtidsresultat (18 månader efter avslutad behandling) av ny kognitiv korttidsbehandling (10 veckor) för patienter med diagnosen fetma eller BED.

Resultat: medelvikt efter behandling -8,5 kg. Efter ytterligare 18 månader fortsatt viktnedgång: medel -10,4 kg.

Kontrollpatienterna ökade under samma tid +2,3 kg.

Viktskillanden mellan kognitiv grupp och kontrollgrupp var höggradigt signifikant.

Stahre, L., Hällström, T. (2005). A short-term cognitive group treatment program gives substantial weight reduction up to 18 months from the end of treatment. *Eating and Weight Disorders*, 10, 1, 51–58.

Lisbeth Stahre, socionom, doktorand

252

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Kognitiv psykoterapi med en döv kvinna med schizofreni och hörselhallucinos

En fallpresentation med beskrivning av den psykoterapeutiska processen och utvecklingen i psykoterapin. Betoning läggs vid den psykoterapeutiska alliansen och hanterandet av rösthallucinosen.

Inger Horowitz, leg psykoterapeut

253

Svenska Föreningen för Kroppsorienterad Psykoterapi

Kropp och inre bilder – i skärningen mellan kroppspsykoterapi, symboldrama och hypnos

Varför är vi inom psykoterapin så rädda för kroppen? Den talar till oss med så många olika språk: genom ansiktsuttryck och gester, genom hormonpåslag och diverse förmimmelser, genom affekter och inre bilder – de egna och patienternas. Ändå förblir mycket av den kroppsliga kommunikationen utforskat. Här presenteras olika sätt att få in kroppen som en bundsförvant i den psykoterapeutiska vardagen.

Teresa Allzén, leg psykolog, leg psykoterapeut

254

Svenska Föreningen för Symboldrama

Visualisering i psykoterapi

Del I (Del II, kl 15.30)

Att arbeta med den inre världens bilder upplevs ofta starkt av våra patienter. Flera terapiinriktningar utgår från eller väver in visualiseringar, som patienten uppmanas göra i terapirummet. Vad skiljer och förenar olika metoder? Tre psykoterapiinriktningar berättar om sitt arbetssätt.

EMDR: Kerstin Bergh Johannesson, leg psykolog,

psykoterapihandledare

Bildterapi: Ulla Blohm, leg psykoterapeut, dipl bildterapeut

Symboldrama: Kristina Westrup v. Hofsten, socionom, leg psykoterapeut, dipl symboldramaterapeut

Samordnare: Sigbritt Nordlund, socionom, leg psykoterapeut, symboldramaterapeut

255

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Beroende, medberoende och självaktning

Föreläsningen belyser hur beroenderelationer med olika grad av differentiering, integration och ömsesidighet eller brist härvidlag kan beskrivas och förstås i förhållande till självaktning och störningar i denna. Utgångspunkterna kommer främst att vara ett intersubjektivt relationsperspektiv med betoning av senare affekt- och anknytningsteoretiska formuleringar för att bättre förstå denna dynamik.

Robert J Rössel, psykoanalytiker

256

Tarab Institute Sweden

Unity in Duality, vetenskap om sinne och fenomen – tibetansk filosofi, psykologi och psykoterapi

Del I (Del II, kl 15.30)

Unity in Duality är en psykoterapimetod baserad på buddhistisk filosofi och psykologi, vetenskap om sinne och fenomen samt gamla tibetanska metoder. UD-paradigmet består av tre interrelaterade förhållanden: subjekt och objekt, kropp och sinne, materia och energi. Meningen är att förstå skillnaden mellan de här förhållandena, använda sinnet på ett mer hälsosamt sätt och förändra personlighetens struktur. Speciella metoder är bl a drömbearbetning, dödsprocess och mandala. I workshopen ingår teori, övningar och diskussion.

Liisa Vuorinen, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 15.30 – 16.45

261

AvenyTeamet – Öppenvårdspsykiatri

AvenyModellen – ett sätt att mötas

AvenyTeamet öppenvårdspsykiatriska team har utarbetat en modell för det första mötet med patienten. Den bygger på ett systemteoretiskt tänkande och använder sig av reflekterande team. Patienten erbjuds alltid att bjuda med viktiga närstående och från teamet deltar oftast två behandlare med olika profession. Vi möts i ett reflekterande samtal där allas röster är lika viktiga och olikheter en tillgång. Diskussion om behandling tar vi där och har på så sätt skapat en mottagning nästan utan konferenser. Vi diskuterar teoretiska utgångspunkter och visar praktiken i ett rollspel.

Inger Blennow, leg läkare, leg psykoterapeut

Birgitta Bemark, aukst socionom

Göran Ögander, specialist i allmänpsykiatri

262

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Kognitiv beteendeterapi (KBT) i behandlingen av extremt aggressiva och våldsamma ungdomar

Hugo Wallén arbetar på Sundbo Ungdomshem (SiS) med att utveckla och implementera behandlingsprogram för ungdomar dömda för allvarliga våldsbrott.

Hugo Wallén, leg psykolog

263

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Psykologisk behandling via Internet

Del I (Del II, kl 17.00)

Internets möjligheter till interaktivitet, multimedia och automatisering har skapat ett nytt intresse för psykologiska självhjälpsbehandlingar och en stor mängd studier har genomförts de senaste åren. Behandlingarna har även börjat användas i den kliniska vardagen för att öka patienters valmöjlighet och vårdens tillgänglighet. Nya fynd och grundläggande aspekter av Internetbaserade interventioner tas upp och diskuteras. Bl a tittar man på var terapeuteffekten tar vägen, om telefonkontakt bör läggas till, samt behandling för paniksyndrom och tinnitus.

Viktor Kaldö, leg psykolog, doktorand

Gerhard Andersson, professor, leg psykolog, leg psykoterapeut

Jan Bergström, leg psykolog

Per Carlbring, leg psykolog

264

Bokförlaget Natur och Kultur

Kognitiv beteendeterapi i utveckling

Kognitiv beteendeterapi, KBT, är en alltmer efterfrågad terapiform i psykiatri. KBT genomgår en spännande förändring med bl a nya inslag från österländska förhållningssätt såsom exempelvis medveten närvaro och acceptans. Anna Kåver ger här en kort introduktion till KBT i teori och praktik samt en historisk inblick i metodens utveckling.

Anna Kåver, leg psykolog, leg psykoterapeut

265

Bokförlaget Natur och Kultur

Själ och hjärna

Neuropsykologi och psykoanalys tycks idag komma varandra allt närmare. Clarence Crafoord samtalar med Peter Währborg utifrån boken *Hjärnan och den inre världen* av neuropsykologerna Mark Solms och Oliver Turnbull, och tar upp några aspekter av hur kroppsmedicinens psykosomatiska synsätt kan kompletteras av psykoanalytiska perspektiv och vice versa.

Clarence Crafoord, psykoanalytiker, läkare, författare

Peter Währborg, docent

266

Ericastiftelsen

Mål och förväntningar i barnpsykioterapi – ett brukarperspektiv

Behovet av empiriska studier av psykodynamisk barnpsykioterapi är uppenbart. Vid Ericastiftelsen bedrivs EPOS-projektet där forskning integreras i den kliniska vardagen. 38 terapier med parallell föräldrakontakt vid olika mottagningar i landet och i Danmark studeras. Som utfallsmått används bl. a. DSM-IV, CGAS och SDQ. Kvantitativa data kombineras med kvalitativa. Intressanta fynd presenteras med fokus på föräldrars och barns egna mål och synpunkter på terapin och dess resultat.

Gunnar Carlberg, docent, rektor, verksamhetschef

Fredrik Odhammar, leg psykolog, leg psykoterapeut, doktorand

Agneta Thorén, fil dr, leg psykolog

267

Expressive Arts Stockholm AB

Uttryckande konstterapi i det intersubjektiva fältet

Mötet mellan terapeut och klient – det intersubjektiva fältet – är avgörande för den terapeutiska processen. Det finns stora likheter mellan den konstnärliga processen och psykoterapeutiskt arbete. Som komplement till mötet med klienten kan terapeuten genom egen konstnärlig respons t ex bild, nå djupare kännedom om den pågående terapeutiska processen. Man kan nå omedvetna föreställningar som påverkar både terapeut och klient. En workshop där du får möjlighet att praktiskt pröva.

Margareta Wårja, utbildningsledare

Ulla Andersson, leg psykolog, leg psykoterapeut, uttryckande konstterapeut

Per Apelmo, socionom, uttryckande konstterapeut

Erika Sinander, leg arbetsterapeut, uttryckande konstterapeut

268

Göteborgs Psykioterapi Institut – GPI

Buenos Aires – Göteborg

För 30 år sedan grundades GPI av de argentinska psykoanalytikerna Dora och Angel Fiasche. Därigenom introducerades i Sverige Melanie Kleins arbete samt en utvecklad argentinskt tradition utifrån Enrique Pichon-Rivières tankar. Det dialektiska samspelet; människa, samhälle och kultur står härvid i fokus liksom kliniskt kraftfulla modeller med begrepp som: överlevnadsstrategi, inre drama, medlevarskap, intersubjektivitet, protodepressionen, psykotiska kärnor, neurotiska överbyggnader m m.

Mats Mogren, leg psykoterapeut, director

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 15.30 – 16.45

269

Institutionen för Lärande, Informatik, Management och Etik – LIME, Karolinska institutet

Fokuserad gruppterapi (FGT)

FGT integreras gruppanalytisk psykoterapi med en fokusering på patientens upplevelse av kompetens och självkänsla. Modellen bygger på en aktiv, öppen och informativ hållning från gruppleadaren som bidrar till att skapa ett tryggt arbetsklimat med hög grad av interaktion och känslomässigt meningsfullt utbyte mellan gruppdeltagarna. Som ett led i förberedelserna för terapin formuleras i samarbete med patienten, ett individuellt fokus som sedan bearbetas i terapin.

Christer Sandahl, universitetslektor, docent

Catarina Asklin-Westerdahl, leg psykolog, leg psykoterapeut

Mats Björling, leg psykolog, leg psykoterapeut

Marika Brandt Brune, leg psykolog, leg psykoterapeut

Annika Lindgren, leg psykolog

Hjördis Nilsson-Ahlin, leg psykoterapeut

Lena Wennlund, leg psykoterapeut

270

Psykiatri Södra, SLSO

Psykiatri i primärvården

Leg psykolog Peter Butor, Farsta-Skarpnäcks psykiatriska jour- och öppenvårdsmottagning arbetar en dag i veckan på Björkhagens vårdcentral. Han deltar i den samverkan som Psykiatri Södra och vårdcentralerna inom upptagningsområdet sedan många år har byggt upp. Samarbetet omfattar 17 vårdcentraler i stadsdelarna Södermalm-Gamla stan, Årsta-Vantör och Farsta-Skarpnäck. Peter Butor berättar om arbetet och samverkan och den utvärdering han gjort av den.

Peter Butor, leg psykolog

271

Psykoterapiinstitutet – PI

Hur fortsätter patienternas terapeutiska arbete efter avslutning?

Vilka föreställningar om kurativa och hindrande faktorer har unga vuxna ett och ett halvt år efter avslutad psykodynamisk psykoterapi? Vad har varit till hjälp under och efter terapin? Vad har hindrat? Hur har föreställningarna förändrats jämfört med vid terapins avslut? Resultaten diskuteras med fokus på vad man kan lära sig om den postterapeutiska processen utifrån före detta patienters egna berättelser.

Andrzej Werbart, docent, FoU-chef

Sotiris Greveniotis, psykolog

Niklas Rasmussen, psykolog

272

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Vad kan terapeuterna göra i luften?

I samband med Tsunamikatastrofen tjänstgjorde vi ombord på de flyg som evakuerade svenskar från Thailand. Vårt uppdrag var att finnas till hands för kabinbesättning, cockpit samt passagerare. Vad gjorde vi ombord? Hur kunde vi skapa en ram för samtal? Hur lyckades vi genomföra samtal i avskildhet i en kabin med 300 passagerare? Vad innehöll samtalen? Vad blev resultatet? Dessa och andra frågor kommer vi att diskutera under vårt seminarium.

Mikael Westrell, socionom, leg psykoterapeut

Ingabritt Grill, socionom, leg psykoterapeut

273

Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi

Introduktion i psykodrama

Del I (Del II, kl 17.00)

Psykodrama är en metod som används inom t ex behandling, handledning, utbildning, organisationsutveckling och teater. Den har kognitiva, beteendeterapeutiska och existentiella förtecken. Liksom barn undersöker och försöker förstå verkligheten genom leken kan man använda det gestaltande rollspelet till att undersöka nutid, dåtid och framtid. Workshopen vänder sig till dig som vill prova på psykodrama.

Sonja Nyström, leg psykoterapeut, psykodramaregissör

274

Svenska Föreningen för Symboldrama

Visualisering i psykoterapi – teoretiska tankar och panel

Del II (Del I, kl 13.30)

Hur kan vi förstå de inre bildernas förändringskraft? Hur kan vi tänka teoretiskt om skillnaderna mellan olika terapimetoders användning av inre bilder? Teoretisk tankeväckare: Björn Wrangsjö
Panel: Föreläsarna från Del I.

Kerstin Bergh Johannesson, leg psykolog, psykoterapihandledare

Ulla Blohm, leg psykoterapeut, dipl bildterapeut

Kristina Westrup v. Hofsten, socionom, leg psykoterapeut

Björn Wrangsjö, docent i barn- och ungdomspsykiatri, GIM

Moderator: Sigbritt Nordlund, socionom, leg psykoterapeut, symboldramaterapeut

275

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Vem är jag, vad tycker jag? – om den unga människans identitetsutveckling

Hos tonåringen ökar plötsligt den politiska aktiviteten, det religiösa engagemanget eller intresset för livsåskådningsfrågor. Eller så utbreder sig häglösheten och ingenting spelar någon roll. Är detta uttryck för genuina inre förändringar? Ungdomens revolt? En mask att hänga upp medan kaos och osäkerhet råder innanför? Utifrån min kliniska verksamhet med ungdomar vill jag skissera hur tonåringens identitet skakas om för att sedan etableras som ett led i att bli vuxen med ansvar för sitt liv.

Majlis Winberg Salomonsson, leg psykolog, psykoanalytiker

276

Tarab Institute Sweden

Unity in duality, vetenskap om sinne och fenomen – tibetansk filosofi, psykologi och psykoterapi

Del II (Del I, kl 13.30)

Unity in Duality är en psykoterapimetod baserad på buddhistisk filosofi och psykologi, vetenskap om sinne och fenomen samt gamla tibetanska metoder. UD-paradigmet består av tre interrelaterade förhållanden: subjekt och objekt, kropp och sinne, materia och energi. Meningen är att förstå skillnaden mellan de här förhållandena, använda sinnet på ett mer hälsosamt sätt och förändra personlighetens struktur. Speciella metoder är bl a drömbearbetning, dödsprocess och mandala. I workshopen ingår teori, övningar och diskussion.

Liisa Vuorinen, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 17.00–18.15

281

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Mer än blyg – om social ängslighet hos barn och ungdomar

Liv Svirsky och Ulrika Thulin berättar om boken *Mer än blyg – om social ängslighet hos barn och ungdomar*. Boken handlar om hur social ängslan och social fobi kan ta sig uttryck hos barn och ungdomar samt hur man kan hantera rädslan, både i behandlings-sammanhang och som förälder, lärare eller närstående.

Liv Svirsky, leg psykolog

Ulrika Thulin, leg psykoterapeut

282

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Psykologisk behandling via Internet

Del II (Del I, kl 15.30)

Internets möjligheter till interaktivitet, multimedia och automatisering har skapat ett nytt intresse för psykologiska självhjälpsbehandlingar och en stor mängd studier har genomförts de senaste åren. Behandlingarna har även börjat användas i den kliniska vardagen för att öka patienters valmöjlighet och vårdens tillgänglighet. Nya fynd och grundläggande aspekter av Internetbaserade interventioner tas upp och diskuteras. Bl a tittar man på var terapeuteffekten tar vägen, om telefonkontakt bör läggas till, samt behandling för paniksyndrom och tinnitus.

Viktor Kaldo, leg psykolog, doktorand

Gerhard Andersson, professor, leg psykolog, leg psykoterapeut

Jan Bergström, leg psykolog

Per Carlbring, leg psykolog

283

Bokförlaget Natur och Kultur

Hjälp mig den som kan – om konsten att ge och ta emot hjälp

Hjälpmötet – en mänsklig ursituation som väcker frågor om beroende och makt. För att få hjälp måste vi lämna ut oss – berätta om tillkortakommanden och krämpor. Inte lätt i en kultur som hyllar individens duktighet och styrka. Lotta Landerholm berättar utifrån sin bok *Hjälp mig den som kan* om hjälpmötets inbyggda risker och möjligheter. Hon utgår från relationella teorier, anknytningsteori och affektteori och riktar sig till alla som har anledning att fundera över hjälprelationens dynamik.

Lotta Landerholm, leg psykoterapeut

284

Bokförlaget Natur och Kultur

Makeovermani – om Dr Phil, plastikkirurgi och illusionen om det perfekta jaget

Hur ska vi se på det stora utbudet av psykoterapi, bantningsmetoder, livsstilsgurus och underhållningspsykologi? Vad är det som präglar dagens identitetsskapande? Thomas Johansson utgår ifrån sin bok *Makeovermani*, skriven i gränslandet mellan sociologi, psykologi, socialpsykologi och psykoterapi, och berättar om hur ett fenomen som Dr Phil och program som Extreme Makeover fått sådant genomslag i västvärlden, samt sätter in dessa fenomen i ett större socialt och kulturellt sammanhang.

Thomas Johansson, professor i socialpsykologi

285

Falu psykiatriska sektor

Tidsbegränsad psykoterapi (TLP) enligt J Manns utvecklade modell

TLP har utvecklats av framtidne psykoanalytikern och presidenten för Bostons psykoanalytiska sällskap J Mann. Den preliminära modellen har introducerats i bokform i Sverige. Tack vare bekantskap fördjupad i vänskap har jag fördjupat mitt kunnande i modellen. Seminariet handlar om modellens unika/specifika drag, en forskningsgenomgång fokuserad på nordisk forskning, en egen klinisk uppföljning 7–10 år efter avslutad terapi samt jämförelse med Brief relational psychotherapy enl J Safran. Konklusionen blir: TLP:s potential återstår att etablera.

Tord Borgström, leg psykolog, leg psykoterapeut

286

Förbundet S:t Lukas

Psykoanalytisk psykoterapi och det existentiella perspektivet

Efter en lång tids fokus på resultatjämförelser mellan olika psykoterapeutiska skolbildningar är det nu viktigt att återupprätta och fördjupa skillnaderna. Den psykoanalytiska psykoterapins gränser och relation till de existentiella frågorna diskuteras.

Björn Elwin, fil dr, psykoanalytiker

287

Institutet för Kroppsinriktad Psykoterapi – IfKP

Hypnos

Vad är hypnos och vad är inte hypnos? Hur förhåller sig hypnos till vissa vardagliga och allmänmänskliga fenomen? Föreläsningen tar också upp hypnosområdets relation till några olika terapiformer och till olika "behandlingsformer" inom "new age"-området (med fokus på användandet av inre bilder/imaginationer).

Sven-Erik Levin, leg psykolog, leg psykoterapeut

288

Psykiaterinstitutet – PI och Svenska Psykoanalytiska föreningen – Spaf

"Tårarnas äng" – diskussion efter filmen

Efter filmvisningen följer en diskussion som inleds av en panel med fyra psykoanalytiker: Eli Högberg, Eva Aronowich, Urban Vestin och Cristina Penaloza.

Eli Högberg, psykoanalytiker

Eva Aronowich, psykoanalytiker

Urban Vestin, psykoanalytiker

Cristina Penaloza, psykoanalytiker

289

Psykoterapisällskapet i Stockholm AB

Katalysatorer och ramväktare – samtal om kursledare, rektorer och annat högt folk i psykoterapiutbildning

Läro- och handledarroller i psykoterapiutbildningar har utvecklats under åren. Mindre uppmärksammade har uppgifterna som kursledare och rektor varit. Pia Litzell Berg, direktor på Psykoterapisällskapet och Göran Ahlin, hennes företrädare, talar om likheter och skillnader mellan handledare, kursledare och rektor; om de särskilda svårigheterna, glädjeämnen och utmaningarna. Sedan fortsätter seminariet i akvariegruppsformat. Särskilt välkomnas de som har egen erfarenhet som kursdeltagare eller kursledare.

Pia Litzell Berg, direktor

Göran Ahlin, docent

Föreläsning 284 är öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

Föreläsningar/seminarier
Fredag den 19 maj kl 17.00–18.15

290

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Psykodynamisk psykoterapi för barn med utagerande beteende

Antisociala beteendeproblem hos barn leder ofta till allvarliga psykiska och sociala problem i vuxen ålder. Detta är en erkänt svårbehandlad grupp och de barn som riskerar att utveckla borderline personlighetsstörningar behöver i regel djupgående och långsiktig behandling. En behandlingsmodell som är särskilt avpassad för barn med beteendeproblem, stödjande expressiv lekpsykoterapi, kommer att beskrivas.

Pia Eresund, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

291

Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi

Introduktion i psykodrama

Del II (Del I, kl 15.30)

Psykodrama är en metod som används inom t ex behandling, handledning, utbildning, organisationsutveckling och teater. Den har kognitiva, beteendeterapeutiska och existentiella förtecken. Liksom barn undersöker och försöker förstå verkligheten genom leken kan man använda det gestaltande rollspelet till att undersöka nutid, dåtid och framtid. Workshopen vänder sig till dig som vill prova på psykodrama.

Sonja Nyström, leg psykoterapeut, psykodramaregissör

292

Svenska C G Jung stiftelsen

Kan myten om Ikaros hjälpa oss att förstå vår tids utbrändhetsfenomen?

Vad händer med människan i vår moderna tid? Vad händer med hennes kropp? Vad händer med hennes psyke? Den schweiziske psykiatern och djuppsykologen C G Jung menade att vi, genom kontakt med vårt omedvetna, kunde nå en större mognad och balans i våra liv. Det omedvetna möter vi i drömmar, i sagor, i religiösa föreställningar och i myter. Kan vi genom att studera den antika myten om Ikaros och Daedalos bättre förstå det vi kallar utbrändhet i vår tid?

Ingela Romare, dipl jungiansk analytiker IAAP

293

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Hemuppgifter och beteendeeperiment i kognitiv terapi

Hemuppgifter och beteendeeperiment är centrala inslag i alla kognitiva och beteendeorienterade terapier. Det allmänna syftet är verklighetsprövning och utforskande. Metodernas teoretiska grund och praktiska tillämpningar beskrivs och deras terapeutiska betydelse belyses. Utifrån kliniska exempel demonstreras hur hemuppgifter och beteendeeperiment kan användas och utformas på ett kollaborativt sätt i det terapeutiska arbetet.

Gardar Viborg, fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut

294

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF och Beteendeterapeutiska Föreningen – BTF

Modern beteendeterapi och det mänskliga språkets fallor

De senaste åren har behavioristiska modeller för psykoterapi fått ny vind i seglen. En orsak är ny experimentell basforskning kring det mänskliga språket, relational frame theory (RFT). Den direkta kliniska tillämpningen är acceptance and commitment therapy (ACT) men teorin har bred tillämpning. Den förklarar t ex varför mindfulness och vissa typer av meditation kan fungera som terapeutiskt verktyg. Föreläsningen avser att kort introducera detta synsätt och några kliniska slutsatser.

Niklas Törneke, psykiater, leg psykoterapeut

295

Svenska Föreningen för Kroppsorienterad Psykoterapi

Kroppens roll i psykoterapeutiska processer

Hur kan ett ökat fokus på det kroppsliga upplevandet bidra till utveckling i psykoterapeutiska processer? Vilken roll spelar kroppen i moderna psykodynamiska teorier och metoder? Dessa frågeställningar belyses utifrån en fallstudie i kroppsorienterad psykoterapi, klinisk erfarenhet och teorier baserade på modern självpsykologi, relationell teori, affektteori och kognitiv neurovetenskap.

Annika Medbo, leg sjukgymnast, leg psykoterapeut

296

Svenska GIM-institutet

Musiken och resande i den inre världen – presentation av GIM (Guided Imagery and Music)

I GIM arbetar man med att integrera de inre bilder, känslor, minnen och kroppsförnimmelser som väcks av att lyssna till klassisk musik i ett avslappnat tillstånd. Metoden beskrivs, dess bakgrund, användningsområden samt fysiologisk, kvantitativ och kvalitativ forskning. Musikens roll illustreras med exempel: Deltagarna får själva lyssna och resa.

Margareta Wärja, leg psykoterapeut, aukt GIM-terapeut
Björn Wrangsjö, psykoanalytiker, aukt GIM-terapeut

297

Svenska OCD-förbundet Ananke

Att vara ung och leva med tvångssyndrom/OCD

Maria Lovisa Werner är 25 år och skriver artiklar om unga med funktionshinder i medlemstidningen Nytt om OCD och är med i redaktionskommittén. Lovisa berättar om sitt liv med studier, arbete, familj, kompisar och tvångssyndrom/OCD. Vad händer när värden är oförstående och tiden bara går? Lovisa berättar om både det som har hjälpt och det som inte har hjälpt.

Lovisa Werner, ung medlem och skribent

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 09.00–10.15

301

Beroendecentrum, Stockholms läns landsting

Psykoterapeututbildningar inom beroendevården – flera syften och vidgat fokus

Beroendecentrum Stockholm (BCS) har god erfarenhet av psykoterapeututbildningars kvalitetshöjning av den behandling som bedrivs. Utbildningarna arrangeras som uppdragsutbildningar inom Karolinska Institutet. Antalet psykoterapeuter i organisationen har vuxit, vilket lett fram till olika psykoterapeutiska verksamheter inom BCS. Seminariet beskriver grundläggande psykoterapeututbildningar i systemisk familjeterapi, kognitiv beteendeterapi samt psykodynamisk psykoterapi.

Louise Lettholm, leg psykolog, chefspsykolog

Peter Comstedt, familjeterapeut

Lars Forsberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

302

Ericastiftelsen

Så bygger dagens barn i psykologens sandlåda

Använder pojkar kanoner och flickorna små dockmöbler? BarnPsykologGruppen har på uppdrag av Ericastiftelsen genomfört en normering av Ericametoden. Syftet var att få ett jämförelsematerial kring hur barn idag bygger i sandlådan och se hur metoden kan anpassas till dagens förhållanden. Åttio barn, sex- och nioåringar, har byggt med materialet vid tre tillfällen vardera. Delar av resultatet presenteras.

Ulla Forsbeck Olsson, leg psykolog, projektledare

AnnSophie Darby, leg psykolog, projektledare

303

Eve Suurvee Råstrand – Firma Insikt

Warteggtestet – ett projektivt uttryckspsykologiskt test OBS! Heldag från kl 9.00–16.45

Warteggtestet är ett spritt test i Sverige, Europa, Nord- och Sydamerika. Det är ett projektivt uttryckspsykologiskt papper- och pennatest. Testet kan användas kliniskt; diagnostiskt, i utvärdering, terapeutiskt och i korttidsterapier och i samband med forskning. Testet används också i rekryteringsammanhang. Testet är administrerbart för vuxna, barn och icke språkkunniga. Introduktionsdagen ger möjlighet till egen testning och till att förstå grundprinciperna för testningen. Utbildningar och senare handledning kommer att ges. Begränsat antal deltagare.

Eve Suurvee Råstrand, leg psykoterapeut, psykoanalytiker

304

Expressive Arts Stockholm AB och Psykoterapisällskapet i Stockholm AB

Konstnärliga språk i handledningsgruppen

De två instituten ger i samarbete en handledarutbildning med inriktning på grupp och konstnärligt skapande. De konstnärliga språken, musik, bild, dans, drama, lyrik/skrivande kan med fördel användas i olika former av handledning. Konsten möjliggör andra kommunikationsformer än det talade språket och ger dynamik och niansriktedom åt handledningsarbetet. I den här presentationen fokuseras främst på gruppenspektivet i handledningsrummet. Metodiken presenteras genom vinjetter och demonstrationer.

Margareta Wärja, leg psykoterapeut, uttryckande konstterapeut

Pia Litzell Berg, direktor, leg psykoterapeut

305

Förbundet S:t Lukas

Andlighet, tro, Gud och samtalet – anteckningar ur psykoanalytikern och prästen Oskar Pfisters tankevärld

En dramadokumentär om Oskar Pfister (1873–1956) som var den förste prästen som blev psykoanalytiker. Under 30 års brevväxling och personliga möten i Wien utvecklade Pfister och Freud en vänskapsrelation och arbetsgemenskap. Vad är det som får en präst att intressera sig för psykoterapi och psykoanalys? Hur blev Pfisters möte mellan de storheter som den psykoanalytiska idén och den kristna idén utgör? Vem var Pfister som enligt Freud (1909) "har vunnit allas våra hjärtan, en varmhjärtad entusiast, en blandning av Frälsaren och Rättfångaren".

Cerny Ericson, kyrkoherde

306

Föreningen EMDR Sverige

Internationella rekommendationer för behandling av PTSD

Kunskapen om traumaupplevelsers påverkan på psyket har ökat påfallande under det sista årtiondet. Detsamma gäller forskningen om olika behandlingsmetoders effektivitet. Sverige har en relativt kort tradition av traumafokuserad psykoterapi. Seminariet har som syfte att dels presentera riskfaktorer för att utveckla PTSD, dels de riktlinjer för behandling som idag kommit fram, med en särskild tyngdpunkt på internationella rekommendationer.

Kerstin Bergh Johannesson, leg psykolog, psykoterapihandledare

307

Mansmottagningen mot våld i Uppsala – MVU

Psykoterapi med våldsbenägna män – verkamma mekanismer och resultat

Mansmottagningen mot våld i Uppsala (MVU) har tio år bakom sig som projekt och fyra år som mottagning för behandling av våldsbenägna män. Den könsmedvetna fokuseringen på bearbetning av mäns våld mot kvinnor och barn har väckt nationell uppmärksamhet. Med föreläsning, seminarium och miniseminarier presenterar Mansmottagningen olika delar av sin verksamhet.

Hans Åberg, leg psykolog, leg psykoterapeut, verksamhetsansvarig

308

Psykoterapisällskapet i Stockholm AB

Den gruppanalytiska gruppens potential

I tider av ekonomisk knapphet letar vi efter verktyg som kan ge beständiga resultat och vara kostnadseffektiva. Våra erfarenheter är att de gruppanalytiska verktygen är mycket kraftfulla och användbara på många olika områden i förhållande till många olika "målgrupper". Kursgruppen som nu genomgår examensutbildning i gruppanalytisk psykoterapi på Psykoterapisällskapet kommer att på olika sätt presentera dessa "verktyg".

Eva Rosenlund, leg psykoterapeut

Aktuell gruppanalytisk kursgrupp

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 09.00–10.15

309

Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet

Hur förhåller sig den legitimerade psykoterapeuten till "sex" och hur gör studenten?

C-uppsats. Intervju- och enkätstudie om hur leg psykoterapeuter och motsvarande studenter förhåller sig till sexuella frågeställningar i bedömningsamtal och psykoterapiprocess. Om det spelar roll om sexuella frågeställningar kommit med i bedömningsamtalen för om de kommer med i psykoterapiprocessen. Om samtalen begränsar sig till frågor om infantil sexualitet eller utvidgas till att också omfatta aktuell vuxensexualitet. Utbildningsfrågor.

Ing-Britt Wängborg, leg barnmorska, aukt klin sexolog

310

Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi

Psykodramaintroduktion – workshop

Du kan utforska din inre värld i den takt du själv vill. Genom att lyfta ut den och tillsammans med andra gestalta den i rummet får du ökat självförtroende att leva det liv du vill. I workshopen kan du pröva psykodrama som metod att upptäcka och möta dig själv i relation till andra. I rollbyten får du möjlighet att se dig själv genom andras ögon och erhålla nya perspektiv. Gruppen kan komma att bekräfta sidor av dig som skulle behöva lyftas fram och utvecklas. Välkommen!

Kate Bradshaw Tauvon, leg psykoterapeut, TEP

311

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Konvivialitet – ett redskap för förståelse och analys

Konvivialitet innebär respekt för den andres legitimitet. Utifrån en DVD med svenskt tal och engelsk text demonstreras och diskuteras begreppets användbarhet i två terapeutiska situationer: Samtal med ett ungt par, som har problem med aggressivitet och maktkamp, samt med en f d distriktsläkare som deprimerat sig efter pensioneringen.

Astrid Palm Beskow, rektor, fil dr, leg psykoterapeut

312

Svenska Föreningen för Symboldrama

Smärta vid samlag – symboldrama som del i utredning och behandling

Smärta vid samlag är ett ökande problem hos unga kvinnor. Fysiologiska förändringar och psykologiska faktorer diskuteras. I föreläsningen presenteras fall där symboldramametoden används som förståelse och läkande kraft.

Ulla Silkens, gynekolog, symboldramaterapeut

313

Svenska Nätverket för Existentiell Terapi – SNET

Tre glömskor – från den existentiella terapins filosofiska rötter

Föreläsningen belyser "varaglömskan", som behandlats av existensfilosofer som Kierkegaard, Nietzsche, Husserl, Heidegger och många andra. Även Levinas arbete med "glömskan av den andre" tas upp som alternativ till den rådande egologi, som dominerar psykoterapi. Avslutningsvis framhålls "glömskan av sig själv" som alternativ till det stränga självmedvetande, som kan anses vara ideal i många terapiformer. Föreläsningen vill ge en koppling av de tre glömskorna till vardaglig praxis inom den existentiella terapin.

Gunnar Nilsson, leg psykoterapeut, handledare

314

Svenska OCD-förbundet Ananke

En stark berättelse om tvångssyndrom/OCD

Kerstin Evesson är ordförande i OCD-föreningen Ananke i Ö Skåne/Blekinge. Kerstin berättar om sin kamp med tvångssyndromet och hur den har påverkat henne i arbetslivet. Kerstin har man och två små barn och berättar om hur hennes OCD har påverkat hela familjen.

Föreläsningen handlar om med- och motgångar, men framför allt om mod, kärlek och envishet.

Kerstin Evesson, ordförande

315

Inställt

316

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Avstånd och närhet – psykoanalytiska synpunkter på parrelationer

Bengt Warren talar om förutsättningar för långvariga kärleksrelationer med utgångspunkt i den tradition som grundlagts vid Tavistockinstitutet. Många par som söker psykoterapeutisk hjälp har problem med frågor som rör distans; ofta i form av ideologiska föreställningar om närhet och integritet – antingen för mycket eller för litet av det ena eller det andra. Detta gestaltas i gemensamma försvar som kan skydda mot ångest, men som också hindrar gemensam utveckling.

Bengt Warren, psykoanalytiker

317

Teamet för nyinsjuknade psykospatienter – NIP, Södertälje psykiatriska sektor

Öppen dialog och mindfulness-metoder vid behandling av nyinsjuknade psykospatienter

Vi behandlar nyinsjuknade psykospatienter med öppen dialog (tidig intervention, behovsanpassad behandling, psykoterapeutiskt förhållningssätt, polyfoni, minimum slutet vård och minimum medicinering) samt mindfulness-metoder (att lära sig använda sinnet på ett hälsosamt sätt, utveckla bättre kroppskänsla och ett starkare subjekt). I workshopen ingår teori, patientfall samt en liten mindfulness-övning.

Liisa Vuorinen, leg psykolog, leg psykoterapeut

Margareta Henriksson, skötare, BAM-utbild

Karin Lidbom-Eriksson, leg sjuksköterska, DBT-behandlare

318

Referenspunkt Ersta

Psykoterapeuter i katastrofarbete efter flodvägskatastrofen annandag jul 2004

Ändrat till

Miniseminarium lördag kl 9.30–10.00

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 11.00–12.15

321

Inställt

322

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Patientfokuserad utvärdering av reguljär psykiatrisk vård

Från många håll påtalas vikten av att utvärdera och förbättra kvaliteten på den psykiatriska vården. Ett pågående pilotprojekt vid psykiatridivisionen i Uppsala undersöker möjligheten att med datorbaserade självskattningsformulär samla information om patienten och ge kontinuerlig feedback till behandlaren. Långsiktiga mål är att säkerställa vårdens kvalitet och generera ny kunskap. Pilotprojektets syfte är att hitta styrkor och svagheter med arbetsmetoden och samla in patienters och personals synpunkter. Resultaten redovisas och diskuteras.

Viktor Kaldo, leg psykolog, doktorand

324

Föreningen EMDR Sverige

Forskning om EMDR – effekter och verkningsmekanismer

EMDR är numera etablerad behandlingsmetod inom psykotraumatologi, även om verkningsmekanismen är okänd. Metastudier och andra effektstudier genomgår kort. Därefter diskuteras verkningsmekanismer med en genomgång av publicerad och pågående forskning.

Hans Peter Söndergaard, leg psykoterapeut, med dr, chefsöverläkare

325

Institutet för Kroppsinriktad Psykoterapi – IfKP

Psykosomatikerns inre bilder och drömmar

Föreläsaren har under ett långt yrkesliv arbetat med och utbildat i kropppsykoterapi samt är jungiansk analytiker. I kropppsykoterapi enligt psykoanalytikern Wilhelm Reich antas psykiska försvarsmekanismer även kunna uttrycka sig kroppsligt i form av bl a muskelspänningar och andra fysiska blockeringar. I arbetet med personer med psykosomatiska problem har jag funnit att en kombination av kropppsykoterapeutisk teknik och drömarbete enligt jungiansk psykologi har varit bra.

Gunilla Blomqvist, leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare

326

Mansmottagningen mot våld i Uppsala – MVU

Trygga och otrygga möten – säkerhetsaspekter och förhållningssätt i arbetet med våldsbenägna män

I Mansmottagningens gruppverksamhet har det alltid varit naturligt med en man och en kvinna som gruppleddare. Å andra sidan är det just en kvinna som samtliga män har gjort illa. Hur kan säkerheten hanteras, och vilken dynamik blir aktuell i behandlingen, när könet fokuseras?

Ann-Sofie Hansson-Pourtaheri, leg psykolog, leg psykoterapeut

327

Psykiatrin Södra – SLSO

Integration av psykodynamiska och beteendeterapeutiska principer vid behandling av affektfobier

På denna föreläsning presenteras bakgrunden till begreppet ”affektfobi” och hur detta begrepp öppnar upp för integration av psykodynamiska och beteendeterapeutiska teorier och metoder. Vidare presenteras Affektfobiterapin, som är en psykodynamisk korttidsterapi med beteendeterapeutiska inslag utvecklad av professor Leigh McCullough. Kliniska exempel kommer att användas.

Peter Lillengren, leg psykolog

Patrik Lindert, leg psykolog, leg psykoterapeut

328

Inställt

329

Psykiateriinstitutet – PI

Nybörjarskapets möjligheter – en PTP-psykolog berättar

Det här är en skildring av en psykodynamisk psykoterapi med en ung kvinna, med tydligt fokus på själva relationen. Det handlar om att vara ung PTP-psykolog i en terapi med en ung vuxen och att vända den begränsade erfarenheten till en tillgång. Den professionella hållningen är själva ramen för terapin, men det är det genuina mötet som för terapin framåt. Som avslutning ger min handledare Andreas Murray sina kommentarer kring terapin.

Petra Larsén, leg psykolog

Andreas Murray, leg psykolog, psykoanalytiker

330

PsykiateriStiftelsen

Panel: Klinisk mötesplats

Ett möte mellan några kliniskt verksamma psykoterapeuter. Utifrån olika teoretiska perspektiv och infallsvinklar ger var och en av psykoterapeuterna sin syn på en patients problem. Vad förenar och hur skiljer sig psykoterapeuternas synsätt? Åhörarna inbjuds att tillsammans med panelen diskutera problemet.

Lars Bohman, beteendevetare, leg psykoterapeut, psykodynamisk individual-/familjeterapi

Maria Farm, leg psykolog, kognitiv beteendeterapi

Solveig Strandberg-Eriksson, leg psykoterapeut, systemisk familjeterapi

Anita Eriksson, leg psykolog, leg psykoterapeut, familje- och nätverksterapi

Moderator: Margareta Mörner, leg sjukgymnast, leg psykoterapeut

Panel 330 är öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

332

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Efter floden – den existentiella psykoterapin vid livskriser

Den existentiella terapin fokuserar dilemman och svårigheter i livet. Klientens lidande och symtom ses som tecken på att en livssituation inte kunnat bemästrats med tillgängliga redskap, att man inte kunnat möta kränkningar, begränsningar, förluster och förändringar i livsvillkoren, och haft svårt att våga förändra sig och släppa taget om vanor, övertygelser och meningsbärande projekt och att kunna ta klivet till en ny plattform att växa från. Detta perspektiv, för att möta livskriser utvecklas i denna presentation.

Dan Stiwne, docent, leg psykoterapeut

333

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Hur blir vi författare?

Hur är det att skriva böcker utifrån sina erfarenheter som psykoterapeut? Hur är det att berätta inifrån terapirummet? Elisabeth Cleve och Lotta Landerholm samtalar om vägar mellan praktik och författarskap.

Elisabeth Cleve, leg psykolog, leg psykoterapeut, författare

Lotta Landerholm, leg psykolog, leg psykoterapeut, författare

334

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Tala om självmord! – nya perspektiv på suicidprevention

Suicid är ett av våra största folkhälsoproblem. Här diskuteras nya perspektiv inom suicidpreventionen: Suicidalitet som normalitet, som metaforiskt språk och som olyckshändelse och vilka terapeutiska konsekvenser detta får.

Jan Beskow, professor

335

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Flykten från fruktbarheten – en tendens i vår tid?

Om narcissism i samhället. En diskussion av några av de narcissistiska försvarsstrategier som står till buds för människor i det moderna samhället.

Lena Teurnell, psykolog, psykoanalytiker

336

Inställt

337

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Psykoanalysens sjukdomsuppfattning och människosyn

För oss psykoterapeuter och psykoanalytiker är patientens störning eller sjukdom ett problem, för patienten själv är det en form av omedveten lösning. Vi behandlare faller osviktigt in i olika slags yttre orsaksförklaringar till mänskliga upplevelser och handlingar. Den sedan länge inpräglade förklaringsmodellen laborerar med olika kombinationer av arv- och miljötankande. Kärnan i psykoanalys bryter radikalt med denna människosyn. Jag vill i mitt föredrag framhålla den mänskliga subjektivitetens fria och överskridande kärna.

Åke Lantz, psykoanalytiker, leg psykolog

338

Inställt

Panel 331 är öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 13.30–14.45

341

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Att gå från tanke till handling – att effektivisera behandlingen av social ångeststörning/fobi

Preliminära resultat från ett pågående forskningsprojekt rörande en korttidsbehandling av social ångeststörning med kognitiv beteendeterapi. Presentation av behandlingsmodellen, effekterna av olika behandlingsformat (individuellt jfr en kombination av individuell/grupp), betydelsefulla faktorer för behandlingsutfall. Implikationer för klinisk verksamhet: hur kan den applicerade behandlingsproceduren föras ut i den kliniska verksamheten?

Hi-Young Kim, leg psykolog

342

Bokförlaget Natur och Kultur

Det kognitiva samtalet i vården och kognitiv psykoterapi i primärvården

Giacomo d'Elia berättar om hur ett kognitivt förhållningssätt kan tillämpas i bemötande av patienten, ge ökad kunskap om patientens tankar/föreställningar om sina symtom och förbättra förutsättningar för ett konstruktivt samarbete. Han visar också hur principerna för kognitiv psykoterapi kan tillämpas vid olika sjukdomstillstånd som man möter inom primärvården, som depression, somatiseringstillstånd, långvarig smärta, social fobi och dåligt självförtroende.

Giacomo d'Elia, läkare, leg psykoterapeut, professor em

343

Bokförlaget Natur och Kultur

När Orfeus vände sig om – presentation av en bok om depression som förlorad självaktning

I det ödesdigra ögonblicket då Orfeus vände sig om och såg på Eurydike, övergick hans sorg efter henne i en djup och klassisk depression där en låsning av skam, skuld och otämjad aggressivitet ledde fram till hans egen död. Boken är en exposé över depressioners psykodynamik där samspelet mellan yttre och inre förutsättningar belyses. I diskussionen kommer särskilt frågan om skammens betydelse för depressiva tillstånd tas upp.

Johan Beck-Friis, psykiater, psykoanalytiker

344

Bokförlaget Natur och Kultur

Till spelfriheten! – kognitiv beteendeterapi vid spelberoende

I takt med allt fler utländska och svenska spelsajter på Internet ökar spelandet dramatiskt i Sverige. Problemspelet kan i dag betraktas som ett folkhälsoproblem. Liria Ortiz berättar om manualen Till spelfriheten! och hur man utifrån kognitiv beteendeterapi behandlar spelberoende, individuellt eller i grupp.

Liria Ortiz, leg psykolog

345

Centrum för hypnospsykoterapi – CHP

Hur fungerar hypnos som terapimetod?

Vi beskriver vad avslappning och hypnos är och hur det fungerar. Hypnos kan användas för en rad olika symtom och svårigheter. Hypnos som terapimetod hjälper människor att få kontakt med sina kreativa resurser via de sex sinnena och öva upp förmågan till utveckling och självläkning. Terapeuten fungerar som följeslagare och livlina, då patienten gör sitt inre arbete tyst eller i dialog med terapeuten. En trygg relation mellan terapeut och patient hjälper patienten ”att gå in i den mörka skogen” där svåra minnen finns.

Gunilla Lundmark, leg psykoterapeut, cert hypnotherapist

Inger Lundmark, dramapedagog, hypnosterapeut

347

Expressive Arts Stockholm AB

Uttryckande konstterapi – att skapa sammanhang

I uttryckande konstterapi har man ett holistiskt perspektiv där kropp, känsla, tanke, handling ingår. I ett terapeutiskt helhetstänkande ingår att lyssna till alla sinnen, använda så många ”språk” som möjligt i det terapeutiska arbetet. Alla sinnens uttryckssätt/språk ges utrymme d v s bild, musik, dans och rörelse, drama och lyrik tillsammans med samtal. Den teoretiska grunden är psykodynamisk, med referenser även till analytisk psykologi och fenomenologi. Lärare och elever i utbildningen berättar och inbjuder dig att pröva.

Margareta Wärja, utbildningsledare

Ulla Andersson, leg psykolog, leg psykoterapeut, uttryckande konstterapeut

Erika Sinander, leg arbetsterapeut, uttryckande konstterapeut

Marie Sodell, leg sjuksköterska, uttryckande konstterapeut

348

Psykiateripienheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting

Bemötande av unga vuxna som söker hjälp i psykiatri

Unga Vuxna (18–25 år) befinner sig i en dynamisk period. Ett sätt att förstå de frågeställningar som de brottas med, är att betrakta dem som livs- och/eller existentiella problem samt att utgå ifrån psykoanalytisk utvecklingspsykologi. Vi vill betona vikten av att lyssna till den unges egen berättelse. Processen stoppas upp om de bemöts av ett sjukdomstänkande i första hand. Vi kommer att tala om bemötandet dels i större sammanhang och dels under den unges väg i psykiatri.

Gisela Blomquist, leg psykoterapeut

Malou Warren, leg psykoterapeut

349

Psykiateriinstitutet – PI

Förändringens pris III

Seminarieriet är den tredje och fristående delen i en seminarieriet som behandlar svåra skeden i psykoterapi med patienter med djupgående svårigheter. I detta seminarium fokuseras på terapeuten i terapisituationen. Psykoterapeutisk teknik i djupgående psykoterapi diskuteras. Den kliniska innebörden av begrepp som reverie, hållande, hårbärgerande, motöverföring diskuteras och belyses med hjälp av kliniska vinjetter.

Bengt Sandström, leg psykolog, leg psykoterapeut

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 13.30 – 14.45

350

Psykiaterinstitutet – PI och Svenska Psykoanalytiska Föreningen – Spaf

Vad är psykoanalys?

Samtal mellan två analytiker om psykoanalys som behandlingsmetod, som en teori om det psykiska livet, och som en forskningsprocess. Som teori, genom undersökandet av det omedvetna, skapar psykoanalysen förståelse för den inre psykiska världen. Som en behandlingsmetod, vänder den sig framförallt till personer som plågas av inre konflikter.

Eli Högberg, överläkare, psykoanalytiker

Per Stenfelt, psykoanalytiker

351

Riksföreningen PsykiateriCentrum – RPC

En kunglig ärtsoppa – om Erik XIV:s galenskap

Sexualitet, irrationalitet och vanföreställningar. Erik XIV. Alltid aktuell. Ständigt pågår en diskussion om hans galenskap. Alla känner till myten om den ondsinte Jöran Persson. Liten Karin, fager och vän, samt den instabile och tyngde kung Erik. Han var Gustav Vasas äldsta son och arvfurste. Han blev avsatt av sin bror Johan III. Efter flera dödsdomar dog han på Örbyhus den 26 februari 1577. Arsenikförgiftad. I fokus för seminariet står Erik XIV och frågor om synen på hans galenskap. Ingvar Sjöblom är historiker och forskare på Försvarshögskolan. Erik Trygg är leg psykiater.

Erik Trygg, leg psykiater

Ingvar Sjöblom, historiker

352

Riksföreningen PsykiateriCentrum – RPC

Hiphop eller vals?

Om tonårsutveckling och konsekvenserna för tonårsterapeutens arbete. Vad hjälper oss att mötas i en gemensam dans när så mycket riskerar att skilja oss åt – generationsskillnader, kulturskillnader och dessutom skillnader i utvecklingsskeden mellan yngre och äldre tonåringar?

Lena Roos, leg psykolog, leg psykiater

353

Inställt

354

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykiateri och Forskning – SFKPF

Utvärdering av korttidspsykiaterier vid miljörelaterade besvär

Fungerar psykiateri för den som har miljörelaterade hälsoproblem? En uppföljning av korttidspsykiateri vid Arbets- och miljömedicin visar positiva resultat. De flesta av 26 patienter upplevde att besvären minskat och att effekten fortsatt efter behandlingens slut.

Pirjo Savlin, leg psykolog, leg psykiater

355

Svenska föreningen för psykodynamisk kroppsterapi – PDK

Terapeuters kroppsliga erfarenhet – kroppens roll vid mindfulness och vid implicita processer

Intresset inom psykiateriforskningen riktas nu mer mot samspelet, vad som sker i mötet mellan patient och psykiater. Uppmärksamheten riktas mer till tonfall, känslor, känslan i rummet, kroppsliga aspekter, hos patient och psykiater. Det handlar om här och nu mindfulness (medveten närvaro) om att få tillstånd möten. Här presenteras en uppsats som främst berör hur vi som psykiater kan använda oss av vårt kroppsliga erfarenhet i mötet med den andre. Hur tränar vi vår känslighet, vår förmåga till intoning, att vara mer medveten närvarande? Vilken roll spelar kroppen?

Annelie Nilsson, leg sjukgymnast

356

Svenska Föreningen för Symboldrama

Kroppen bär din historia – kropppsykiateri med inslag av symboldrama

Sture Nyman inleder med en guidad visualisering/symboldrama och belyser vad som kan åstadkommas med kropppsykiateri/symboldrama. Till exempel kan symtom, adaptiv förmåga, självinsikt och grundproblematik påverkas i gynnsam riktning och leda till "empowerment".

Sture Nyman, leg psykolog, leg psykiater

357

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Tänkar utifrån neuropsykoanalys

Utifrån neuropsykoanalytisk synpunkt beskrivs bl a hur emotioner och anknytning påverkar kognitionen och vilken inverkan det får för kliniskt arbete. Troligen inga kliniska exempel. Enbart för leg psykiater.

Lennart Ramberg, psykoanalytiker

Föreläsning 351 är öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 15.30 – 16.45

361

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Rädslorna ligger på soptippen nu

Kognitiv beteendeterapi för barn med specifik och social fobi. Föreläsarna är verksamma på Enheten för ångestforskning. Där har man nyligen avslutat två forskningsprojekt som studerar kognitiv beteendeterapeutisk behandling för barn med specifik fobi och med social ångest. Här beskrivs hur problemen tar sig uttryck hos barn och ungdomar, hur behandlingen har gått till och vilka resultat man uppnått. Differentialdiagnostiska frågeställningar och samstämmighet mellan barnets och föräldrarnas berättelse berörs.

Rio Cederlund, leg psykolog, doktorand

Lotta Sjöström, leg psykolog, doktorand

362

Bodynamic Sverige

Bodynamic Sverige "Musklernas Intelligens"

Introduktion till ett resursorienterat kropppsykoterapisystem. Vilken social och känslomässig potential anknuter musklerna till och hur hänger muskler och psykologiskt försvar samman? Bodynamic-systemet har arbetat med dessa frågor i 30 år. Att arbeta konkret med att märka och känna musklerna kan användas som en resursuppbyggande terapeutisk metod – både i relation till försvarsmönster präglad av uppgivenhet – och kontroll (hypo- och hyperrespons).

Merete Holm-Brantbjerg, psykoterapeut

363

Bokförlaget Natur och Kultur

Självbild – självfallor – självreparation

Bortom alla diagnoser och symptom finns problemen med självkänslan och självbilderna som en central orsak till varför en person söker sig till terapi. Marta Cullberg Weston beskriver hur våra självbilder byggs in och sedan styr vårt liv och bidrar till självfallor. Med fallbeskrivningar visar hon hur man med en teknik med inre bilder kan få kontakt med det inre barnet och reparera de självbilder som satt krokben för personen i livet. Författare till boken *Ditt inre Centrum*.

Marta Cullberg Weston, leg psykolog, leg psykoterapeut

364

Centrum för hypnospsykoterapi – CHP

Hästen som co-terapeut vid hypnosterapi med sexuellt utsatta flickor

Marsta gård är ett behandlingshem med hästverksamhet i kombination med individualterapi för svårt traumatiserade flickor. Under de tre senaste åren har hypnosterapeutiskt arbete haft sin givna plats i behandlingen. Försöken att hjälpa flickorna att finna en "inre trygg plats" där man är skyddad, ledde till utveckling av en ny väg eftersom den trygga platsen ej var fredad. I kombination med ridterapi där flickorna får kroppskännedom och herravälde, utarbetades en hypnosteknik där en trygg plats så småningom kunde ta form. Offerrollen fick ge vika för krigaren.

Åsa Toyra, leg psykolog, cert hypnospsykoterapeut

Uno Janhagen, leg psykolog, leg psykoterapeut

365

Ericastitelsen

Barn med problem – symptom, diagnos och psykoterapi

Olika perspektiv på psykopatologi hos barn. Diagnosens betydelse för barnet och familjen. Vad menas med helhetssyn? Både känslomässig och kognitiv utveckling måste beaktas inför val av behandling. Tankar om bedömning för barnpsykoterapi.

Sari Granström, överläkare, leg psykoterapeut

367

Förbundet S:t Lukas

Psykoterapi och porträttmåleri

Ingen kan se sig själv, sitt eget ansikte eller sin personlighet utan spegel. En analys av överföringsprocessen mellan de mänskliga speglarna i form av psykoterapeuten och porträttmålaren och den avbildade, utifrån dynamiken mellan självbild och avbild och dess paradox, fann jag den eller skapade jag den?

Mats Lejmyr, leg psykoterapeut

Birgitta Jonasson, konstnär

368

Göteborgs Psykoterapi Institut – GPI

Att bära sig och bära sig åt

En förståelse av drogmissbruk och agerande i mellanmänskliga relationer.

Anders Kjällström, leg psykoterapeut

Claes Olsson, leg psykoterapeut

Ann-Mari Seldén, leg psykolog, leg psykoterapeut

369

Mareld Bokförlag

Patientens separation från terapeuten – 25 patienters erfarenheter

Föredraget bygger på ett forskningsprojekt, som redovisas i boken *Den blomstertid nu kommer*. Ämnet "separation efter avslutad psykoterapi" är ett "tyst forskningsfält" inom såväl svensk som internationell forskning. Boken lyfter fram ny tidigare utforskad kunskap. Både kort- och långtidsterapipatienter deltar i studien och visar terapiseparationen utifrån ett patientperspektiv. Separationsprocessen har klara samband med hur kontakten mellan patient och terapeut varit och om patienten upplevt sig ha fått hjälp.

Maj-Britt Larsson Holmkvist, leg psykolog, leg psykoterapeut

370

Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi

Introduktion i psykodrama

Psykodrama används inom såväl terapi, pedagogik, organisationsutveckling som inom olika former av yrkeshandledning. Via psykodrama kan man hitta dolda sidor och resurser hos sig själv, pröva och utveckla dem, samt hitta strategier för att lösa svåra livssituationer. På detta seminarium som har formen av en workshop får du en liten inblick i det psykodramatiska arbetssättet samt erfara några grundläggande psykodramatiska tekniker.

Eva Roussakoff, beteendevetare, psykodramaregissör

372

Svenska Föreningen för Gruppsykoterapi och Grupputveckling

Gruppdynamik, magi och/eller vetenskap?

Frågor kommer att belysas genom exempel från bl a följande områden: Gruppsykoterapi, Grupp/Organisationsutveckling och Utbildning.

Kirsten Artin Kronkvist, leg psykoterapeut, handledare

Föreläsning 363 är öppen för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr inkl moms.

Föreläsningar/seminarier
Lördag den 20 maj kl 15.30–16.45

373

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Svängningar – bipolär sjukdom ur biologiskt och kognitivt perspektiv

Bipolär sjukdom hör till de svåraste bland psykiska sjukdomar. Patienterna svänger mellan mani och depression. Undervisningsfilm, som beskriver tre patienters sjukdomshistoria, och som belyser både etiologi och behandling ur ett kognitivt perspektiv. Avsnitt ur filmen visas och diskuteras.

Margareta Andersson, leg psykoterapeut

374

Svenska Föreningen för Kropporienterad Psykoterapi

Hur förändras människor av kropporienterad psykoterapi och vilka förutsättningar leder till förändring?

Föreläsaren presenterar sin studie som belyser förändringsprocessen i behandlingsmetoden kropporienterad psykoterapi. Studien grundar sig på terapideltagarnas egna erfarenheter. Materialet har bearbetats och analyserats med en kvalitativ metod inspirerad av Grundad teori. De intervjuade klienterna upplevde vissa aspekter i terapin som särskilt hjälpande för att åstadkomma förändringar. Dessa aspekter kommer att belysas under föreläsningen liksom upplevda svårigheter och utmaningar.

Joanna Herdevall Sivan, socionom

375

Svenska Nätverket för Existentiell Terapi – SNET

Konsten att älska – att leva i Kärlek och Fruktan. En existentiell terapeuts möten med varats underbara svårigheter (även miniseminarie fredag kl 11.30)

Kärlek-Amor innebär att du går Tilliten till mötes. Död-Morte innebär att Tilliten går dig till mötes. Tillit-Kärlek-Död är avgöranden livet erbjuder människan. Hur möter hon dem? Vari består valet? Amor betyder ursprungligen att vara, hemma; Morte död, människa. Hur kan ett terapeutiskt möte bidra till att en människa förverkligar kärlekens möjligheter? Är fruktan kärlekens motpol? Hur lever människan i den paradoxen? Existentiell terapi har en passionerad relation till tillvarons paradoxer. Hur främjar det konsten att älska?

Lance Cederström, leg psykoterapeut

376

Svenska OCD-förbundet Ananke

Inte "ensammast i världen" – om det goda med OCD-stödgrupp

Connie Silow Thell är ledare för stödgrupper för personer med tvångssyndrom/OCD och deras anhöriga. Connie har själv ett barn med OCD. Hon rekommenderar varmt alla som tvekar att delta i en stödgrupp för att det är viktigt och givande att träffa andra människor i samma situation. Det är ett intressant studiematerial Connie berättar om och hon beskriver sin egen erfarenhet så här: min "klump i magen" har försvunnit och ersatts med styrka att kämpa vidare.

Connie Silow Thell, stödgruppsledare och anhörig

377

Inställt

378

Barn- och ungdomsmottagningen BUM, Norrbottens läns landsting

Neuropsykiatrisk utredning och behandling med systemteori som grund

Barn- och ungdomsmottagningen i Kalix består av barnmedicin, barnpsykiatri och barnhabilitering. Detta möjliggör ett tvärvetenskapligt arbete över teamgränser med familjen i fokus. Vi vill beskriva hur vi utifrån ett mål kunnat enas om en gemensam tankegång inom olika subspecialiteter och tillsammans genomfört utredning och behandling.

Katrina Jordan, leg psykoterapeut/handleddare

Viktoria Bucht, arbetsterapeut

Torsdag den 18 maj

11.00–12.15	13.30–14.45	15.30–16.45	17.00–18.15
<p>101 Barn- och ungdomspsykiatri, Stockholms läns landsting - BUP Björn Wrangsjö Kropporienterad psykoterapi, förändringsprocesser i ett intersubjektivt perspektiv</p>	<p>121 Barn- och ungdomspsykiatri, Stockholms läns landsting - BUP Marie Balint "Anknytningsinstinkten" eller länken mellan det biologiska och det sociala ...</p>	<p>141 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Viktor Kaldo Självhjälpt mot tinnitusbesvär - med bok och via Internet</p>	<p>161 Beroendecentrum, Stockholms läns landsting Monica Busch, Peter Comstedt m fl Psykoterapi; en betydelsefull komplementär behandling ...</p>
<p>102 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Gerhard Andersson Hur kan grundforskning hjälpa oss att förbättra psykologisk behandling?</p>	<p>122 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Thomas Gustavsson, Magnus Stalby Kontextuella modeller för individer ...</p>	<p>142 Bokförlaget Natur och Kultur Lars-Göran Öst Kognitiv beteendeterapi inom psykiatri</p>	<p>162 Bokförlaget Natur och Kultur Ludvig Rasmusson Åldersuppröret</p>
<p>103 Bokförlaget Natur och Kultur Martin Ingvar Ett oskrivet blad</p>	<p>123 Bokförlaget Natur och Kultur Jakob Carlander, Johan Cullberg m fl Kris och utveckling</p>	<p>143 Ericastiftelsen May Nilsson På samma spår - barn och föräldrar i ...</p>	<p>163 Förbundet S:t Lukas Pelle Bengtsson, Bengt Thurfjell Psykoterapi och religion. Om psykoterapis...</p>
<p>104 Förbundet S:t Lukas Raili Hultstrand EMDR (eye movement desensitization and reprocessing)</p>	<p>124 Bokförlaget Natur och Kultur Majlis Winberg Salomonsson, Björn Wrangsjö Tonårstid</p>	<p>144 Förbundet S:t Lukas Jonna Bornemark, Björn Elwin m fl Samtal om gränser</p>	<p>164 Föreningen EMDR Sverige Anne Martinell Vestin EMDR som behandlingsmetod...</p>
<p>105 Primärvården Göteborg Lena Weirén, Marie Selander m fl "Kropp och själ under samma tak" samarbete läkare och psykolog på vårdcentraler i Göteborg</p>	<p>125 Psykiatri Södra, SLSO Seija Hiltunen, Inger Larsson Gruppteamet - ett mobilt växthus för terapeutiska grupper</p>	<p>145 Psykoterapiinstitutet - PI Johan Schubert Bryggor mellan psykodynamisk och biologisk perspektiv och arbetssätt</p>	<p>165 Mareld Bokförlag Carina Buvik, Anders Wächter Samforskning - en utmaning för alla</p>
<p>106 Psykoterapiinstitutet - PI Cecilia Andrae, Karin Fyrö m fl "Visst gör det ont..." Patientens upplevelse av att sluta i psykodynamisk psykoterapi</p>	<p>126 Inställt</p>	<p>146 Psykoterapiinstitutet - PI Sotiris Greveniotis, Bengt Lauthers m fl Med patientens berättelse i fokus</p>	<p>166 Mellanrummet Britta Blomberg Hur tänker barn? Psikoanalytisk psykoterapi och kognition</p>
<p>107 Psykoterapisällskapet i Stockholm AB Gunnar Forsberg, Pia Litzell Berg m fl Tre teoretiska perspektiv på en klinisk vinjett</p>	<p>127 PsykoterapiStiftelsen Anna Krantz, Carl Gyllenhammar m fl Klinisk mötesplats</p>	<p>147 Psykoterapiinstitutet - PI Sonja Härdelein, Gunnel Jacobsson m fl Psykoanalys inifrån</p>	<p>167 Psykoterapienheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting Inger Larsson, Anneli Mark Orbinski m fl Psykoterapi - bortom metoderna</p>
<p>108 Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet Ulla Floberg, Carin Gunnarsson m fl Hur lär man sig psykoterapibedömning...</p>	<p>128 PsykoterapiStiftelsen Alf Bergroth, Aleksander Perski Panel: Behöver rehabiliteringen rehabiliteras?</p>	<p>148 Psykoterapisällskapet i Stockholm AB Susanna Bergom, Larsson Harris m fl Samtal om den gruppanalytiska psykoterapiutbildningen, ...</p>	<p>168 Psykoterapiinstitutet - PI Ingrid Skinner Självdestruktivitet, självhat och sexuell förnedring hos unga kvinnor</p>
<p>109 Solå ungdomscenter AB Åsa Rosén, Solveig Seuffert Tonårsflickor i kris - vad är det som händer?</p>	<p>129 Del I Stockholms Akademi för PsykoterapiUtbildning - SAPU Birgitta Elmquist, Leif Havnesköld m fl Relationell psykoterapi - vad är det?</p>	<p>149 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Imre Szecsyödy Att skapa utrymme för psykoterapi</p>	<p>169 PsykoterapiStiftelsen Ursula S. Henningsson "mediCinema" = filmterapi. Filmens olika användningsmöjlighet i den psykoterapeutiska praktiken</p>
<p>110 Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi Lars Tauvon JL Moreno och Daniel Stern - Ett genuint möte mellan två portalligurer för den interpersonella psykologin. Workshop</p>	<p>130 Svenska Föreningen för Familjeterapi - sft Alejandro Fuentes Ensamma mödrar som har problem med sina pojkar. En systemisk syn på en ny grupp som debuterar när samhället förändras</p>	<p>150 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Peter Ankarberg Piller eller terapi - en fråga om vetenskap eller ideologi</p>	<p>170 PsykoterapiStiftelsen Ann-Christine Libelius, Ingrid Lång m fl Samverkan som terapeutisk intervention - Ungdomshälsan Umeå</p>
<p>111 Svenska Föreningen för Familjeterapi - sft Gunnel Osterman Marte meo-arbete i nyblivna adoptivfamiljer - erfarenheter från en pilotstudie med sju familjer</p>	<p>131 Svenska föreningen för familjeterapi - sft Ann-Marie Lundblad Kärlek och hälsa - parbehandling i ett folkhälsoperspektiv</p>	<p>151 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC och Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Christina Flordh Genus och psykoterapi</p>	<p>171 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Imre Szecsyödy Varför krig? En psykoanalytisk betraktelse</p>
<p>112 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Margareta Andersson Hur går det till? Arbetsmetodik i kognitiv psykoterapi</p>	<p>132 Del I Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Jan Beskow Dalai Lama möter Aaron Beck</p>	<p>152 Stiftelsen Kricagården Kjell Weman Sexualitet som försvar och psykisk hud</p>	<p>172 Svenska Föreningen för Dansterapi Elisabeth Rosen "Känslans dans - praktisk affektskola"</p>
<p>113 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Jörgen Herlofson Kognitiv samtalsgrupp - en generaliserbar modell för rehabilitering</p>	<p>133 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Peter Ankarberg, Stephan Hau m fl Vad talar för psykoanalytisk terapi?</p>	<p>153 Del II Stockholms Akademi för PsykoterapiUtbildning - SAPU Birgitta Elmquist, Leif Havnesköld m fl Relationell psykoterapi - vad är det?</p>	<p>173 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Jörgen Herlofson Kognitivt förhållningssätt och mindfulness...</p>
<p>114 Svenska Föreningen för Symboldrama Marta Cullberg Weston Att befria sig ur självfallor - arbete med negativa självbilder i symboldrama</p>	<p>134 Del I Tarab Institute Sweden Liisa Vuorinen Mindfulness-baserad stresshantering</p>	<p>154 Del II Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning Jan Beskow Dalai Lama möter Aaron Beck</p>	<p>174 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Ann-Mari Hofsten Ett Winnicott-perspektiv på årstörningar</p>
<p>115 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Anita Häggmark "Motöverföringsfallor" i analysrummet och på vårdcentralen</p>		<p>155 Del I Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf och Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Tomas Böhm Uppläsning av pjäs: DRIVKRAFTEN - om Freuds, Ferenczis och Jungs resa till Amerika - skriven av Tomas Böhm</p>	<p>175 Del II Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf och Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Tomas Böhm Diskussion om pjäs: DRIVKRAFTEN - om Freuds, Ferenczis och Jungs resa till Amerika - skriven av Tomas Böhm</p>
<p>116 Viksjö Gärd Behandlingshem och Psykoterapeutiskt center AB Lena Bernergård, Maria Kruse Familjeterapeutiskt arbete på Viksjö Gärd...</p>		<p>156 Del II Tarab Institute Sweden Liisa Vuorinen Mindfulness-baserad stresshantering</p>	<p>176 Terapikonolier AB Jennifer Sternberg Hur viktigt är det med kompisar?</p>

Öppen för alla, tillträdeskort gäller

Fredag den 19 maj

09.00–10.15		11.00–12.15	
<p>202 Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik - ILTP Ingrid Holmström Att bli mamma när den inre vilsheten inte vet några gränser</p>	<p>210 Del I Sektionen för psykoterapi, Karolinska Inst. Petter Gustavsson, Annika Lindgren m fl Personlighetsdiagnostik och psykoterapiforskning...</p>	<p>221 Din Vårdcentral Bagarmossen AB Maj-Len Eklund Att arbeta som psykoterapeut på en vårdcentral</p>	<p>229 PsykoterapiStiftelsen Lars-Gunnar Lundh Relation som teknik. Ett integrativt perspektiv på psykoterapi</p>
<p>203 Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik - ILTP Annika Stencrantz Att lära nytt - är det mödan värt? -Handledning på jagstrukturerande...</p>	<p>211 Svenska Föreningen för Dansterapi Elisabeth Serrander, Monika Thelin Dansterapi som behandling vid stressymtom och utmattningssyndrom</p>	<p>222 Ericastiftelsen Elisabeth Cleve Sopa lagom! Bättre balans i curlingfamiljen</p>	<p>230 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Bengt Sandström Den omöjliga sorgen - om svårigheten att sörja och depression</p>
<p>204 Psykoterapienheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting Roland Lövgren, Hanna Sitter Randén Handledningens betydelse...</p>	<p>212 Del I Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Anna-Rosa Perris, Poul Perris Kognitiv psykoterapi...</p>	<p>223 Göteborgs Psykoterapi Institut - GPI Rose-Marie Bresäter, Eva Forsberg m fl Feministisk Diskurs - det uteslutna i terapirummet?</p>	<p>231 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Gudrun Olsson Grus i maskineriet</p>
<p>205 Psykoterapiinstitutet - PI Jan Carlsson, Mats Hamreby Hur blir man en bra terapeut...</p>	<p>213 Svenska GIM-institutet Dag Körlin GIM (Guided Imagery and Music) i psykiatrisk behandlingsarbete och psykoterapi</p>	<p>224 Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik - ILTP Eva Lingström Eriksson Hur kan stringent diagnostik ge effektivare behandling?</p>	<p>232 Del II Sektionen för psykoterapi, Karolinska Inst Rolf Hultkrantz, Kristina Norén m fl Förhållandet mellan kropp och själ...</p>
<p>206 Psykoterapiinstitutet - PI Karin Finnson, Niklas Rasmussen m fl Vad är problemet och hur blev det så här...</p>	<p>214 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Monica Back, Lisbeth Hellberg m fl Det är aldrig för tidigt</p>	<p>225 Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik - ILTP Lennart Lindén Jagstrukturerande psykoterapi utifrån en fallbeskrivning</p>	<p>233 SFKPF & Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Niklas Törneke Kognitiv terapi, beteendeterapi, kognitiv beteendeterapi och andra psykoterapier; ett försök att rita en karta</p>
<p>207 Flyttat till miniseminarium torsdag 18 maj kl 13.30–14.00</p>	<p>215 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Kajsa Brundin Omedvetna föreställningar om Tid - ett psykoanalytiskt perspektiv</p>	<p>226 Psykoterapiinstitutet - PI Björn Philips Hur påverkar unga vuxna patienters föreställningar om kur terapifallet?</p>	<p>234 Del II Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning Poul Perris, Anna-Rosa Perris Kognitiv psykoterapi med barn, ungdomar, vuxna och familjer</p>
<p>208 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Zelma Fors Jag är för lite för vårdcentralen, för mycket för psykiatrin...</p>	<p>216 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Magnus Kihlbom Reflexioner i en neurobiologisk era</p>	<p>227 PsykoterapiStiftelsen Linda Forsberg, Marie-Louise Wällberg Kropp och Bild. Gruppbehandling för sexuellt traumatiserade kvinnor</p>	<p>236 Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Arne Jemstedt Den antisociala tendensen</p>
<p>209 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Malou Warren Tystnaden som symptom - en infallsvinkel till en ung kvinnas...</p>	<p>217 Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Bengt Holmgren Reverie och fria associationer</p>	<p>228 PsykoterapiStiftelsen Elisabeth Kristiansen Psykosociala team inom Primärvården Gästrikland</p>	<p>237 Visavi AB Magnus Brolin, Mattias Klawitter Får man göra det på telefon?</p>

Öppen för alla, tillträdeskort gäller

Fredag den 19 maj

13.30–14.45	15.30–16.45	17.00–18.15
<p>241 Psykiaterinstitutet - PI Petra Larsén, Malin Mårtensson m fl Hur påverkas patienternas ursprungliga föreställningar om kur av psykoterapi?</p>	<p>261 AvenyTeamet - Öppenvårdspsykiatri Birgitta Bemark, Inger Blennow m fl AvenyModellen- ett sätt att mötas</p>	<p>281 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Liv Svirsky, Ulrika Thulin Mer än blyg - om social ångslighet hos barn och ungdomar</p>
<p>242 Psykiaterinstitutet - PI och Svenska Psykoanalytiska föreningen - Spaf Eli Högberg "Tårarnas äng"</p>		<p>282 Del II Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Gerhard Andersson, Jan Bergström m fl Psykologisk behandling via Internet</p>
<p>243 PsykiateriStiftelsen Gitta Friedman, Anette Högberg m fl Den cirkulära rektangeln eller när den vanliga kristeorin inte räcker till</p>	<p>262 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Hugo Wallén Kognitiv beteendeterapi (KBT) i behandlingen av extremt aggressiva och våldsamma ungdomar</p>	<p>283 Bokförlaget Natur och Kultur Lotta Landerholm Hjälp mig den som kan - om konsten att ge och ta emot hjälp</p>
<p>244 PsykiateriStiftelsen Sara Janowski, Anton Henning m fl Klinisk mötesplats</p>	<p>263 Del I Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Gerhard Andersson, Jan Bergström m fl Psykologisk behandling via Internet</p>	<p>284 Bokförlaget Natur och Kultur Thomas Johansson Makeovermani - om Dr Phil, plastikkirurgi och illusionen om det perfekta jaget</p>
<p>245 PsykiateriStiftelsen Kerstin Brunström Panel: Primärvårdspatienters behov av psykologisk kompetens en självklarhet...</p>	<p>264 Bokförlaget Natur och Kultur Anna Kåver Kognitiv beteendeterapi i utveckling</p>	<p>285 Falu psykiatriska sektor Tord Borgström Tidsbegränsad psykoterapi (TLP) enligt J Manns utvecklade modell</p>
<p>246 PsykiateriStiftelsen Gerhard Andersson, Rolf Sandell m fl Panel: Splittring eller samling? Tankar om integration mellan olika terapiriktningar</p>	<p>265 Bokförlaget Natur och Kultur Clarence Crafoord, Peter Währborg Själ och hjärna</p>	<p>286 Förbundet S:t Lukas Björn Elwin Psykoanalytisk psykoterapi och det existentiella perspektivet</p>
<p>247 Riksföreningen PsykiateriCentrum - RPC Patricia Tudor-Sandahl En given väg. Där psykoterapi slutar börjar en ny resa</p>	<p>266 Ericastiftelsen Gunnar Carlberg, Fredrik Odhammar m fl Mål och förväntningar i barnpsykiateri - ett brukarperspektiv</p>	<p>287 Institutet för Kroppsinriktad Psykiateri - IFKP Sven-Erik Levin Hypnos</p>
<p>248 Riksföreningen PsykiateriCentrum - RPC Imre Szecsödy (Hur) går det att lära sig i handledning?</p>	<p>267 Expressive Arts Stockholm AB Ulla Andersson, Per Apelmo m fl Uttryckande konstterapi i det intersubjektiva fältet</p>	<p>288 Psykiaterinstitutet - PI och Svenska Psykoanalytiska föreningen - Spaf Eli Högberg "Tårarnas äng" Diskussion efter filmen</p>
<p>249 Riksföreningen PsykiateriCentrum Erik Bohlin, Pekka Kataja Perversa Psykiaterier? Psykiateri med förövare av sexualbrott</p>	<p>268 Göteborgs Psykiateri Institut - GPI Mats Mogren Buenos Aires - Göteborg</p>	<p>289 Psykiaterisällskapet i Stockholm Göran Ahlin, Pia Litzell Berg Katalysatorer och ramväktare. Samtal om kursledare, rektorer...</p>
<p>250 Statens folkhälsoinstitut Lars Forsberg, Jakob Jonsson m fl Öppenvårdsprojekt för spelberoende och deras anhöriga</p>	<p>269 LIME, Karolinska institutet Catarina Asklin-Westerdahl, Mats Björling m fl Fokuserad gruppterapi (FGT)</p>	<p>290 Riksföreningen PsykiateriCentrum - RPC Pia Eresund Psykodynamisk psykoterapi för barn med utagerande beteende</p>
<p>251 Studentlitteratur AB Lisbeth Stahre Studie som visar att KBT (10 veckor) är långsiktigt framgångsrik för att behandla fetma och BED</p>	<p>270 Psykiatri Södra, SLSO Peter Butor Psykiatri i primärvården</p>	<p>291 Del II Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykiateri Sonja Nyström Introduktion i psykodrama</p>
<p>252 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykiateri och Forskning - SFKPF Inger Horowitz Kognitiv psykoterapi med en döv kvinna med schizofreni och hörselhallucinos</p>	<p>271 Psykiaterinstitutet - PI Sotiris Greveniotis, Niklas Rasmussen m fl Hur fortsätter patienternas terapeutiska arbete efter avslutning?</p>	<p>292 Svenska C G Jung stiftelsen Ingela Romare Kan myten om Ikaros hjälpa oss att förstå vår tids utbrändhetsfenomen?</p>
<p>253 Svenska Föreningen för Kroppsinriktad Psykiateri Teresa Allzén Kropp och inre bilder. I skärningen mellan kropppsykiateri, symboldrama och hypnos</p>	<p>272 Riksföreningen PsykiateriCentrum - RPC Ingabritt Grill, Mikael Westrell Vad kan terapeuterna göra i luften?</p>	<p>293 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykiateri och Forskning - SFKPF Gardar Viborg Hemuppgifter och beteendeeexperiment i kognitiv terapi</p>
<p>254 Del I Svenska Föreningen för Symboldrama Kerstin Bergh Johannesson, Ulla Blohm m fl Visualisering i psykoterapi.</p>	<p>273 Del I Stockholms institut för psykodrama, sociometri och gruppsykiateri Sonja Nyström Introduktion i psykodrama</p>	<p>294 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykiateri och Forskning - SFKPF Niklas Törneke Modern beteendeterapi och det mänskliga språkets fallor</p>
<p>255 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Robert J Rössel Beroende, medberoende och självaktning</p>	<p>274 Del II Svenska Föreningen för Symboldrama Kerstin Bergh Johannesson, Ulla Blohm m fl Visualisering i psykoterapi. Del II - Teoretiska tankar och panel</p>	<p>295 Svenska Föreningen för Kroppsinriktad Psykiateri Annika Medbo Kroppens roll i psykoterapeutiska processer</p>
<p>256 Del I Tarab Institute Sweden Liisa Vuorinen Unity in duality, vetenskap om sinne och fenomen: tibetansk filosofi, psykologi och psykoterapi</p>	<p>275 Svenska psykoanalytiska föreningen - Spaf Majlis Winberg Salomonsson Vem är jag, vad tycker jag? - om den unga människans identitetsutveckling</p>	<p>296 Svenska GIM-institutet Björn Wrangsjö, Margareta Wärja Musiken och resande i den inre världen – presentation av GIM</p>
	<p>276 Del II Tarab Institute Sweden Liisa Vuorinen Unity in duality, vetenskap om sinne och fenomen...</p>	<p>297 Svenska OCD-förbundet Ananke Lovisa Werner Att vara ung och leva med tvångssyndrom/OCD</p>

Öppen för alla, tillträdeskort gäller

Lördag den 20 maj

09.00–10.15	11.00–12.15	13.30–14.45	15.30–16.45
301 Beroendecentrum, Stockholms läns landsting Peter Comstedt, Lars Forsberg m fl Psykoterapeututbildningar inom beroendevården; flera syften och vidgat fokus	321 Inställt	341 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Hi-Young Kim Att gå från tanke till handling: att effektivisera behandlingen av social ångeststörning/fobi	361 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Rio Cederlund, Lotta Sjöström Rådslorna ligger på soppippen nu
302 Ericastiftelsen AnnSophie Darby, Ulla Forsbeck Olsson Så bygger dagens barn i psykologens...	322 Beteendeterapeutiska föreningen - BTF Viktor Kaldo Patientfokuserad utvärdering av reguljär psykiatrisk vård	342 Bokförlaget Natur och Kultur Giacomo D'Elia Det kognitiva samtalet i vården och kognitiv psykoterapi i primärvården	362 Bodydynamic Sverige Merete Holm - Brantbjerg Bodydynamic Sverige "Musklernas Intelligens"
303 Eve Suurvee Råstrand - Firma Insikt Eve Suurvee Råstrand Warteggtestet – ett projektivt uttryckspsykologiskt test. OBS! Heldag från kl 9.00 - 16.45			
304 Expressive Arts Stockholm AB och Psykoterapisällskapet i Stockholm AB Pia Litzell Berg, Margareta Wårja Konstnärliga språk i handledningsgruppen	324 Föreningen EMDR Sverige Hans Peter Söndergaard Forskning om EMDR; effekter och verkningsmekanismer	343 Bokförlaget Natur och Kultur Johan Beck-Friis När Orfeus vände sig om. Presentation av en bok om depression som förörod självaktning	363 Bokförlaget Natur och Kultur Marta Cullberg Weston Självbild - självfallor - självreparation
305 Inställt	325 Institutet för Kroppsinriktad Psykoterapi - IfKP Gunilla Blomqvist Psykosomatikens inre bilder och drömmar	344 Bokförlaget Natur och Kultur Liria Ortiz Till spelfriheten! - Kognitiv beteendeterapi vid spelberoende	364 Centrum för hypnospsykoterapi - CHP Uno Janhagen, Åsa Toyra Håsten som co-terapeut vid hypnoserapi med sexuellt utsatta flickor
306 Föreningen EMDR Sverige Kerstin Bergh Johannesson Internationella rekommendationer för behandling av PTSD	326 Mansmottagningen mot våld i Uppsala MVU Ann-Sofie Hansson-Pourtaheri Trygga och otrygga möten - säkerhetsaspekter och förhållningssätt i arbetet med våldsbenägna män	345 Centrum för hypnospsykoterapi - CHP Gunilla Lundmark, Inger Lundmark Hur fungerar hypnos som terapimetod?	365 Ericastiftelsen Sari Granström Barn med problem - symtom, diagnos och psykoterapi
307 Mansmottagningen mot våld i Uppsala - MVU Hans Åberg Psykoterapi med våldsbenägna män - verk samma mekanismer och resultat	327 Psykiatrin Södra, SLSSO Peter Lillengren, Patrik Lindert Integration av psykodynamiska och beteendeterapeutiska principer...	347 Expressive Arts Stockholm AB Ulla Andersson, Erika Sinander m fl Uttryckande konstterapi - att skapa sammanhang	367 Förbundet S:t Lukas Birgitta Jonasson, Mats Lejmyr Psykoterapi och porträttmåleri
308 Psykoterapisällskapet i Stockholm AB Eva Rosenlund Den gruppanalytiska gruppens potential	328 Inställt	348 Psykoterapienheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting Gisela Blomquist, Malou Warren Bemötande av unga vuxna som söker hjälp i psykiatrin	368 Göteborgs Psykoterapi Institut - GPI Anders Kjällström, Claes Olsson m fl Att bära sig och bära sig åt
309 Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet Ing-Britt Wångborg Hur förhåller sig den legitimerade psykoterapeuten till "sex" och hur gör studenten?	329 Psykoterapiinstitutet - PI Petra Larsén, Andreas Murray Nybörjarskapets möjligheter - en PTP-psykolog berättar	349 Psykoterapiinstitutet - PI Bengt Sandström Förändringens pris III	369 Mareld Bokförlag Maj-Britt Larsson Holmkvist Patientens separation från terapeuten - 25 patienters erfarenheter
310 Stockholms institut för psykodrama, sociometri och grupppsykoterapi Kate Bradshaw Tavou Psykodramaintrouktion - workshop	330 PsykoterapiStiftelsen Lars Bohman, Maria Farm mfl Klinisk mötesplats	350 Psykoterapiinstitutet - PI och Svenska Psykoanalytiska föreningen - Spaf Eli Högberg, Per Stenfelt Vad är psykoanalys?	370 Stockholms institut för psykodrama, sociometri och grupppsykoterapi Eva Roussakoff Introduktion i psykodrama
311 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Astrid Palm Beskow Konvivialitet - ett redskap för förståelse och analys	332 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Dan Stiwne Efter floden - den existentiella psykoterapin vid livskriser	351 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Ingvar Sjöblom, Erik Trygg En kunglig ärtsoppa – om Erik XIV:s galenskap	372 Svenska Föreningen för Grupppsykoterapi och Gruppvetenskap Kirsten Artin Kronkvist Gruppdynamik, magi och/eller vetenskap?
312 Svenska Föreningen för Symboldrama Ulla Silkens Smärta vid samlag - Symboldrama som del i utredning och behandling	333 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Elisabeth Cleve, Lotta Landerholm Hur blir vi författare?	352 Riksföreningen PsykoterapiCentrum - RPC Lena Roos Hiphop eller vals?	373 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Margareta Andersson Svängningar - bipolär sjukdom ur biologiskt och kognitivt perspektiv
313 Svenska Nätverket för Existentiell Terapi - SNET Gunnar Nilsson Tre glömskor - från den existentiella terapins filosofiska rötter	334 Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning - SFKPF Jan Beskow Tala om självmord! Nya perspektiv på suicidprevention	353 Inställt	374 Svenska Föreningen för Kroppsoorienterad Psykoterapi Joanna Herdevall Sivan Hur förändras människor av kroppsoorienterad psykoterapi...
314 Svenska OCD-förbundet Ananke Kerstin Evesson En stark berättelse om tvångssyndrom/OCD	335 Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Lena Teurnell Flykten från fruktbarheten - en tendens i vår tid?	354 SFKPF Pirjo Savlin Utvärdering av korttids psykoterapier vid miljörelaterade besvär	375 Svenska Nätverket för Existentiell Terapi - SNET Lance Cederström Konsten att älska - Att leva i Kärlek och Fruktan...
316 Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Bengt Warren Avstånd och närhet - psykoanalytiska synpunkter på parrelationer	336 Inställt	355 PDK Annelie Nilsson Terapeuters kroppsliga erfaraende. Kroppens roll vid "mindfulness"...	376 Svenska OCD-förbundet Ananke Connie Silow Thell Inte "ensammast i världen" - om det goda med OCD-stödgrupp
317 Teamet för nyinsjuknade psykospatienter - NIP, Södertälje psykiatriska sektor Margareta Henriksson, Karin Lidbom-Eriksson m fl Öppen dialog och mindfulness-metoder ...	337 Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Åke Lantz Psykoanalysens sjukdomsuppfattning och människosyn	356 Svenska Föreningen för Symboldrama Sture Nyman Kroppen bär din historia - kropppsykoterapi med inslag av symboldrama	378 BUM, Norrbottens läns lt. Katriina Jordan, Viktoria Bucht Neuropsykiatrisk utredning och behandling med systemteori som grund
318 Åndrat till miniseminarium lördag 9.30–10.00	338 Inställt	357 Svenska psykoanalytiska sällskapet - Spas Lennart Ramberg Tankar utifrån neuropsykoanalys	379 Inställt

Öppen för alla, tillträdeskort gäller

Torsdag den 18 maj kl 13.30–15.00

128

PsykioterapiStiftelsen

Panel: Behöver rehabiliteringen rehabiliteras?

I den offentliga debatten konstateras att endast 20 procent av de individer som behöver rehabiliteringsåtgärder får det, att mer än 8 000 kvinnor under 40 år har förtidspensionerats det senaste året och att rehabiliteringsåtgärder inte ger effekt pga att de sätts in för sent. Psykisk ohälsa är oftast den bakomliggande orsaken. Trots detta erbjuds inte psykoterapeutisk/psykologisk hjälp. Systemfel? Politisk dragkamp? I panelen kommer rehabiliteringsfrågan diskuteras ur ett mångfacetterat perspektiv.

Medverkande:

Alf Bergroth, professor i rehabiliteringsvetenskap, Mittuniversitetet

Aleksander Perski, docent, chef för Stressmottagningen, Karolinska Sjukhuset, m fl

Erik Ullenhag, vårdpolitisk talesman (fp), m fl

Moderator: *Sigmund Soback, överläkare, Psykioterapiinstitutet*

Fredag den 19 maj kl 13.30–15.00

245

PsykioterapiStiftelsen

Panel: Primärvårdspatienters behov av psykologisk kompetens en självklarhet – vad bromsar utvecklingen?

En mycket stor procent av personer som söker primärvården lider av psykiska besvär. Vilken hjälp som erbjuds beror på var i landet man bor. På flera ställen finns goda exempel, men flertalet vårdcentraler saknar fortfarande psykologisk/psykoterapeutisk kompetens. I panelen kommer representanter från berörda verksamheter i Göteborg presentera hur de löst frågan åtföljt av en diskussion med övriga paneldeltagare samt med åhörarna om hur utvecklingen kan underlättas och påskyndas.

Medverkande:

Kerstin Brunnström, ordförande i Hälso- och sjukvårdsnämnden 5, Göteborg Centrum-Väster,(s)

Charlotte Barouma, specialist i allmänmedicin, privatläkare Göteborg

Maj-Len Eklund, leg psykoterapeut, Din Vårdcentral i Bagarmossen AB, Stockholm

Ove Eriksson, överläkare, Skärholmens Psykiatriska mottagning, Stockholm

Birgitta Seveffjord, sjukvårdslandstingsråd SLL (v)

Johnny Söderlund, samverkansfrågor, Försäkringskassan Göteborg

Lena Weirén, leg psykolog, Svalebo vårdcentral och verksamhetsansvarig Hälso-psykologerna, PTJ AB, Göteborg

Moderator: *Ej klart*

Fredag den 19 maj kl 13.30–15.00

246

PsykioterapiStiftelsen

Panel: Splittring eller samling?

Tankar om integration mellan olika terapiinriktningar

Inom psykoterapi och psykoterapiforskning pågår en hel del revirstrider där olika uppfattningar står mot varandra i vissa frågor. Men det har också lanserats både teoretiska och praktiska idéer om hur olika skolor, modeller och tekniker kan integreras på sätt som kan komma patienter till nytta. Under det här samtalet kommer olika sådana tankar att redovisas och diskuteras.

Medverkande:

Gerhard Andersson, professor

Rolf Holmqvist, professor

Lars-Gunnar Lundh, professor

Rolf Sandell, professor em, m fl

Moderator: *Ej klart*

Lördag den 20 maj

PsykioterapiStiftelsen

Första pris i tävlingen om den psykopolitiska guldplaketten!

Till våra stora glädje har det kommit in ett antal förslag och att prisutdelning och presentation av det vinnande förslaget kommer ske under lördagen i utställningshallen.

Medverkande:

Vinnaren tillsammans med berörda politiker, beslutsfattare och sakkunnig samt representanter från mässledning och

PsykioterapiStiftelsen

Panelerna är öppna för alla mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr/dag inkl moms.

Ett möte mellan några kliniskt verksamma psykoterapeuter. Utifrån olika teoretiska perspektiv och infallsvinklar ger var och en av psykoterapeuterna sin syn på en patients problem. Vad förenar och hur skiljer sig psykoterapeuternas synsätt? Åhörarna inbjuds att tillsammans med panelen diskutera problemet.

Torsdag den 18 maj kl 13.30–14.45

127

PsykoterapiStiftelsen

Klinisk mötesplats

Anna Krantz, leg psykolog, psykoanalytiker

Carl Gyllenhammar, leg läkare, leg psykoterapeut, kognitiv psykoterapi

Torborg Klingzell, leg sjuksköterska, leg psykoterapeut, familjeterapeut

Eva Lena Molin, leg psykoterapeut, bild- och symboldrama terapi

Moderator: *Mikael Westrell, socionom, leg psykoterapeut*

Fredag den 19 maj kl 13.30–14.45

244

PsykoterapiStiftelsen

Klinisk mötesplats

Sara Janowski, leg läkare, psykoanalytiker

Anton Henning, leg psykolog, kognitiv beteendeterapi

Gullvi Sandin, leg psykolog, leg psykoterapeut, par/familjeterapi

Mats Sparrman, leg psykolog, leg psykoterapeut, familj- och nätverksterapi

Moderator: *Erik Trygg, leg sjuksköterska, leg psykoterapeut*

Lördag den 20 maj kl 11.00–12.15

330

PsykoterapiStiftelsen

Klinisk mötesplats

Lars Bohman, beteendevetare, leg psykoterapeut, psykodynamisk individual-/familjeterapi

Maria Farm, leg psykolog, kognitiv beteendeterapi

Solveig Strandberg-Eriksson, leg psykoterapeut, systemisk familjeterapi

Anita Eriksson, leg psykolog, leg psykoterapeut, gruppterapi

Moderator: *Margareta Mörner, leg sjukgymnast, leg psykoterapeut*

Kliniska mötesplatser öppna för allmänheten mot uppvisande av tillträdeskort à 100 kr/dag inkl moms.

Miniseminarier Torsdag den 18 maj

10.30–11.00

Svenska Nätverket för Existentiell Terapi – SNET

Nätbaserad Psykoterapiutbildning – erfarenheter från ett EU-stött utvecklingsprojekt

I samarbete med flera EU-länder pågår vid Linköpings Universitet försök med nätbaserad psykoterapiutbildning. Hittills har sex generiska kurser (skolövergripande) konstruerats vilka motsvarar cirka 10 poäng vardera. Nätundervisningens form och innehåll och för- och nackdelar presenteras.

Dan Stiwne, docent, leg psykoterapeut

11.00–11.30

Bodynamic Sverige

Vad är Bodynamic systemet?

Intro till en resursorienterad karaktärsteori – baserad på kunskaper om psykomotorisk utveckling hos barn. Hur ser ett karaktärsförsvar kroppsligt ut, knutet till en bestämd utvecklingsfas, hos en vuxen. Vad betyder det om försvaret är mest präglad av uppgivenhet eller av kontroll och hur kan en precis kroppslig pedagogik ge tillgång till den sunda potentialen knutet till samma utvecklingsfas? En av utvecklingsfaserna kommer att bli genomgången som exempel.

Merete Holm Brantbjerg, psykomotorikpedagog, bodynamicanalytiker

11.30–12.00

PsykoterapiStiftelsen

Om bildterapi som forskningsområde

Föreläsaren som själv undersöker bildterapians användbarhet för psykiatrisk och somatisk vård berättar om egna erfarenheter från forskning inom det bildterapeutiska området.

Karin Egberg Thyme, leg psykoterapeut, bildterapeut

12.00–12.30

Svenska Föreningen för Symboldrama

Visualisering när hela havet stormar – att uttrycka och lära sig bära känslor i tonåren

Symboldrama – ett komplement till orden och genväg till de gömda känslorna i tonårsterapier.

Julianna Weiss, leg psykolog, leg psykoterapeut

12.30–13.00

KBC i Stockholm AB

Bridge over troubled water – att vara länken mellan det inre och yttre, mellan barndom och vuxenvärld

KBC i Stockholm är ett behandlingscenter som tar emot ungdomar med psykiska och psykosociala problem. Vi erbjuder en individuellt anpassad behandling med en kombination av miljöterapi, familjesamtal och individualsamtal. Även arbetet kring skolan utgör en viktig del av vistelsen på Kransen. Under miniseminarier har vi en dialog kring erfarenheter med denna behandlingsform.

Dieter Geisler, socionom, leg psykoterapeut

Kristina Vesterlund, institutionschef

13.00–13.30

Ericastiftelsen

Ericastiftelsens grundläggande psykoterapiutbildning med inriktning på barn och ungdomar

Förkunskapskrav, innehåll och omfattning av utbildningen kommer att presenteras.

May Nilsson, socionom, leg psykoterapeut

13.30–14.00

PsykoterapiStiftelsen

Kan kroppen bli min?

Presentation av hur bildterapi i grupp används som integrerad del i behandlingen vid Frejagårdens behandlingshem för anorexi- och bulimiproblematik. Presentationen bygger på bilder hämtade från gruppdeltagares individuella processer.

Birgit Lindström, leg sjuksköterska, bildterapeut

14.00–14.30

European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy in the Public Sector - EFPP

Tillsammans blir vi starkare

Hur arbetar vi inom EFPP – European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy – i ett alltmer sammanvävt Europa? Ordförande för EFPP, Siv Boalt Boëthius, samt de svenska delegaterna berättar om ett intressant internationellt samarbete och hur detta samspelar med de nationella nätverken för psykoterapeuter i Sverige för att stärka klinisk verksamhet och utbildning samt underlätta kontaktutbyte mellan länderna.

Siv Boalt Boëthius, ordförande i EFPP

Britta Blomberg, EFPP delegat

Juanita Forssell, EFPP delegat

Sonja Härdelin, EFPP delegat

Inger Larsson, EFPP delegat

Pia Litzell Berg, EFPP delegat

14.30–15.00

Svenska Föreningen för Dansterapi

Dansterapi – presentation av en konstnärlig terapiform

Dansterapi utgår från att den kreativa processen i dansen har en läkande verkan. Dansterapeuten använder sig av kunskapen om att kropp och psyke ständigt samverkar och att en förändring i rörelseuttrycket därmed medför en inre förändring. Här beskrivs hur den dansterapeutiska processen kan användas vid behandling av långvarig smärtproblematik, däribland fibromyalgi.

Mirjam Grocher Schildt, socionom, dipl dansterapeut

15.00–15.30

Psykiatrin Södra, SLSSO

Erfarenheter från projektet mottagningar för unga, 16–20 år

Under maj 2005 startade Psykiatrin Södra och Barn- och ungdomspsykiatrin: BUP-sydost inom Stockholms läns landsting ett samarbetsprojekt med tre mottagningar för unga mellan 16–20 år. På en av mottagningarna deltar även Socialtjänsten. Erfarenheter från den mottagningen delges av: Petra Hohn, Agneta Dahl-Geijer, Yvonne Sikström.

Petra Hohn, vårdadministrativ chef, Årsta-Vantörs psykiatriska öppen- och jourmottagning

Agneta Dahl-Geijer, enhetschef, BUP-Johanneshov, leg psykolog, leg psykoterapeut

Yvonne Sikström, socionom, familjebehandlare, Vantörs stadsdelsförvaltning, socialtjänsten

15.30–16.00

Beroendecentrum, Stockholm läns landsting

Motiverande samtal (MI)

Beroendecentrum Stockholm lär ut och använder MI. MI visar god effekt för en rad problem. Världen över utbildas i MI. Olika psykoterapiskolor möts som utövare. MI tycks definiera gemensamma specifika variabler, vilket framgent kan förklara olika klientutfall mellan terapeuter inom psykoterapiforskningen. Specifik återkoppling av egna samtal har effektiviserat MI-utbildningen. Återkoppling ges med hjälp av tillförlitlig kodning. Ibland uppger kliniker som lärt sig MI att negativ stress i arbetet har reducerats, en hypotes som undersöks.

Lars Forsberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

Miniseminarier Torsdag den 18 maj

16.00–16.30

Förlagshuset Gothia

Från aggressivitet till harmoni – en introduktion till ART
Möt författaren till den nya och pedagogiska boken om ART, Helena Hammerström. ART - Aggression Replacement Training är en metod som utvecklats i USA för att hjälpa barn och ungdomar som visar aggressiva och andra antisociala beteenden. ART bygger på kognitiva och beteendeterapeutiska teorier och i programmet arbetar man med tre strategier: social färdighetsträning, känslokontrollträning och moralträning. Helena Hammerström ger råd och inspiration om hur man kan arbeta med ART utifrån ett svenskt perspektiv.

Helena Hammerström, socionom

16.30–17.00

Förlagshuset Gothia

Starka Känslor – affekter och emotioner i möten med människor
Psykoterapeuten Jakob Carlander presenterar sin nya bok ”Starka känslor – affekter och emotioner i möten med människor”. Boken ger vägledning i situationer där en patient eller klient fastnat och envist klamrar sig fast i en ”stark” känsla, en hållning som kan förmörka livet och relationerna till andra. Carlanders bok bygger på moderna rön inom affektpsykologisk forskning där kropp och själ, biologi och biografi, hör ihop i en oskiljaktig förening.
Jakob Carlander, psykoterapeut

Miniseminarier Fredag den 19 maj

10.00–10.30

Bodydynamic Sverige

Traumer, trygghet och gränser
Introduktion till Bodydynamic Chocktrauma terapi. Vad kan träning av kroppsliga mästringsstrategier tillföra i arbetet med traumapåverkade människor? Hur kan man arbeta med att (gen-) etablera trygghet och säker avgränsning efter en nutida eller en tidigare o glömd chockbegivenhet? Exempel på konkreta metoder och tankar bakom dem kommer att presenteras.

Merete Holm Brantbjerg, psykomotorikpedagog, bodydynamicanalytiker

10.30–11.00

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Starkt vetenskapligt stöd för psykodynamisk psykoterapi. Med ökande krav på vetenskapligt stöd för offentlig finansierade behandlingar blir kunskap om stödet för olika metoder allt viktigare. Här presenteras en genomgång av effektforskning kring psykodynamisk psykoterapi som visar att metoden har ett starkt vetenskapligt stöd vid ett flertal psykiatriska diagnoser.

Peter Ankarberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

11.00–11.30

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Psykoanalytikerutbildning vid Svenska psykoanalytiska sällskapet
Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas – är en förening, vars institut har som huvudsyfte att utbilda psykoanalytiker. Den femåriga utbildningen, som innefattar psykoterapeutexamen, har sin grund i Sigmund Freuds teori och behandling med den vidareutveckling av psykoanalysen som representeras av den objektrelationsteoretiska traditionen. Utbildningen består av teoretiska seminarier, eget psykoanalytiskt arbete under handledning, vetenskaplig uppsats samt behörighetsseminarium. Egen psykoanalys är ett krav.

*Lena Necander-Redell, psykoanalytiker
Kersti Flygare, psykoanalytiker*

11.30–12.00

Svenska Nätverket för Existentiell Terapi – SNET

Konsten att älska – att leva i Kärlek och Fruktan. En existentiell terapeuts möten med varats underbara svårigheter (även seminarium, se program nr 375)
Kärlek-Amor innebär att du går Tilliten till mötes. Död-Morte innebär att Tilliten går dig till mötes. Tillit-Kärlek-Död är avgöranden livet erbjuder människan. Hur möter hon dem? Vari består valet? Amor betyder ursprungligen att vara, hemma; Morte död, människa. Hur kan ett terapeutiskt möte bidra till att en människa förverkligar kärlekens möjligheter? Är fruktan kärlekens motpol?

Hur lever människan i den paradoxen? Existentiell terapi har en passionerad relation till tillvarons paradoxer. Hur främjar det konsten att älska?

Lance Cederström, leg psykoterapeut

12.00–12.30

Göteborgs Psykoterapi Institut – GPI

Buenos Aires – Göteborg
För 30 år sedan grundades gpi av de argentinska psykoanalytikerna Dora och Angel Fiasche. Därigenom introducerades i Sverige Melanie Kleins arbete samt en utvecklad argentinskt tradition utifrån Enrique Pichon-Rivières tankar. Det dialektiska samspelet; människa, samhälle och kultur står härvid i fokus liksom kliniskt kraftfulla modeller med begrepp som: överlevnadsstrategi, inre drama, medlevarskap, intersubjektivitet, protodepressionen, psykotiska kärnor, neurotiska överbyggnader m m.

Mats Mogren, leg psykoterapeut, director

12.30–13.00

Nätverket Psykisk Hälsa – NPH

Hur kan ideella organisationers kunskap och erfarenhet användas för att främja psykisk hälsa?

NPH är ett ovanligt nätverk eftersom vi företräder både professionen inom psykisk hälsa och organisationer för anhöriga/närstående och patienter – en allians som vi på sikt hoppas ska bli påtryckare för bättre psykisk hälsa i Sverige. Vi kommer presentera vilka vi är och vad vi hittills har gjort och vad vi har för planer för framtiden.

Margareta Mörner, leg sjukgymnast, leg psykoterapeut
Mona Danielson, kanslichefsfph

13.00–13.30

Svenska Föreningen för Dansterapi

Dansterapeututbildningen på Danshögskolan i Stockholm

Dansterapi är en konstnärlig terapiform. Utbildningen bedrivs på Danshögskolan i Stockholm och ger GPU-kompetens. Utbildningen kommer att bedrivas på MA-nivå.
Birgitta Härkönen, utbildningsledare, DH dipl dansterapeut

14.00–14.30

Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet

Vågar vi möta suicidala ungdomar?

Hur påverkas behandlaren i mötet med suicidala ungdomar. Hur ser överföringen och framförallt motöverföringen ut. Lyssnar man in sin motöverföringskänsla eller förlägger man fokus utanför sig själv? Kan man se det som ett sätt hos behandlaren att försvara sig mot för svåra känslor, de känslor som gör att ungdomen inte vill leva.

*Beny Plüss, socionom, påbyggnadsutbildningen i psykoterapi
Ewa Minicz, socionom, psykoterapistuderande*

Miniseminarier Fredag den 19 maj

14.30–15.00

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Vad vill mina symptom mig?

Seminarieret berör hur psykoterapi kan ses som en meningsskapande verksamhet. Dels skapas en mening i mötet i sig; det blir meningsfullt att möta en person som lyssnar till ens berättelse. Dels gestaltas patientens problematik i mötet på ett sätt som ger det innebörder som kan formuleras. Patientens berättelse bär för det mesta på ännu ej sedda eller hörda undertexter som kan träda fram. Allt detta bidrar till att ge patienten en helare bild av och djupare kontakt med sig själv.

Bengt Sandström, leg psykolog, leg psykoterapeut

15.00–15.30

Svenska föreningen för psykodynamisk kroppsterapi – PDK

Psykodynamisk kroppsterapi PDK – ett patientfall.

Tonvikt på medveten närvaro och implicita processer

En behandling av en kvinna presenteras, utifrån Psykodynamisk Kroppsterapi (PDK). En terapi modell som integrerar affektteori med självpsykologi och kroppsliga interventioner. Patienten presenteras utifrån problem och resurser tillsammans med undersökningsfynden i den resursorienterade kroppsundersökningen ROK. Vi sätter in symptomen i sitt sammanhang av nuvarande livssituation och kroppshistoria/livshistoria. Vi undersöker patientens självbild och kroppsbild. Behandlingsförloppet presenteras med tonvikt på kroppsliga processer.

Annelie Nilsson, leg sjukgymnast

15.30–16.00

Stockholms Akademi för PsykoterapiUtbildning – SAPU

PAK – psykodynamisk affektiv korttidsterapi

SAPU har under flera år arrangerat utbildningar i psykodynamisk korttidspsykoterapi på relationell grund och momentet ingår också i SAPU:s legitimeringsgrundande psykoterapiutbildning. PAK baseras på modern forskning inom bl a affektteori och är väl förankrat i aktuell psykoterapiforskning. Kliniskt innebär detta en ökad fokusering på klientens positiva resurser och mer direkt fokus på alliansbyggande och ömsesidig känslomässig kommunikation. Miniseminarieret kommer att presentera PAK:s grundläggande teori och kliniska uppläggning.

Birgitta Elmquist, leg psykoterapeut, studierektor SAPU

16.00–16.30

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Varför det är så himla kul att vara analytiker!

Lite privata funderingar kring varför jag tycker det är så stimulerande att arbeta som psykoanalytiker och att vara analysand.

Sara Janowski, leg psykoterapeut, psykoanalytiker

Miniseminarier Lördag den 20 maj

9.30–10.00

Referenspunkt Ersta

Psykoterapeuter i katastrofärbete efter flodvågskatastrofen annandag jul 2004

Referenspunkt Ersta tillkom som ett uppdrag från Socialdepartementet för att arbeta med dem som drabbats av flodvågskatastrofen och för att förbereda Sverige psykosocialt inför kommande katastrofer.

I seminariet presenteras uppdraget och exempel kommer att ges ur grupp- och utbildningsverksamheterna. Bland annat om stödgrupper för unga föräldrar som förlorat barn och för mor- och farföräldrar som förlorat två generationer.

Kristina Brandänge, verksamhetschef, präst, psykiater, psykoanalytiker

Margareta Mörner, leg sjukgymnast, leg psykoterapeut

10.00–10.30

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Presentation av Svenska psykoanalytiska sällskapet

Svenska psykoanalytiska sällskapet, f d Holistiska föreningen för psykoterapi och psykoanalys, grundades 1968 och är den ena av de två psykoanalytiska föreningarna i landet. Sällskapet är en intresseförening med 75 medlemmar var av 17 är utbildningskandidater. Sällskapet bedriver psykoanalytikerutbildning i vilken ingår en legitimeringsgrundande psykoterapiutbildning. Internt arbetar sällskapet för fördjupning och metodutveckling inom psykoanalysen. Sällskapet har en omfattande utåtriktad verksamhet i form av föreläsningar, seminarier, skriftställning och utbildning och handledning på många håll.

Madeleine Bachner, psykoanalytiker, ordförande

10.30–11.00

Bodynamic Sverige

Dansen mellan Världighet och Samhörighet

Vad är de grundläggande drivkrafterna i människor? Och vad driver oss till att skapa våra psykologiska försvar? Bodynamic systemets bud är att världighet och samhörighet är grundläggande, medfödda villkor och att balansen mellan dem är avgörande för oss. Olika försvarsmönster kan förstås som olika kompromisser mellan de två grundenergierna. Hur får vi tillgång till att märka världighet och samhörighet via kroppen?

Merete Holm Brantbjerg, psykomotorikpedagog, bodynamicanalytiker

11.00–11.30

Solå ungdomscenter AB

Solå: Intensivstöd eller dagbehandling? Vad är det för skillnad?

Solå Ungdomscenter erbjuder två typer av verksamhet för tonårsflickor 13–20 år; intensivstöd och dagbehandling.

Föredraget handlar om verksamheternas olika utformning, inriktning och metoder. Seminariet riktar sig i första hand till placerare inom landsting och kommun.

Kerstin Nordman-Olsén, socionom

Jessica Lindqvist, socionom

11.30–12.00

Psykologenheten, somatisk vård, Karolinska Universitetssjukhuset

Ätstörningstendenser bland barn och ungdomar med fetma – symtombild och behandlingsbehov

Övervikt och fetma ökar i befolkningen och är idag det största folkhälsoproblemet bland barn och unga. När alltför många patienter behöver hjälp med viktkontroll, finns också risk för en ökad förekomst av ätstörningar. På Rikscentrum för överviktiga barn har en studie genomförts med hjälp av instrumentet EDI-C (Eating Disorder Inventory for Children) i samarbete med projektet SAMÅT i Uppsala och Örebro. Resultatet visar att tecken på ätstörning, främst hetsätning, finns bland feta tonårsflickor.

Gunilla Lundstedt, fil dr i klinisk psykolog

Miniseminarier Lördag den 20 maj

12.30–13.00

Bokförlaget Natur och Kultur

Kärleksrelationen

Tomas Böhm är psykoanalytiker och författare. Hans böcker om kärlek och relationer har blivit mycket uppmärksammade och sålt i stora upplagor. *Efter förälskelsen, Om otrohet, och Ska du säga!* Om gräl och försoning i parförhållanden har tidigare samlats i volymen *Kärleksrelationen*. Nu kommer boken i en uppdaterad utgåva med ett nyskrivet avsnitt om den långvariga kärleksrelationen. Tomas Böhm berättar utifrån sin bok om centrala utmaningar och meningsfulla vinster som vi upplever i en relation.

Tomas Böhm, psykoanalytiker, författare

13.00–13.30

Mansmottagningen mot våld i Uppsala – MVU

Pappargrupp – om att problematisera våldsbenägna män som fäder

Pappargruppen är en projektverksamhet vid MVU. Att samla företrädesvis unga och nyblivna pappor som har problem med våld och fokusera papparollen, innebär att möta männen i en känslig men tacksam period av deras pappaskap.

Roberto Abarzúa, leg barnmorska, gestaltterapeut

Mikael Nordh, leg psykoterapeut

13.30–14.00

Mansmottagningen mot våld i Uppsala – MVU

Gruppbehandling av våldsbenägenhet – och andra problem?

Gruppbehandlingen vid MVU riktar sig mot människors våldsbenägenhet. Men av bara farten fås mycket uppmärksamhet vid människors arbetssituation och övriga sociala fungerande, familjrelationer, beroendeproblematik och självkänsla. Vad behandlas egentligen i grupperna med våldsbenägna män, och på vilka områden når man resultat?

Helena Lindstedt, leg arbetsterapeut, fil dr

Hans Åberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

14.00–14.30

Terapikolonier AB

Terapikollo – en skjuts i processen

Behandlingen på terapikollo är oftast ett led i någon annan pågående behandling. Vad är viktigt att tänka på när man kliver in i någon annans arbete under en begränsad tid? Och hur kliver man ur på ett konstruktivt sätt?

Föreståndargruppen delar med sig av sina erfarenheter och reflektioner.

Dick Westlund, leg psykoterapeut

14.30–15.00

Svenska föreningen för Dansterapi

Dansterapi kan vara en väg ut ur depression

Genom att arbeta med kropp och kroppsbild påverkas självbild och en integrering kan börja. Genom rörelsen väcks känslor och minnen som blir tillgängliga för bearbetning. Att via rörelse och dans ge uttryck för inre skeenden blir vägen till förståelse och läkning. Rytm, rörelse och dans engagerar hela personen och kropp, känsla och tanke kan mötas och förenas.

Nita Gyllander Vabö, dipl dansterapeut, utbildad handledare

15.00–15.30

Svenska ODC-förbundet Ananke

Frisk – ett mirakel eller lyckopiller

Olle Åsard föreläser om sitt liv med OCD i 25 år. En berättelse med mycket humor med ett stort allvar bakom.

Olle Åsard, ordförande i OCD-förbundet Ananke i Stockholm

15.30–16.00 **Del I**

16.00–16.30 **Del II**

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Nätverket för psykoterapiforskning

Allt fler psykoterapeuter inser betydelsen av forskning och utvärdering och efterfrågar sådan kunskap. Därför behövs nu ett aktivt nätverk som kan erbjuda ett forum för information, kunskapsförmedling och diskussion. Det är också angeläget att samarbeta för att synliggöra positiva forskningsresultat av psykodynamisk behandling och alternativa evidensbegrepp i den allmänna debatten. Vi inbjuder till ett samtal om hur vi skall bygga upp och använda nätverket för psykoterapiforskning.

Pia Eresund, fil dr, leg psykoterapeut

Peter Ankarberg, leg psykolog, leg psykoterapeut

Ulla Bertling, fil dr, leg psykoterapeut

Medverkande

Medverkar i	Namn	Titel	Medverkar i	Namn	Titel
minLö	Abarzúa, Roberto	leg barnmorska, gestaltterapeut	208	Fors, Zelma	fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut
289	Ahlin, Göran	docent	302	Forsbeck Olsson, Ulla	leg psykolog, projektledare
253	Allzén, Teresa	leg psykolog, leg psykoterapeut	223	Forsberg, Eva	leg psykolog, leg psykoterapeut
102, 246, 263, 282	Andersson, Gerhard	professor, leg psykolog, leg psykoterapeut	107	Forsberg, Gunnar	leg psykoterapeut
112, 373	Andersson, Margareta	leg psykoterapeut	161, 250, 301	Forsberg, Lars	leg psykolog, leg psykoterapeut
267, 347	Andersson, Ulla	leg psykolog, leg psykoterapeut, uttryckande konstterapeut	227	Forsberg, Linda	bildpsykoterapeut, leg psykoterapeut
106	Andrae, Cecilia	leg psykoterapeut	minTo	Forsell, Juanita	EPPP delegat
133, 150, minFre, minLö	Ankarberg, Peter	leg psykolog, leg psykoterapeut	243	Friedman, Gitta	leg psykolog, leg psykoterapeut
267	Apelmo, Per	socionom, uttryckande konstterapeut	130	Fuentes, Alejandro	behandlingsledare, master psykolog
288	Aronowich, Eva	psykoanalytiker	106	Fyrö, Karin	leg psykoterapeut
372	Artin Kronkvist, Kirsten	leg psykoterapeut, handledare	minTo	Geisler, Dieter	socionom, leg psykoterapeut
269	Asklin-Westerdahl, Catarina	leg psykolog, leg psykoterapeut	365	Granström, Sari	överläkare, leg psykoterapeut
minLö	Bachner, Madeleine	psykoanalytiker, ordförande	146, 271	Greveniotis, Sotiris	psykolog
214	Back, Monica	leg läkare, leg psykoterapeut, psykoanalytiker	272	Grill, Ingabritt	socionom, leg psykoterapeut
121	Balint, Marie	fil dr, leg psykolog	minTo	Grocher Schildt, Mirjam	socionom, dipl dansterapeut
343	Beck-Friis, Johan	psykiater, psykoanalytiker	108	Gunnarsson, Carin	student
261	Bemark, Birgitta	aukt socionom	210	Gustavsson, Petter	docent
163	Bengtsson, Pelle	präst, Lukasterapeut	122	Gustavsson, Thomas	leg psykolog
254, 274, 306	Bergh Johannesson, Kerstin	leg psykolog, psykoterapihandledare	minLö	Gyllander Vabö, Nita	dipl dansterapeut, utbildad handledare
148	Bergom Larsson Harris, Susanna	leg psykoterapeut	minTo	Hammerströ, Helena	socionom
128	Bergroth, Alf		106, 205	Hamreby, Mats	leg psykoterapeut, psykoanalytiker, lärare, handl.
263, 282	Bergström, Jan	leg psykolog	326	Hansson-Pourtaheri, Ann-Sofie	leg psykolog, leg psykoterapeut
116	Bernergård, Lena	psykolog	133	Hau, Stephan	docent
minLö	Bertling, Ulla	leg psykolog, leg psykoterapeut	129, 153	Havnesköld, Leif	leg psykoterapeut, rektor SAPU
132, 154, 334	Beskow, Jan	professor	214	Hellberg, Lisbeth	leg psykolog, leg psykoterapeut, psykoanalytiker
336	Billinghurst, Alexandra	leg psykolog, leg psykoterapeut, psykoanalytiker	317	Henriksson, Margareta	skötare, BAM-utbild
269	Björling, Mats	leg psykolog, leg psykoterapeut	374	Herdevall Sivan, Joanna	socionom
261	Blennow, Inger	leg läkare, leg psykoterapeut	113, 173	Herlofson, Jörgen	psykiater, leg psykoterapeut
254, 274	Blohm, Ulla	leg psykoterapeut, dipl bildterapeut	125	Hiltunen, Seija	leg psykoterapeut
166, minTo	Blomberg, Britta	leg psykolog, leg psykoterapeut, EPPP delegat	174	Hofsten, Ann-Mari	leg psykolog, leg psykoterapeut
328, 348	Blomquist, Gisella	leg psykoterapeut	minTo	Hohn, Petra	vårdadministrativ chef
325	Blomqvist, Gunilla	leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare	362, minTo, minFre, minLö	Holm Brantbjerg, Merete	psykomotorikpedagog, bodydynamicanalytiker
minTo	Boalt Boëthius, Siv	ordförande i EPPP	217	Holmgren, Bengt	psykoanalytiker
249	Bohlin, Erik	socionom, leg psykoterapeut	202	Holmström, Ingrid	leg psykolog, leg psykoterapeut
285	Borgström, Tord	leg psykolog, leg psykoterapeut	252	Horowitz, Inger	leg psykoterapeut
144	Bornemark, Jonna	doktorand	232	Hultkrantz, Rolf	professor
310	Bradshaw Tavvon, Kate	leg psykoterapeut, TEP	104, 144	Hultstrand, Raiili	leg psykoterapeut, EMDR handledare
269	Brandt Brune, Marika	leg psykolog, leg psykoterapeut	115	Häggmark, Anita	läkare och psykoanalytiker
minLö	Brandänge, Kristina	präst, psykiater, psykoanalytiker	106, 147, minTo	Härdelin, Sonja	leg psykoterapeut, psykoanalytiker, EPPP delegat
223	Bresäter, Rose-Marie	leg psykolog, leg psykoterapeut	minFre	Härkönen, Birgitta	utbildningsledare, DH dipl dansterapeut
237	Brolin, Magnus	verksamhetschef	243	Högberg, Anette	socionom, familjeterapeut
215	Brundin, Kajsa	psykoanalytiker, leg psykoterapeut	242, 288, 350	Högberg, Eli	överläkare, psykoanalytiker
378	Bucht, Viktoria	arbetsterapeut	103	Ingvar, Martin	professor i neurofysiologi
161	Busch, Monica	leg sjuksköterska, leg psykoterapeut	147	Jacobsson, Gunnel	fil dr, psykoanalytiker
270	Butor, Peter	leg psykolog	223	Jallinder-Haglid, Ing-Britt	leg psykolog, leg psykoterapeut
165	Buvik, Carina	socionom, familjeterapeut	364	Janhagen, Uno	leg psykolog, leg psykoterapeut
155, 175, minLö	Böhm, Tomas	leg läkare, psykoanalytiker	minFre	Janowski, Sara	leg psykoterapeut, psykoanalytiker
123, minTo	Carlander, Jakob	teolog lic, leg psykoterapeut	236	Jemstedt, Arne	leg läkare, psykoanalytiker
266	Carlberg, Gunnar	docent, rektor, verksamhetschef	379	Johansson, Lena	
263, 282	Carlbring, Per	leg psykolog	284	Johansson, Thomas	professor i socialpsykologi
205	Carlsson, Jan	leg psykoterapeut, lärare, handledare	367	Jonasson, Birgitta	konstnär
361	Cederlund, Rio	leg psykolog, doktorand	250	Jonsson, Jakob	leg psykolog
375, 427	Cederström, Lance	leg psykoterapeut	378	Jordan, Katariina	leg psykoterapeut/handledare
222, 333	Cleve, Elisabeth	leg psykolog, leg psykoterapeut, författare	161	Kahn, Ulla	psykiater, leg psykoterapeut
161, 301	Comstedt, Peter	familjeterapeut	141, 263, 282, 322	Kaldo, Viktor	leg psykolog, doktorand
265	Crafoord, Clarence	psykoanalytiker, läkare, författare	377	Karlsson, Gunnar	psykoanalytiker
114, 363	Cullberg Weston, Marta	fil lic, leg psykolog, leg psykoterapeut	249	Kataja, Pekka	psykolog, leg psykoterapeut
123	Cullberg, Johan	professor, författare	216	Kihlbom, Magnus	psykoanalytiker, barnpsykiater
minTo	Dahl-Geijer, Agneta	enhetschef, leg psykolog	341	Kim, Hi-Young	leg psykolog
minFre	Danielson, Mona	kanslichef sfph	368	Kjällström, Anders	leg psykoterapeut
105	Dannefjord, Lena	leg psykolog	237	Klawitter, Mattias	leg psykolog
302	Darby, AnnSophie	leg psykolog, projektledare	228	Kristiansen, Elisabeth	verksamhetschef
342	D'Elia, Giacomo	läkare, leg psykoterapeut, professor em	116	Kruse, Maria	psykolog
minTo	Egberg Thyme, Karin	leg psykoterapeut, bildterapeut	264	Kåver, Anna	leg psykolog, leg psykoterapeut
221	Eklund, Maj-Len	leg psykoterapeut	213	Körlin, Dag	överläkare
129, 153, minFre	Elmqvist, Birgitta	leg psykoterapeut, studierektor SAPU	129, 153, 283, 333	Landerholm, Lotta	leg psykolog, leg psykoterapeut, författare
144, 286	Elwin, Björn	fil dr, psykoanalytiker	147	Lantz, Pirjo	psykoanalytiker
290, minLö	Eresund, Pia	fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut	241, 329	Larsén, Petra	leg psykolog
305	Ericson, Cerny	kyrkoherde	369	Larsson Holmkvist, Maj-Britt	leg psykolog, leg psykoterapeut
330	Eriksson, Anita	leg psykolog, leg psykoterapeut	125, 167, minTo	Larsson, Inger	leg psykoterapeut, teamledare
314	Evenson, Kerstin	ordförande	146	Lauthers, Bengt	leg psykoterapeut
206	Finsson, Karin	psykolog	367	Lejmyr, Mats	leg psykoterapeut
108	Floberg, Ulla	kursansvarig	161, 301	Lettholm, Louise	leg psykolog, chefspsykolog
151	Flordh, Christina	leg psykoterapeut, psykoanalytiker	287	Levin, Sven-Erik	leg psykolog, leg psykoterapeut
minFre	Flygare, Kersti	Psykoanalytiker			

Medverkande

Medverkar i	Namn	Titel	Medverkar i	Namn	Titel
170	Libelius, Ann-Christine	samordnare	105	Selander, Marie	leg psykolog, leg psykoterapeut
321	Lichtenstein, Annika	leg psykoterapeut, behandlare	368	Seldén, Ann-Mari	leg psykolog, leg psykoterapeut
317	Lidbom-Eriksson, Karin	leg sjuksköterska, DBT-behandlare	211	Serrander, Elisabeth	dipl dansterapeut
327	Lillengren, Peter	leg psykolog	109	Seuffert, Solveig	fil kand i psykologi, leg psykoterapeut
225	Lindén, Lennart	leg psykoterapeut, psykoterapihandledare	minTo	Sikström, Yvonne	socionom, familjebehandlare
327	Lindert, Patrik	leg psykolog, leg psykoterapeut	312	Silkens, Ulla	gynekolog, symboldramaterapeut
210, 269	Lindgren, Annika	leg psykolog, leg psykoterapeut	376	Silow Thell, Connie	stödgruppsledare och anhängig
minLö	Lindqvist, Jessica	socionom	267, 347	Sinander, Erika	leg arbetsterapeut, uttryckande konstterapeut
minLö	Lindstedt, Helena	leg arbetsterapeut, fil dr	167, 204	Sitter Randén, Hanna	leg psykoterapeut
207, minTo	Lindström, Birgit	leg sjuksköterska, bildterapeut	351	Sjöblom, Ingvar	historiker
224	Lingström Eriksson, Eva	leg psykiatriker, leg psykoterapeut	170	Sjömar, Marie	forskningsassistent
107, 148, 289, 304, minTo	Litzell Berg, Pia	direktor, leg psykoterapeut	361	Sjöström, Lotta	leg psykolog, doktorand
131	Lundblad, Ann-Marie	leg psykoterapeut, fil dr	167	Skaldeman, Peter	leg psykoterapeut
229	Lundh, Lars-Gunnar	professor i klinisk psykologi	168	Skinner, Ingrid	socionom, leg psykoterapeut
123	Lundin, Tom	docent i katastrofpsykiatri	347	Sodell, Marie	leg sjuksköterska, uttryckande konstterapeut
345	Lundmark, Gunilla	leg psykoterapeut, cert hypnotherapist	244	Sparman, Mats	leg psykolog, leg psykoterapeut
345	Lundmark, Inger	dramapedagog, hypnosterapeut	251	Stahre, Lisbeth	socionom, doktorand
minLö	Lundstedt, Gunilla	fil dr i klinisk psykologi	122	Stalby, Magnus	leg psykolog
170	Lång, Ingrid	leg psykoterapeut	203	Stencrantz, Annika	leg psykolog, leg psykoterapeut
146	Löwenthal, Stefan	leg psykoterapeut	350	Stenfelt, Per	psykoanalytiker
204	Lövgren, Roland	leg psykoterapeut	176	Sternberg, Jennifer	psykolog
161	Magoulias, Eva	leg psykolog, leg psykoterapeut	332, minTo	Stiwne, Dan	docent, leg psykoterapeut
167	Mark Orbinski, Anneli	leg psykoterapeut	108	Sundblad, Gerd	studierektor
164	Martiniell Vestin, Anne	leg psykoterapeut, EMDR facilitator	303	Suurvee Råstrand, Eve	leg psykoterapeut, psykoanalytiker
295	Medbo, Annika	leg sjukgymnast, leg psykoterapeut	281	Svirsky, Liv	leg psykolog
minFre	Minicz, Ewa	socionom, psykoterapistuderande	149, 171, 248	Szecsödy, Imre	docent
268, minFre	Mogren, Mats	leg psykoterapeut, director	324	Söndergaard, Hans Peter	leg psykoterapeut, med dr, chefsöverläkare
127	Molin, Eva Lena	leg psykoterapeut, bild- och symboldramaterapi	110	Tauvon, Lars	leg läkare, leg psykoterapeut, psykiater
329	Murray, Andreas	leg psykolog, psykoanalytiker	335	Teurnell, Lena	psykolog, psykoanalytiker
243	Månsson, Inger	socionom, leg psykoterapeut	211	Thelin, Monika	leg psykoterapeut, dipl dansterapeut
241	Mårtensson, Malin	leg psykolog	266	Thorén, Agneta	fil dr, leg psykolog
330, minFre	Mörner, Margareta	leg sjukgymnast, leg psykoterapeut	232	Thormählen, Barbro	leg psykolog, leg psykoterapeut
167	Nauckhoff, Britt	leg psykoterapeut	281	Thulin, Ulrika	leg psykoterapeut
minFre	Necander-Redell, Lena	psykoanalytiker	163	Thurfjell, Bengt	präst, leg psykoterapeut
269	Nilsson - Ahlin, Hjärdís	leg psykoterapeut	364	Toyra, Åsa	leg psykolog, cert hypnospsykoterapeut
355, minFre	Nilsson, Annelie	leg sjukgymnast	244, 351	Trygg, Erik	leg sjuksköterska, leg psykoterapeut
313	Nilsson, Gunnar	leg psykoterapeut, handledare	247	Tudor-Sandahl, Patricia	fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut
143, minTo	Nilsson, May	socionom, leg psykoterapeut	233, 294	Törneke, Niklas	psykiater, leg psykoterapeut
minLö	Nordh, Mikael	leg psykoterapeut	128	Ullenhag, Erik	vårdpolitisk talesman (fp)
254, 274	Nordlund, Sigbritt	socionom, leg psykoterapeut, symboldrama	262	Wallén, Hugo	leg psykolog
minLö	Nordman-Olsén, Kerstin	socionom	316	Warren, Bengt	psykoanalytiker
232	Norén, Kristina	leg psykolog, leg psykoterapeut	209, 348	Warren, Malou	leg psykolog, leg psykoterapeut
108	Novak, Slavica	student	105	Weirén, Lena	leg psykolog
356	Nyman, Sture	leg psykolog, leg psykoterapeut	minTo	Weiss, Julianna	leg psykolog, leg psykoterapeut
273, 291	Nyström, Sonja	leg psykoterapeut, psykodramaregissör	152	Weman, Kjell	leg psykolog, psykoanalytiker
266	Odhammar, Fredrik	leg psykolog, leg psykoterapeut, doktorand	269	Wennlund, Lena	leg psykoterapeut
368	Olsson, Claes	leg psykoterapeut	147, 206, 241, 271,	Werbart, Andrzej	docent, psykoanalytiker, FoU-chef
231	Olsson, Gudrun	professor	379		
250, 344	Ortiz, Liria	leg psykolog, leg psykoterapeut	297	Werner, Lovisa	ung medlem och skribent
111	Osterman, Gunnel	barmorska och Marte meo-terapeut	minTo	Vesterlund, Kristina	institutionschef
311	Palm Beskow, Astrid	rektor, fil dr, leg psykoterapeut	288	Vestin, Urban	psykoanalytiker
288	Penalzoza, Cristina	psykoanalytiker	minLö	Westlund, Dick	
212, 234	Perris, Anna-Rosa	leg läkare, psykiater	127, 244, 272, 330	Westrell, Mikael	socionom, leg psykoterapeut
212, 234	Perris, Poul	leg läkare, psykiater	254, 274	Westrup v. Hofsten, Kristina	socionom, leg psykoterapeut
243	Pescador, Cristina	leg psykolog, leg psykoterapeut	293	Viborg, Gardar	fil dr, leg psykolog, leg psykoterapeut
226	Philips, Björn	fil dr, leg psykolog	338	Wide, Kenneth	leg psykolog, bildpsykoterapeut, konstnär
minFre	Plüss, Beny	socionom, påbyggnadsutbildning psykoterapi	129, 153	Videgård, Tomas	leg psykoterapeut
357	Ramberg, Lennart	psykoanalytiker	108	Wikner, Marie-Louise	student
214	Ramsby, Louise	leg psykolog, leg psykoterapeut, psykoanalytiker	210, 232	Wilczek, Alexander	med dr
206, 271	Rasmussen, Niklas	psykolog	124, 275	Winberg Salomonsson, Majlis	leg psykolog, psykoanalytiker
162	Rasmusson, Ludvig	författare, kolumnist	232	Vinnars, Bo	leg psykolog, leg psykoterapeut
292	Romare, Ingela	dipl jungiansk analytiker IAAP	101, 124, 274, 296	Wrangsjö, Björn	docent i barn- och ungdomspsykiatri, GIM
352	Roos, Lena	leg psykolog, leg psykoterapeut	134, 156, 256, 276,	Vuorinen, Liisa	leg psykolog, leg psykoterapeut
172	Rosen, Elisabeth	leg psykolog, dipl dansterapeut	317		
109	Rosén, Åsa	socionom, leg psykoterapeut	227	Wällberg, Marie-Louise	leg sjuksköterska
148, 161, 308	Rosenlund, Eva	socionom, leg psykoterapeut	165	Wächter, Anders	socionom, leg psykoterapeut
370	Roussakoff, Eva	beteendevetare, psykodramaregissör	265	Währborg, Peter	docent
210, 255	Rössel, Robert	leg psykolog, psykoanalytiker	309	Wängborg, Ing-Britt	leg barmorska, aukt klin sexolog
169	S. Henningsson, Ursula	leg psykolog, filmvetare	267, 296, 304, 347	Wärja, Margareta	utbildningsledare, leg psykoterapeut, aukt GIM-terapeut
269	Sandahl, Christer	universitetslektor, docent	307, minLö	Åberg, Hans	leg psykolog, leg psykoterapeut, verksamhetsansvarig
133	Sandell, Rolf	professor	107	Åkerstedt-Nelehag, Barbro	leg psykoterapeut
108	Sandström, Eddie	student	minLö	Åsard, Olle	ordförande
106, 230, 349, minFre	Sandström, Bengt	leg psykolog, leg psykoterapeut	210	Åsberg, Marie	professor
354	Savlin, Pirjo	leg psykolog, leg psykoterapeut	261	Ögander, Göran	specialist i allmänpsykiatri
146	Schewenius, Kerstin	leg psykoterapeut	328	Örhammar, Ann	leg psykoterapeut
145	Schubert, Johan	docent, verksamhetschef	142	Öst, Lars-Göran	professor i klinisk psykologi, psykoterapeut
			232	Östenson, Claes-Göran	professor

Kvällsprogram

Torsdag den 18 maj kl 19.00–22.00 ca visas Skyddsängeln

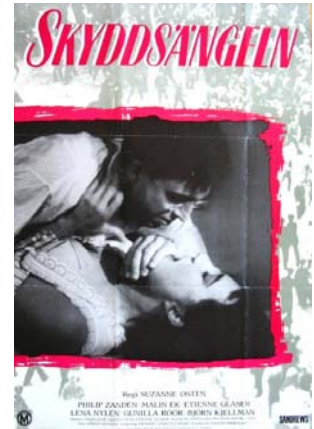
Skyddsängeln är en av Suzanne Ostens allra bästa filmer. Vi väljer att visa den på PsykoterapiMässan, därför att den i ovanligt hög grad är en illustration till vårt omedvetna, samtidigt som den skildrar något så aktuellt som ett politiskt terroråd. I denna långfilm från 1990 har regissören samlat några av Sveriges skickligaste skådespelare. Vi får se Philip Zandén, Björn Kjellman och Gunilla Rööf som unga samt Malin Ek tillsammans med Etienne Glaser i ett charmerande genomskinligt skådespeleri.

Lokal: *Filmstaden Sergel, Salong 14, Hötorget*

Efter föreställningen serveras förfriskningar medan vi samtalar om filmen under ledning av Cecilia Hector, filmrecensent i Psykologtidningen och psykoanalytiker. **OBS!** Även Suzanne Osten medverkar personligen!

Film inklusive dryck och tilltugg

180 kr inkl moms

Fredag den 19 maj kl 19.00 möts vi i Monténska Palatset på MÄSSFEST!
INSTÄLLT pga för få deltagare!

Monténska Palatset på S:t Paulsgatan 29 vid Mariatorget på Södermalm har en spännande historia. Här har varit såväl tvålfabrik som boxningsklubb! Nu är lokalerna ombyggda till vackra festlokaler i mysiga och luftiga valv!

Vi samlas kring en välkomstdrink och kommer sedan att avnjuta en buffé bestående av bla: löjromsbakelse, dijon- och örtbakad lax, chili- och rosmarinstek fläskfilé.

Vi minglar bland borden och i baren, träffar gamla och nya kollegor och lyssnar eller dansar till *Hot Jazz Group*.

Mariatorget i maj

Foto: Henrik Levkowitz

Lördag den 20 maj kl 15.30–18.15 blir det konstnärligt möte i bild, dans och musik

Presentation av de konstnärliga terapierna bildterapi, dansterapi och musikterapi med demonstrationer, illustrerande inslag samt ev publikmedverkan. Konstnärliga terapier är ett samlingsbegrepp för de terapiformer som använder en konstnärlig modalitet som redskap i den terapeutiska processen.

Svenska Föreningen för Dansterapi: Solweig Linde, dipl dansterapeut, Nita Gyllander-Vabö, dipl dansterapeut, Mirjam Grocher-Schildt, dipl dansterapeut

Svenska föreningen för Bildterapi: Ej klart

Musikterapeuternas yrkesförbund – MYF: Ej klart

Lokal: *Stockholmsmässan*

Pris: 100 kr inkl moms

Akademikerförbundet SSR

Akademikerförbundet SSR är yrkesförbundet för akademiker med examen från olika beteendevetenskapliga och samhällsvetenskapliga utbildningar. Vi har ca 48 000 medlemmar varav hälften är verksamma inom socialt arbete och psykosocialt behandlingsarbete. Akademikerförbundet SSR finns när du behöver stöd i arbetsrättsliga frågor som rör arbetsrätt och andra frågor som rör din yrkesroll. Akademikerförbundet SSR har även specialservice för chefer och egenföretagare.
Ordförande: Christin Johansson
www.akademikerforbundetssr.se

AvenyTeamet – Öppenvårdspsykiatri (Deltar ej med möter)

AvenyTeamet – Öppenvårdspsykiatri i Helsingborg var under tre år offentligt finansierat men är nu helt privat. Mottagningen är känd för sin vilja till nytänkande, sitt goda bemötande, sin breda kompetens och höga tillgänglighet. Medarbetarna i AvenyTeamet har lång erfarenhet av arbete med människor med psykisk ohälsa. Medarbetarna har vidareutbildning i olika psykiatrisformer. AvenyTeamet har ett brett utbud av tjänster och arbetar med alla typer av psykisk ohälsa med särskilt intresse för klientens sociala sammanhang. AvenyTeamet arrangerar egna utbildningsdagar och frukostmöten.
www.avenyteamet.se
Föreläsning fre 261

Baggensuddens behandlingshem

Baggensuddens behandlingshem erbjuder behandling till unga kvinnor med självskaadebeteende och borderlinediagnos. RSMH är huvudman. Behandlingsmodellen består av miljöterapi, gruppssamtal samt individuella psykiatriska samtal med extern handledning hos legitimerade psykiatrer/analytiker. Verksamheten har funnits sedan 1984.
www.baggensudden.com

Barn och Familjejouren

Barn och familjejouren startade 1989. Vi arbetar utifrån en integration av brittisk objektrelationsteori, systemteori, anknytningsteori, affektteori och modern utvecklingspsykologi. Vi placerar barn och ungdomar med psykosocial problematik i våra behandlingsfamiljer där de arbetar miljöterapeutiskt i sina egna hem. Behandlingsföräldrarna arbetar i team med psykolog och psykiatrer som tillsammans skapar en hållande helhet för de placerade barnen och deras föräldrar. Vår målsättning är att stärka barnets resurser samt att barnet så långt det är möjligt skall bli fritt från sina svårigheter.
www.barnochfamiljejouren.se

Barn- och ungdomsmottagningen – BUM, Norrbottens läns landsting

”Neuropsykiatrisk utredning och behandling med systemteori som grund.” Barn- och ungdomsmottagningen i Kalix består av barnmedicin, barnpsykiatri och barnhabilitering. Detta möjliggör ett tvärvetenskapligt arbete över teamgränser med familjen i fokus. Vi vill beskriva hur vi utifrån ett mål kunnat enas om en gemensam tankegång inom olika subspecialiteter och tillsammans genomfört utredning och behandling.
Katriina Jordan, leg psykiatrer/handledare
Viktoria Bucht, arbetsterapeut
www.nll.se
Föreläsning lör 377

Barn- och ungdomspsykiatri, Stockholms läns Landsting – BUP

I montern presenteras BUP:s verksamhet och olika terapeutiska inriktningar som finns inom organisationen. Målgruppen är barn och ungdom 0–18 år och deras föräldrar. BUP arbetar med hela spektrat från öppenvård på mottagning till dygnetrunn-vård på BUP-kliniken, samt med olika andra verksamhetsformer däremellan. BUP i Stockholm är en verksamhet i förändring både organisatoriskt och innehållsmässigt, där både traditionella behandlingsformer ryms och andra utvecklas utifrån att nya kunskapsområden växer fram.
www.sll.se
Föreläsningar tors 101, 121, lör 321

Beroendecentrum, Stockholms läns landsting

Beroendecentrum Stockholm är Stockholms läns landstings organisation för specialiserad beroendevård och utgörs av bl a;
• lokal verksamhet i samverkan med socialtjänst, lokal psykiatri och primärvård

• akutvård med tillnyktring, akut omhändertagande samt heldygnsvård, • högspecialiserade vårdprogram: Här ingår psykiatriska verksamheter som är organiserad i psykiatrinätverk. Patienter kan erbjudas individualpsykiatri enligt psykiatriska, kognitiv beteendeterapeutisk eller kognitiv metod. Familjeterapigruppen arbetar utifrån systemteoretisk grund och vår grupp-psykiatriska verksamhet utifrån gruppanalytisk metod. Beroendecentrum Stockholm är en forsknings- och undervisningsaktiv klinik.
www.beroendecentrum.com
Föreläsningar tors 161, lör 301

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Kognitiv beteendeterapi grundar sig på forskning och teori inom inlärningspsykologi, kognitionspsykologi och socialpsykologi. KBT är effektiv vid en lång rad psykiska problem men har också visat goda resultat vid olika somatiska sjukdomar. En kunnig KBT-terapeut kan analysera olika samspel mellan individ och omgivning, här och nu och kartlägga hur problemen vidmakthålls. Omfattande forskning har lett till att metoderna undan för undan förbättras och idag kan KBT med framgång användas inom snart sagt alla områden. KBT är pedagogiskt inriktat för att ge klienten egen kontroll över sitt liv.
Ordförande: Ulf Sterner
www.kbt.nu
Föreläsningar tors 102, 122, 141, fre 233, 263, 281, 282, 294 lör 322, 341, 361

Bildterapi Institutet Niarte

Utbildningsinstitutet Niarte bedriver sedan 1997 utbildning i bildpsykiatri. Den grundläggande utbildningen är treårig och integrerar konstnärligt skapande med psykiatri steg-1. Påbyggnadsutbildning för psykiatrer är tvåårig. Institutet lär ut ett holistiskt och processororienterat synsätt på psykiatriska grund. Niarte har en internationell förankring för utbyte av bildterapeutisk erfarenhet med gästlärare (professorer, PhD) företrädesvis från England och USA. I boken Bildens helande kraft (Mareld 2005) beskrivs bildterapi i teori och praktik skriven av utbildningens director Kenneth Wide. Co-director är Lena Herö.
www.niarte.nu
Föreläsning lör 338

BoA Mellanvård AB

Målgrupp Ungdomar med psykiska och psykosociala problem mellan 17–27 år som ej är redo för ett självständigt boende. Ungdomarna kommer hemifrån, via barn- och ungdomspsykiatri eller från behandlingshem.
Verksamhetstyp Stödboende i grupp på Södermalm (4), träningslägenheter på söder & södra närförorter (6). Arbetssättet är miljöterapeutiskt på psykiatriska grund med inslag av modernt systemteoretiskt tänkande.
Innehåll Med vårt stöd ska ungdomarna bo självständigt, sköta sina sysselsättningar samt utveckla förmågor att etablera relationer och fritidsintressen.
www.boamellanvard.se

Bodydynamic Sverige

Bodydynamic Sverige är ett kropporienterat psykiatrisystem utvecklat i Danmark. Systemet är utvecklat inom psykiatriska tradition med inspiration från kroppspedagogik, humanistisk psykologi, utvecklingspsykologi och karaktärsanalytiskt tänkande. Speciellt för systemet är: Psykiatriska muskelfunktion, kropporienterad karaktärsteori, resursorienterad pedagogik, Hypo- och Hyperrespons samt Chocktraumaterapi. Bodydynamic Sverige är en underavdelning till Bodydynamic Skandinavien, Köpenhamn. Ledare av Bodydynamic Skandinavien: Merete Holm Brantbjerg.
www.bodydynamicsskandinavien.com
Föreläsning lör 362, minisem tors, fre, lör

Bokförlaget Natur och Kultur

Bokförlaget Natur och Kultur är ett av de största förlagen i Sverige med en bred utgivning inom ämnena psykologi, psykiatri och psykiatri. Utgivningen inom dessa områden spänner från populärpsykiatri som främst riktar sig till allmänheten, professionslitteratur för yrkesverksamma, till kurslitteratur för universitets- och högskoleutbildningar.
www.nok.se
Föreläsningar tors 103, 123, 124, 142, 162, fre 264, 265, 283, 284, lör 342, 343, 344, minisem lör

Centrum för hypnospsykoterapi – CHP

1. Utbildning i hypnospsykoterapi 200 timmar av redan legitimerade psykoterapeuter samt hypnosterapi 100 timmar av Steg I kompetenta sjuksköterskor, barnmorskor, tandläkare, sjukgymnaster m fl leg yrkesgrupper. Utbildningen äger f n rum i Stockholm.

2. Psykoterapi med inslag av hypnos eller med enbart hypnos som önskad metod för olika problem t ex utmattningsdepression, panikångest, fobier, dålig självkänsla, rökavvänjning, sömnsvärigheter.

www.terapiochutbildning.com

Föreläsningar lör 345, 364

Din Vårdcentral Bagarmossen AB

Din Vårdcentral Bagarmossen AB är en privat personalägd vårdcentral i södra Stockholm, som betjänar cirka 21 000 boende i Bagarmossen och Skarpnäck. Vi erbjuder både akut- och planerad sjukvård hos läkare, besök hos distriktssköterska, en omfattande hemsjukvård samt besök hos psykoterapeut via remiss. På vårdcentralen finns olika former av grupper som är både pedagogiska och terapeutiska till sitt innehåll. De grupper som finns är stresshantering, vikt- och diabetesgrupper. Vårdcentralen ingår i AKC, allmänmedicinskt centrum, som vill förbättra möjligheterna till verksamhetsnära forskning, utveckling och utbildning.

www.dinvardcentralbagarmossen.se

Föreläsning fre 221

DIVAN – Psykoanalytiskt forum

DIVAN, tidskrift för psykoanalys och kultur, har utkommit sedan 1990 och har etablerat sig som en publikation med text- och bildmaterial av hög kvalitet alltsedan starten. DIVAN har också i flera år etablerat seminarier med kända föredragshållare inom ämnet psykoanalys och kultur. Dessa översiktliga föredrag har publicerats i särskilda nummer av DIVAN. Ett flertal nummer är slutsålda, men många utgåvor finns tillgängliga till reducerat pris i montern. Det kommer också att finnas paket med ett urval av tidigare nummer till mässpris.

Ordförande: Clarence Crafoord

www.divan.nu

Ericastiftelsen

På Ericastiftelsen bedrivs högskoleutbildning främst med inriktning på individualpsykoterapi med barn och ungdomar samt klinisk verksamhet och forskning. Verksamheten utgår från psykoanalytisk teori som den beskrivs utifrån aktuell utvecklingspsykologisk forskning, psykoterapiforskning och klinisk erfarenhet. Ericastiftelsens mest omfattande utbildning leder till psykoterapeutexamen. Dessutom bedrivs vidareutbildningar i diagnostik, handledning och specialpedagogik. Den kliniska verksamheten består främst av psykoterapi med barn och ungdomar och regelbunden kontakt med deras föräldrar. Forskningen är inriktad på frågeställningar relaterade till utbildning och behandling.

Ordförande: Ingela Thalén

www.ericastiftelsen.se

Föreläsningar tors 143, fre 222, 266, lör 302, 365, minisem tors

European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy in the Public Sector – EFPP

European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy (EFPP) är en övergripande organisation för nationella och internationella nätverk och organisationer. Federationen syftar till att främja utveckling av psykoterapi i medlemsländerna. De tre svenska sektionerna, individualpsykoterapi med vuxna, barn och ungdomar samt psykoanalytisk gruppsykoterapi, presenterar sina verksamheter samt utbudet av konferenser, utbildningsnormer, bokserie m m. Information om ytterligare en ny sektion – för familje- och parterapi – inom EFPP finns också i montern.

Ordförande: Siv Boalt Boëthius

www.enigma.se/efpp

Minisem tors

Eve Suurvee-Råstrand – firma Inskit

(Deltar ej med monter)

Seminariedag med Warteggtestet – ett projektivt uttryckspsykologiskt test.

Ordförande i Warteggföreningen: Eve Suurvee-Råstrand

Föreläsning lör 303

Expressive Arts Stockholm AB

Expressive Arts AB arbetar med utbildning, psykoterapi/självutveckling, handledning och kompetensutveckling. Svenska Institutet för uttryckande konstterapi ger en 4-årig deltidstudium i uttryckande konstterapi, i vilken ingår en grundläggande psykoterapiutbildning. Institutet ger också workshops i fältet konstnärligt inriktad metodik i psykoterapi och självutveckling. Expressive Arts erbjuder psykoterapi/självutveckling enskilt och i grupp, Guided Imagery and Music, (GIM), kroppsriktad terapi/psykodrama och gruppanalys.

www.expressivearts.se

Föreläsningar fre 267, lör 304, 347

Falu Psykiatriska Sektor

Mässdeltagandet utgår från en av Faluns två mottagningar. På den mottagningen finns 6 leg psykoterapeuter varav 4 handledarutbildade. Faluns ”lätta” psykiatri ombesörjs av särskild mottagning samt terapeuter på vårdcentral (4 resp 2). TLP (Tidsbegränsad psykoterapi) -patienterna har blivit färre på mottagningarna. Inom mottagningen arrangeras regelbundna seminarier över M Lamberts Handbook of Psychotherapy and behavior Change.

Den konsekventa satsningen på systematisk utvärdering omfattar nästan alla TLP-patienter. För närvarande planeras en integrerad form av SST (Single Session Therapy).

Föreläsning fre 285

Förbundet för Musikterapi

Förbundet för Musikterapi i Sverige är en yrkesförening och mötesplats för musikterapeuter från hela landet. Tre inriktningar är representerade inom föreningen: psykodynamisk, specialpedagogisk och funktionsinriktad musikterapi. FMS verkar även internationellt och organiserar i år "Nordic Sound", en nordisk konferens i musikterapi som äger rum i Stockholm 15-18 juni.

Förbundet S:t Lukas

S:t Lukas är en allmännyttig, ideell och idéburen organisation med både professionell och frivillig verksamhet på psykodynamisk och kristen grund. S:t Lukas arbetar med frågor om det inre livets betydelse för individer, organisationer och samhälle. S:t Lukas har mottagningar på 30 orter i Sverige och erbjuder psykoterapi, handledning och konsulttjänster till enskilda, organisationer och näringsliv. S:t Lukas har högskolestatus med examensrätt i psykoterapi och erbjuder psykoterapiutbildningar på samtliga nivåer. Utbildningsinstitutet ger även utbildningar i psykosocialt arbetsätt och självavård. Ordförande: Christopher Meakin

www.st-lukas.se

Föreläsningar tors 104, 144, 163, fre 286, lör 305, 367

Föreningen EMDR Sverige

EMDR är en psykologisk behandlingsmetod som kombinerar verksamma element från flera psykologiska skolor. EMDR används för psykologiska svårigheter efter traumatiska upplevelser såsom övergrepp, trafikolyckor, rån, traumatiska förluster, överfall etc. EMDR används också för behandling av prestationsångest, bristande självförtroende, fobier och andra traumarelaterade tillstånd. Även andra plågsamma upplevelser som exempelvis mobbing och kränkningar i arbetet kan bearbetas med EMDR. Ett tjugotal kontrollerade studier visar att EMDR är en effektiv behandlingsmetod vid PTSD.

Ordförande: Kerstin Bergh Johannesson

www.emdr.se

Föreläsningar tors 164, lör 306, 324

Föreningen för barn- och ungdomspsykoterapeuter

Barn- och ungdomspsykoterapeutiska föreningen är en förening öppen för leg psykoterapeuter utbildade vid Ericastiftelsen och för psykoterapeuter som har likvärdig utbildning i barn- och ungdomspsykoterapi. Föreningen bildades 1985 och har som syfte att vara ett forum för legitimerade barn- och ungdomspsykoterapeuter i hela Sverige. De flesta är dock hemmahörande i Mellansverige. Föreningen hade vid senaste årsskiftet ca 150 betalande medlemmar. Föreningen är ansluten till European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy in the Public sector (EFPP), bildad 1991 i London.

Ordförande: Susanna Billström

www.enigma.se/fbup

Förlagshuset Gothia

Förlagshuset Gothia ökar människors kunskap genom att göra vetenskap och erfarenhet begriplig, tillgänglig och användbar. Vi erbjuder böcker och skrifter för och i nära samarbete med aktörer inom medicin och hälsa, socialt arbete och tandvård.
www.gothia.nu

Göteborgs Psykoterapi Institut – GPI

GPI består av 35 psykoanalytiskt orienterade psykoterapeuter som bedriver psykoterapi, utbildning och handledning. GPI:s utgångspunkt är det omedvetnas närvaro, att symtomet har mening och att individen är i interaktion med kultur och samhälle. GPI grundades 1974 och bedriver förutom legitimationsgrundande psykoterapeututbildningar i Göteborg, Stockholm och Malmö även grund- och handledarutbildningar och specialkurser. Handledning ges till arbetsplatser inom varierande områden.
www.gpsi.se

Föreläsningar fre 223, 268, lör 368, minisem fre

Growth, Health & Care

Growth, Health & Care arbetar med yoga-mindfulnessbaserad kognitiv psykoterapi, ger seminarier och kurser för vårdpersonal och företag, bedriver utbildning i samarbete med universitet/högskolor och har mottagning i Stockholm. Huvudansvarig är Bikash Acharya, fil mag i psykologi och leg kognitiv psykoterapeut. Han har en mångåriga traditionell utbildning och praktisk träning i medicinsk yoga och meditation. Han arbetar idag även som konsult inom medicinsk yoga och forskar på Karolinska Institutet kring utmattningsdepression och stress.
www.mindfulgrowth.com

Imago Relationsterapi

Imago relations- och familjeterapi har utvecklats av psykologerna Harville Hendrix och Helen Hunt i USA. Metoden är integrativ och bygger på teorier och tekniker hämtade från bl a psykodynamisk, kognitiv och systemisk psykologi. Centralt är den internationella dialogen där man genom spegling, validering och empati får inblick i den andres värld. Man arbetar även med beteendeförändring och mindfulness. Idag finns i Sverige ca 30 certifierade Imagoterapeuter och en svensk förening grundas.
www.imagoforeningen.se (under uppbyggnad)
www.imagotherapy.com

Institutet för Högre Psykologiutbildning – IHPU, Sveriges Psykologförbund

Sveriges Psykologförbund är psykologernas fackliga organisation. Förbundet arbetar med löne- och anställningsförhållanden och frågor som rör psykologens roll i samhället såsom yrkesetik, yrkesjuridik, utbildning och forskning. Sveriges Psykologförbund grundades 1955 och har 8 000 medlemmar. Förbundet tillhör SACO. IHPU Psykologiutbildarna AB är Sveriges Psykologförbunds utbildningsföretag. Vår uppgift är att förmedla psykologiska kunskaper baserade på psykologisk vetenskap till psykologer och till andra intresserade grupper. Vi ska göra psykologin tillgänglig och användbar. Vi skall ge tillfällen till engagerat lärande och hålla en hög kvalitet.

Institutet för Kroppsinriktad Psykoterapi – IfKP

IfKP, Institutet för Kroppsinriktad Psykoterapi, grundat 1975, har en specialinriktning på psykosomatiska problem, utbrändhet, smärta och stressrelaterade sjukdomar. Vi arbetar med analytisk kropppsykoterapi, hypnos, EMDR, par- och samtalsterapi, samt jungiansk analys. Verksamheten vid institutet är leg psykologerna/leg psykoterapeuterna Gunilla Blomqvist och Sven-Erik Levin. Vi arbetar med psykoterapi, handledning och utbildning.
www.kropppsykoterapi.se

Föreläsningar fre 287, lör 325

Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik – ILTP

Institutet för Lacaniansk Teori och Praktik arbetar med att utveckla lacaniansk psykoanalytisk teori och praktik vari inkluderas jagstrukturerande psykoterapi och jagstrukturerande förhållningssätt. Jagstrukturerande psykoterapi har använts i ett 20-tal år. Dess effekt, process och tillämpningsområde har dokumenterats i en doktorsavhandling samt i flera forskningsrapporter och utvärderingsprojekt. Institutets

medlemmar bedriver psykoterapier, handledning, utbildning och forskning. Ordförande: Annika Stencrantz
www.villemoes.dk/iltp/

Föreläsningar fre 202, 203, 224, 225

Institutionen för Lärande, Informatik, Management och Etik – LIME, Karolinska Institutet

Inom ramen för två kontrollerade studier vid Karolinska Institutet, DU-projektet och KIRRA, har en arbetsgrupp (Catharina Asklin Westerdahl, Marika Brandt Brune, Hjärdis Nilsson Ahlin, Lena Wennlund, Mats Björling, Ulf Åkerström) under ledning av Christer Sandahl, Institutionen för Lärande, Informatik, Management och Etik (LIME) och Annika Lindgren, Sektionen för Psykoterapi, utvecklat en psykodynamisk modell för korttidsterapi i grupp, Fokuserad Gruppterapi (FGT).

Föreläsning fre 269

ISIS

En opolitisk, rikstäckande, tvärvetenskaplig, ideell yrkesförening för personer som i sitt arbete möter sexuellt utsatta, förövare och/eller deras familjer.
Ordförande: Malou Magnusson
www.isishem.nu

KBC i Stockholm AB

KBC i Stockholm AB är ett behandlingscenter som tar emot ungdomar 14–20 år med psykosocial och psykiatrisk problematik. Vi erbjuder en individuellt anpassad behandling i heldygnsvård, öppenvård och stödboende med en kombination av miljöterapi, individualsamtal och familjesamtal. Även skola utgör en viktig del. Under miniseminarier kommer vi att ha en dialog kring erfarenheter av denna behandlingsform.

Minisem tors

KAT-Kitt

Kognitiv Affektiv Träning

Ett visuellt, konkret och strukturerat samtalsstöd. KAT-Kitt består av flera verktyg som bidrar till att utveckla förmågan till självobservation och att förstå hur sambandet tanke, känsla och beteende hänger ihop. Man får hjälp av de olika känslororden och ansiktsuttrycken att nyansera uttrycken och därmed också ett rikare språk. Ett kognitivt materiel med stort värde som kan integreras i psykoterapeutiskt arbete oavsett inriktning.
www.cortexutbildning.se
www.cat-kit.com

KunskapsCentrum för Åtstörningar

KunskapsCentrum för Åtstörningar (KÄTS) arbetar för ökad vårdkvalitet genom kunskap. Verksamheten är en övergripande del av Stockholmsläns landsting, och eftersträvar bättre vårdkvalitet för dem som lider av anorexi, bulimi och andra åtstörningar. Detta görs genom samling och spridning av information, utbildning, kvalitetssäkring, forskning, samt förebyggande insatser och utveckling av nya behandlingsmetoder.
www.kunskapscentrum.com

Landstinget Kronoberg

Gruppbehandling av ångest på vårdcentral med kognitiv korttidsterapi. Allt fler önskar behandling mot ångest, depression och utbrändhet men resurserna är otillräckliga. Vi utvärderade kognitiv korttidsterapi i grupp för personer med ångeststörningar i primärvård. I behandlingen ingick psykoedukation, kognitiv omstrukturering, kontrollerad andning, avslappning och mindfulness. Terapin gavs under 5 kvällsträffar à 2 timmar. Utvärdering gjordes med självskattningsskärter före och efter behandling (inkl bl a HAD - Hospital Anxiety and Depression Scale). Resultaten var positiva och behandling i grupp av psykisk ohälsa borde kunna ges i större omfattning för att möta en ökad efterfrågan av psykoterapi och minska vårdköerna.

Magelungens behandlingscenter AB

Magelungens behandlingscenter har under många år bedrivit och utvecklats behandlings- och förändringsarbete med ungdomar, unga vuxna och deras familjer.

Vårt utbud består idag av två behandlingshem, dagverksamheter, stödboende, träningslägenheter, manualstyrda behandlingsprogram, skola samt öppenvårdsinsatser.

Vi har byggt upp en bred teoretisk kompetens och vi ser ett flerdimensionellt arbete som en förutsättning för att kunna möta behov och önskemål. Vi är angelägna om att våra metoder bygger på beprövad erfarenhet och evidensbaserad kunskap. Vi har integrerad forskning i verksamheterna. Magelungens behandlingscenter är ett personalägt aktiebolag som bildades 1993.

www.mbcab.com

Mansmottagningen mot våld i Uppsala – MVU

Mansmottagningen mot våld i Uppsala (MVU) har tio år bakom sig som projekt och fyra år som mottagning för behandling av våldsbegånga män. Medarbetarna, både män och kvinnor, möter där männen, individuellt och i grupp, frivilliga och dömda, med deras våldspröblem. Den könsmedvetna fokuseringen på bearbetning av mäns våld mot kvinnor och barn har under de sista åren väckt nationell uppmärksamhet. Med föreläsning, seminarium, miniseminarier och utställningsmonter kommer Mansmottagningen att under PsykoterapiMässan presentera olika delar av sin verksamhet.

Föreläsningar **lör 307, 326, minisem lör**

Mareld Bokförlag

Mareld är ett bokförlag, en bokhandel och ett konsultnätverk. Som förlag har vi funnits sedan 1988 och koncentrerat vår utgivning på facklitteratur inom psykologi, psykoterapi, familjeterapi etc. Vi är också en specialbokhandel för dessa ämnesområden och finns både som fysisk butik och nätbokhandel. Marelds nätverk för konsulter, utbildare och handledare består av erfarna professionella med lång och bred erfarenhet och som delar en systemisk grundsyn.

www.mareld.se

Föreläsningar **tors 165, lör 369**

Mellanrummet

Mellanrummet – en tidskrift om barn- och ungdomspsykoterapi – utkom med sitt första nummer hösten 1999. Tidskriften riktar sig till intresserade av barn- och ungdomspsykoterapi och arbete med föräldrar. Artiklar och andra bidrag finns från olika verksamhetsområden runt om i Sverige samt från andra länder i Europa. Den startades av några barn- och ungdomspsykoterapeuter i Stockholm och Göteborg med nära anknytning till psykoterapiutbildningarna där. Tidskriften utkommer med två temanummer per år.

Ordförande: Britta Blomberg
www.enigma.se/mellanrummet

Föreläsning **tors 166**

Nätverket Psykisk Hälsa – NPH

Nätverket Psykisk Hälsa (NPH) består av 11 ideella föreningar som företräder såväl föreningar för yrkesverksamma inom psykisk hälsovård som organisationer för anhöriga/närstående och patienter. NPH arbetar som påtryckningsgrupp för att skapa acceptabla villkor för människor som drabbas av psykisk ohälsa. NPH:s målsättning är att förändra institutioners, kommuners och politikernas ofta nonchalanta hållning till psykologiska faktorer och bemötandefrågor betydelse när det gäller psykisk hälsa. NPH betonar vikten av förebyggande arbete i form av psykoterapi och annat psykologiskt stöd.

Minisem **fre**

Palmkrons förlag

Boken *Komma på Bättre Tankar* presenteras på PsykoterapiMässan. Boken innehåller en introduktion till kognitiv beteendeterapi, grundläggande begrepp, arbetssätt, 130 övningar i KBT, mindfulness och acceptans samt en uppslagsdel. Boken vänder sig till allmänheten och kan läsas av klienter utan tidigare psykoterapeutisk kunskap. Den är mycket användbar i klientarbete, kan t ex vara grund för hemuppgifter. Författaren, dr Åsa Palmkron Ragner, är psykiater med lång pedagogisk erfarenhet. Hon är studierektor för s-t-läkarutbildningen i Helsingborg.
www.palmkrons.com

Primärvården Göteborg

Primärvården Göteborg vill vara ett självklart förstahandsval när människor blir sjuka eller får hälsoproblem. Vi arbetar för närhet, trygghet och tillgänglighet och fungerar som vägledare i sjukvårdssystemet. Vi utgör med våra ca 1 300 medarbetare första linjens sjukvård med nära kontakt med befolkningen.

Inom Primärvården Göteborg finns 29 vårdcentraler, barnvårdscentraler, rehabmottagningar, mödravårdscentraler. Över två tredjedelar av våra vårdcentraler har psykolog i sin verksamhet, en resurs vi planerar att utöka.

www.vgregion.se/primarvardengoteborg

Föreläsning **tors 105**

Psykiatri Södra, SLSO

Psykiatri Södra erbjuder psykiatrisk vård till boende i sex stadsdelar i södra Stockholm.

I organisationen finns en Psykoterapienhet, där kvalificerad psykoterapi bedrivs i olika former. Inom allmänpsykiatri finns ett team som stöd för olika former av gruppterapi ute i verksamheterna. Dessutom arbetar Psykiatri Södras personal med samtalsterapi på vårdcentralerna i området. I ett nystartat projekt med *mottagningar för unga* mellan 16 och 20 år samverkar vuxenpsykiatri med BUP: Barn- och ungdomspsykiatri och Socialtjänsten.

www.psykiatrisodra.se

Föreläsningar **tors 125, fre 270, lör 327, minisem tors**

Psykologienheten, somatisk vård, Karolinska Universitetssjukhuset

Arbetar med utredning, handledning, psykoterapi, stöd- och krissamtal, i Huddinge, Solna, Rosenlund och Liljeholmen till såväl vuxna som barn. Psykoterapeutisk behandling kan ges bl a vid reaktioner på svår eller livslång sjukdom och behandling, förlösningsrädsla, neurologiska och kognitiva sjukdomar, hörselhabilitering och svåra smärttillstånd.

Minisem **lör**

Psykoterapienheten City, Sollentuna och Södra, Stockholms läns landsting

I den här montern vill vi ge en gemensam presentation av verksamheterna vid de tre psykoterapienheterna inom Stockholms läns landsting: Psykoterapienheten City, Psykoterapienheten Sollentuna och Psykoterapienheten Södra. Vi erbjuder psykoterapi utifrån olika psykoterapeutiska inriktningar för personer aktuella inom psykiatri. Genom att ha en gemensam monter önskar vi lyfta fram att psykoterapi är ett specialismråde inom den offentliga sektorn. Syftet är att ge mässbesökarna en lättillgänglig och enhetlig bild av vilket utbud av psykoterapi Stockholms läns landsting erbjuder.

Föreläsningar **tors 167, fre 204, lör 328, 348**

Psykoterapiinstitutet – PI

Psykoterapiinstitutet (PI) är en resurs för Stockholms läns landsting (SLL). Med klinisk verksamhet som bas bedrivs utbildning, utveckling och forskning inom psykoterapiområdet. Av de ca 45 anställda vid PI, är ca 30 legitimerade psykoterapeuter. De flesta har även lärar- och handledarkompetens. Behandlingen innefattar olika former av psykodynamisk psykoterapi och gruppterapi med vuxna från 18 år. En del psykoterapier bedrivs inom utbildnings- och forskningsverksamheterna. Uppdragsområdet är hela SLL. PI erbjuder också olika kurser och utbildningar. Karolinska Institutet bedriver i samverkan med PI universitetsutbildningar i psykoterapi.

www.sll.se/pi

Föreläsningar **tors 106, 126, 145, 146, 147, 168, fre, 205, 206, 226, 241, 242, 271, 288, lör 329, 349, 350**

PsykoterapiStiftelsen

PsykoterapiStiftelsen – stiftelsen för främjande av psykisk hälsa genom psykoterapi – bildades i januari 2003 av Riksföreningen PsykoterapiCentrum. Stiftelsens huvuduppgift är att befrämja psykisk hälsa hos barn, ungdomar, vuxna och äldre genom att verka för att psykoterapi utan särskild angiven inriktning blir tillgänglig för dem som kan dra nytta av den. I enlighet med denna målsättning har stiftelsen även som uppgift att arrangera PsykoterapiMässan. Den nu aktuella fjärde svenska PsykoterapiMässan är den andra som sker i PsykoterapiStiftelsens regi.
Ordförande: Ulla Grebo
www.psykoterapistiftelsen.se

Föreläsningar tors 169, 170, fre 207, 227, 228, 229, 243, Paneler tors 127, 128, fre 244, 245, 246, lör 330, 331, minisem tors

Psykoterapisällskapet i Stockholm AB

Psykoterapisällskapet i Stockholm AB bedriver psykoterapiutbildning, mottagning, konsultation samt forskning. Vi har examensrätt för psykoterapeutexamen och status som psykoterapihögskola. Våra två legitimeringsgrundande utbildningar omfattar 60 poäng: en i gruppanalytisk psykoterapi samt en i familjeterapi. På grundläggande nivå ger vi två utbildningar motsvarande 40 poäng; en grundutbildning i psykoterapi samt en i barn- och föräldrapsykoterapi med fokus på relationen. Vidare har vi en utbildning i existentiell psykoterapi, en handledar- och lärarutbildning, en 1-terminskurs i grupppsykoterapi samt en psykospsykoterapiutbildning.
www.psykoterapisallskapet.se

Föreläsningar tors 107, 148, fre 289, lör 308

Psykoterapiutbildningen, Umeå universitet

Enheten för psykoterapi vid Umeå universitet erbjuder legitimeringsgrundande utbildningar inom individuell vuxenpsykoterapi med psykodynamisk och kognitiv inriktning, familjeterapi samt barn- och föräldraterapi. Enheten erbjuder även grundläggande psykoterapiutbildningar (40 p) inom psykodynamisk, kognitiv och familjeorienterad psykoterapi. Handledar- och lärarutbildningar har erbjudits under åren och även fristående kurser utifrån olika önskemål. Detta gäller även forskarutbildningskurser inom psykoterapeutiska teorier och metoder.

Referenspunkt Ersta

Referenspunkt Ersta kom till efter flodvågskatastrofen den 26 december 2004 och har som främsta uppgift att förstärka och utveckla psykosocial katastrofberedskap i Sverige. Vi anställer nu regionombud i alla län, utbildar gruppleddare i hela landet och arrangerar seminariedagar om kris och sorg. Samtalsgrupper för såväl barn som vuxna startas kontinuerligt i Stockholm och kontakt förmedlas med krisgrupper i övriga landet. Gruppernas sammansättning utgår ifrån de förluster och/eller traumatiska upplevelser som personerna drabbats av. Allmänna arvsfonden finansierar arbetet.
www.referenspunkt.esta.se

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa - RSMH

Riksförbundet för social och mental hälsa (RSMH) är en organisation för människor med erfarenhet av psykisk ohälsa. Bland medlemmarna finns även närstående och professionella. RSMH arbetar bl a för att förbättra kvaliteten i vård, stöd och service (t ex öka tillgången till psykoterapeutisk behandling) och att människor med psykiska besvär ska få makt och inflytande över sitt eget liv.
Ordförande: Jan-Olof Forsén
www.rsmh.se

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Riksföreningen PsykoterapiCentrum är landets största intresseförening för att utveckla och stödja psykodynamiskt orienterad psykoterapi och har ca 1350 medlemmar. RPC arbetar med fortbildning, information, etik, vårdavtalsfrågor, skriver meddelanden på statliga utredningar och gör uppvaktningar och aktioner angående psykoterapi. RPC deltar i psykoterapiens utveckling internationellt. RPC följer och stödjer psykoterapiforskningens utveckling. RPC ger ut tidningen INSIKTEN.
Ordförande: Bengt Sandström
www.rpc.nu

Föreläsningar tors 149, 150, 151, 171, fre 208, 209, 230, 231, 247, 248, 249, 272, 290, lör 331, 332, 351, 352, minisem fre, lör

Riksorganisationen för SuicidPrevention och Efterlevandes Stöd – SPES

SPES är till för alla som har någon närstående som tagit sitt liv. SPES är en ideell organisation som är rikstäckande, partipolitiskt och religiöst obunden. I första hand verkar vi som en anhörigförening med stöd och hjälp till dem som har förlorat någon genom suicid. I andra hand arbetar vi för att minska antalet suicid och öka kunskapen i samhället om att suicid går att förhindra samt att suicidproblematiken är ett samhällsproblem och att det preventiva arbetet behöver förstärkas. SPES telefonjour 08-34 58 73 är öppen varje dag kl 19–22.
Ordförande: Margit Ferm
www.spes.nu

Sektionen för psykoterapi, Karolinska Institutet

Sektionen för psykoterapi anordnar Basutbildning (40 poäng) och Påbyggnadsutbildning (60 poäng) i psykoterapi. Basutbildningen leder fram till kompetens att bedriva psykoterapi under handledning. Påbyggnadsutbildningen leder fram till psykoterapeutexamen och legitimation som psykoterapeut. Vid sektionen bedrivs forskning bl a kring personlighet och effekter av psykoterapi. Ett flertal doktorander är antagna till forskarutbildning.
www.ki.se

Föreläsningar tors 108, fre 210, 232, lör 309, minisem fre,

Socialdemokraterna Stockholms län

Alla ska med – så enkelt är det! Om socialdemokraternas syn på psykoterapi och psykiatris roll i samhället. De senaste årens folkhälsorapporter visar att vi måste finna nya sätt att möta dagens livsstilsmönster. Hur skapar vi en vård som förmår göra det? Hur ser vi till att hålla fortsatta fokus på insatser kring psykisk ohälsa? Hur finner vi en vettig fördelning mellan individens eget ansvar och det vårdutbud som samhället erbjuder? Välkommen till socialdemokraternas monter för att samtala med våra beslutsfattare och företrädare från olika politiska nivåer om psykiatri och det växande psykoterapeutiska fältet.
www.stockholm.socialdemokraterna.se

Sofiaängens Behandlingsenhet AB

Sofiaängen erbjuder psykoterapeutisk dagbehandling med integrerad skola för ungdomar mellan 14 och 20 år med psykiska och sociala problem, där polikliniska insatser visar sig otillräckliga. Vår grundidé är en långtgående integration av miljö-, individual-, grupp- och familjeterapi. Inom en psykodynamisk grundsyn integreras såväl kognitiva som systemteoretiskt orienterade metoder. En grundläggande ambition för Sofiaängen är att hålla hög kvalitet med en välutbildad och erfaren personalgrupp med kontinuerlig, kvalificerad handledning och fortbildning.

Solå ungdomscenter AB

Behandling för tonårsflickor och deras mammor. Vår behandlingsmetod är utvecklad i samarbete med kvinnopsykolog och leg psykoterapeut Patricia Klein-Frithiof. Vi har dagverksamhet där flickor som mår riktigt dåligt kan delta, även om de inte klarar gruppaktiviteter eller har svårt att ta sig hemifrån. Vi betonar skapande verksamhet, skola och samtalsstöd. Intensivstödet har behandlingsprogram för flickor i vanlig skola. Vi har lång erfarenhet och hög kompetens inom området. Alla arbetar under handledning av legitimerade psykoterapeuter.
Ansvariga för verksamheten är: Åsa Rosén, socionom, leg psykoterapeut
Solveig Seuffert, psykologkand, leg psykoterapeut
www.sola.se

Föreläsning tors 109, minisem lör

Spelberoendeprojektet – Statens folkhälsoinstitut

Statens folkhälsoinstitut har regeringens uppdrag att verka för minskade skadeverkningar av överdrivet spelande. Ca två procent av den vuxna befolkningen har fått problem på grund av sitt spel om pengar. De som befinner sig i en socialt och ekonomiskt utsatt position och deras anhöriga drabbas hårdast av spelproblemen. Statens folkhälsoinstitut stöder projekt i Stockholm, Göteborg och Malmö för att utveckla metoder i öppenvården till stöd och hjälp för personer med spelproblem. Metoderna bygger på KBT-baserad behandling i grupp och individuella motiverande samtal.
www.fhi.se

Föreläsning fre 250

Stiftelsen Kricagården

Stiftelsen Kricagården är en behandlingsverksamhet för ungdomar och unga vuxna i åldern 15–25 år med psykiatriska, personlighetsmässiga och psykosociala problem. Verksamheten är uppdelad i två enheter, ett behandlingshem för ungdomar i åldern 15–21 år och ett stöd- och träningsboende för ungdomar och unga vuxna i åldern 18–25 år. Behandlingen utgår från en psykodynamisk och systemteoretisk grund.
www.krica.a.se

Föreläsning tors 152

Stiftelsen Trollängen

Trollängen är ett behandlingshem beläget i Uppsala, 80 km norr om Stockholm och 25 km öster om Uppsala. Trollängen har 25 platser och upptagningsområdet är hela Sverige. Åldersgränsen är 18 år och uppåt. Tyngdpunkten i behandlingen är psykodynamisk individualpsykoterapi. Kompletterat med ADL och miljöterapi. De som är på Trollängen har inte fått samma möjlighet som de flesta andra till en tillitsfull första relation i livet. De föddes av och växte upp hos människor som var rädda eller oengagerade eller rent ut brutala. De som kommer till oss får en möjlighet att bearbeta de händelser och känslor som gjort att just deras liv ser ut som det gör i dag. De får hjälp att bearbeta det svikna barnet inuti den vuxna människan.
www.trollangen.nu

Stockholms Akademi för Psykoterapiutbildning – SAPU

SAPU är en privat högskola för psykoterapiutbildning och innehar examensrätt. Cirka 50 kursdeltagare går f n i olika legitimeringsgrundande utbildningar. Dessutom bedriver SAPU utbildningar i grundläggande psykoterapi och handledning, samt forskning och utbildning i korttidssterapi. Inriktningen är modern psykodynamisk terapi, med sin grund i objektrelationsteori, självpsykologi och relationell psykoterapi och psykoanalys. Aktuell kunskap inom psykoterapiforskning, kognitiv teori, utvecklingspsykologi (bl a anknýtningsteori) och inom emotionsområdet är också viktiga referensramar.
www.sapu.se

Föreläsningar tors 129, 153, minisem fre

Stockholms Institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi

Stockholms Institut för psykodrama, sociometri och gruppsykoterapi grundades 1998. Vi bedriver utbildning i psykodrama på samtliga nivåer. Institutets lärare är i sin dagliga gärning engagerade i psykiatrisk vård, missbruksvård och socialt arbete och är med ett undantag när leg psykoterapeuter. Vi anordnar introduktionshelger, kliniska veckogrupper och handledning. Anslutet till Nordic and Baltic Board of Examiners.
www.sipsykodrama.info

Föreläsningar tors 110, fre 273, 291, lör 310, 370

Stockholms Psykologihjälp AB

www.psykoterapi.nu är Sveriges äldsta och mest besökta rikstäckande förmedling av psykoterapeuter på Internet. I snart tio år har man här gett den psykoterapiintresserade allmänheten information om olika former av psykoterapi och psykoanalys. På www.psykoterapi.nu ges också information om psykoterapeuter i olika delar av landet, vad gäller terapiinriktning, olika specialområden och mottagningsadress mm. Genom ett klick kommer man lätt till psykoterapeutens e-post eller till den egna hemsidan som nu allt fler terapeuter skaffar sig. Även på denna psykoterapimässa finns möjlighet att ställa frågor och få mer information om www.psykoterapi.nu.

Studentlitteratur AB

Studentlitteratur lägger grunden för lärande längs hela kunskapsresan. I nära samarbete med användarna utvecklar vi läromedel för skolan, kurslitteratur för universitet och högskola samt kvalificerad facklitteratur för hela yrkeslivet. Med vår förankring i forskarvärlden öppnar vi vägen till vinnande vetande.
www.studentlitteratur.se

Föreläsning fre 251

Svenska C G Jung Stiftelsen

Svenska C G Jungstiftelsen bildades 1988. Stiftelsen verkar för ökad kännedom om C G Jung och analytisk psykologi genom att anordna kurser, föreläsningar och seminarier samt förmedling av analytiker och psykoterapeuter med inriktning mot analytisk psykologi. Vänföreningar, som genomför föredrag och seminarier i nära samarbete med Stiftelsen, finns i Stockholm, Göteborg och Skåne. "Jungbladet", som presenterar verksamheten, och tidskriften "Coniunctio" utkommer med två nummer per år. Stiftelsen publicerar också en serie småskrifter som behandlar olika temata ur ett jungianskt perspektiv.
Ordförande: Christina Oldfelt-Ekeus
www.jungstiftelsen.se

Föreläsning fre 292

Svenska Föreningen för Dansterapi

Svenska Föreningen för Dansterapi har som målsättning att främja och vidareutveckla dans som terapi i medicinska sammanhang och i samhället som helhet. Föreningen fungerar som kontaktorgan med liknande organisationer i Sverige och utomlands, samt som remissinstans för myndigheter. Inom föreningen finns både yrkesutövande dansterapeuter och andra fackintresserade som stöder dansterapiens utveckling.
Ordförande: Gunilla Thorsell
www.dansterapi.info

Föreläsningar tors 172, fre 211, lör 353, minisem tors, fre, lör

Svenska Föreningen för Familjeterapi – sfft

Svenska Föreningen för Familjeterapi är en ideell förening med ca 900 medlemmar över hela Sverige. Vi har både legitimerade psykoterapeuter och ej legitimerade familjeterapeuter i vår förening. Vi verkar för att familje- och systemteori ska spridas i Sverige.
Ordförande: Magnus Ringblom
www.sfft.se

Föreläsningar tors 111, 130, 131

Svenska Föreningen för Gruppsykoterapi och Gruppvetenskap

Föreningens har som uppgift att samla medlemmar för utbyte av erfarenheter, bilda lokala nätverk och intressegrupper, främja utbildning och forskning som gäller grupper och gruppsykoterapi, främja nationella, nordiska och internationella kontakter, verka som remissinstans, bedriva informativ verksamhet, samarbeta med liknande intresseföreningar.
Ordförande: Kirsten Artin Kronkvist
www.gruppterapi.org

Föreläsning lör 372

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

KPT är en psykoterapiform som fokuserar på de kognitiva systemen, d v s tänkandet i form av ord och bilder samt de organiserande strukturer som tillskriver mening och innebörd åt upplevelserna. I KPT ses människan som en aktiv kunskapssökare som organiserar sina erfarenheter i arbetsmodeller, s k scheman, vilka styr samspelet mellan känsla, tanke, handling och kropp i ett socialt sammanhang.
KPT är en samarbetsrelation mellan patienten som är expert på sig själv och sitt liv och terapeuten som är expert på psykoterapi. Arbetssättet är strukturerat och målinriktat. Terapeuten ställer öppna frågor som hjälper patienten att kartlägga sina tankar, känslor, handlingar och dess konsekvenser i nyckelsituationer.
Ordförande: Jörgen Herlofson
www.kognitiva.org

Föreläsningar tors 112, 113, 132, 154, 173, fre 212, 233, 234, 252, 293, 294, lör 311, 333, 354, 373

Svenska Föreningen för Kroppsorienterad Psykoterapi

Kroppsorienterad psykoterapi introducerades i Sverige av G Downing i början av 1970-talet. Det är en verbal terapiform där sambandet mellan psykiska och kroppsliga processer betonas och där olika kroppstekniker integreras med samtal. Svenska Föreningen för Kroppsorienterad psykoterapi är en förening för psykoterapeuter som vidareutbildat sig i metoden. Den har som syfte att befrämja intresse för kroppsorienterad psykoterapi på psykodynamisk grund och att anordna fortbildningsseminarier och kontinuerligt följa internationell forskning och utveckling inom området.

Ordförande: Teresa Allzén

www.kropppsykoterapi.nu

Föreläsningar fre 253, 295, lör 374

Svenska föreningen för psykisk hälsa – sfph

Svenska föreningen för psykisk hälsa (sfph) är en ideell intresseförening som arbetar för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa. Detta sker främst genom kunskapsspridning om psykiska risk- och friskfaktorer. sfph arbetar för att påverka opinionen och relevanta samhällsinstanter att agera för hälsofrämjande åtgärder. sfph vill också bidra till öppenhet omkring psykisk ohälsa och psykisk sjukdom. sfph ger ut tidskriften Psykisk Hälsa, böcker, monografier, arrangerar föreläsningar och konferenser. sfph driver Föräldratelefonen 020-85 20 00 en hjälplinje där svararna är leg psykologer och socionomer.

Ordförande: Tom T:son Thyblad

www.sfph.se

Svenska Föreningen för Psykoanalytisk Parpsykoterapi – SFPP

SFPP:s medlemmar är leg psykoterapeuter, specialutbildade för arbete med par. Föreningen bildades 1995 och verkar för utveckling av teorier och metoder i psykoanalytiskt orienterad parpsykoterapi samt för spridning av kunskap om omedveten dynamik i parrelationen.

Ordförande: Ann-Sofie Schultz-Viberg

www.parpkykoterapi.com

Svenska föreningen för psykodynamisk kroppsterapi

Psykodynamisk kroppsterapi är en sjukgymnastisk behandlingsmetod som integrerar kroppslig behandling och affektfokuserad psykoterapi. Det terapeutiska arbetet utgår från Silvan Tomkins affekt- och skriptteori samt modern självpsykologi. Målsättningen i det terapeutiska arbetet är att patienten skall få rikare tillgång till sina egna känslor och kunna använda dessa som en viktig informationskälla. Detta sker genom att terapeuten tillsammans med patienten utforskar patientens förmåga att uppmärksamma, tolerera och uttrycka affekter samt kopplar aktuella affektiva förhållningssätt till tidigare händelser som format mönster i patientens liv.

Ordförande: Signe Stryjan

Föreläsning lör 355, minisem fre

Svenska Föreningen för Symboldrama

Föreningen är en sammanslutning av psykoterapeuter som arbetar med symboldramametoden. Metoden är psykodynamiskt orienterad och man arbetar med inre bilder för att kunna påverka djupare skikt i personligheten. Föreningen anordnar 2-årig utbildning för leg psykoterapeuter samt 3,5-årig för dem med Steg I-kompetens. Seminarier och fortbildning ingår i verksamheten liksom nättidningen Källan.

Symboldramaterapeuter finns över hela landet och föreningen samverkar med symboldramaföreningar i andra länder.

Ordförande: Marta Cullberg Weston

www.enigma.se/symboldrama

Föreläsningar tors 114, fre 254, 274, lör 312, 356, minisem tors

Svenska GIM-institutet

Svenska GIM-institutet verkar för information om och utbildning i GIM-metoden (Guided Imagery and Music) i Sverige.

Föreläsningar fre 213, 296

Svenska Nätverket för Existentiell Terapi – SNET

Svenska Nätverket för Existentiell Terapi (SNET) är en sammanslutning av existentiella terapeuter och andra med intresse för existentiella frågor i behandlingssammanhang. Nätverket presenteras på hemsidan: www.existens.nu. Utställaren avser såväl beskriva den existentiella terapin som

utbildningsmöjligheter i Sverige och utomlands. Montern är bemannad med en existentiell terapeut som kan besvara frågor rörande existentiell terapi, existentiell psykologi och filosofi.

www.existens.nu

Föreläsningar lör 313, 375, minisem tors, fre

Svenska OCD-förbundet Ananke

Svenska OCD-förbundet Ananke stödjer personer med tvångssyndrom och deras anhöriga, samt verkar för att information om sjukdomen och om evidensbaserad behandling sprids. Det sker bl a i tidningen Nytt om OCD och på www.ananke.org. Tvångssyndrom är en allvarlig ångestsjukdom som försvårar skolgång och som obehandlad ofta leder till isolering och förtidspension. Det intressepolitiska arbetet syftar till att sprida kunskap och skapa förståelse i samhället i stort. Lokalföreningar och kontaktpersoner finns på 18 orter och erbjuder stöd-/studiegrupper för drabbade och anhöriga. Medlem i HSO.

Ordförande: Anita Odell

www.ananke.org

Föreläsningar fre 297, lör 314, 376, minisem lör

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Svenska psykoanalytiska föreningen är en vetenskaplig förening som är ansluten till IPA (International Psychoanalytical Association) och som har cirka 200 medlemmar. Föreningens institut bedriver utbildning av psykoanalytiker, såväl för vuxna som för barn och ungdomar och har även examensrätt för psykoterapeuter. Föreningen har en omfattande vetenskaplig verksamhet, en mottagning för förmedling av psykoanalys, samt informerar på olika sätt om psykoanalytisk teori och praktik, bl a genom föreläsningar i samarbete med ABF.

Ordförande: Sven Lagerlöf

www.psykoanalys.se

Föreläsningar tors 115, 133, 155, 174, 175, fre 214, 215, 216, 255, 257

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Svenska psykoanalytiska sällskapet bildades 1968 och är ansluten till IPA (International Psychoanalytical Association) Föreningen bedriver utbildning i psykoanalys samt fördjupning och vidareutbildning i teoretiska och kliniska seminarier. Föreningen håller offentliga föreläsningar. Flera av föreningens medlemmar har givit ut böcker, bl a Ludvig Igras sista bok ”Den tunna hinnan”. Psykoanalytiska sällskapet har en mottagningsverksamhet dit allmänheten kan vända sig för att gå i psykoanalys eller psykoanalytiskt orienterad psykoterapi.

Ordförande: Madeleine Bachner

www.psykoanalytiskasallskapet.nu

Föreläsningar tors 151, 155, 175, fre 217, 236, lör 316, 334, 335, 336, 357, minisem fre, fre, lör

Tarab Institute Sweden

Föreningens främsta syfte är att utforska och undervisa i tibetansk filosofi och psykologi som vidareutvecklats enligt Tarab Tulku XI teori och metodik UD (Unity in Duality), göra jämförande studier av västerländska och tibetanska teorier i filosofi, psykologi och psykoterapi samt ge teoretisk utbildning i UD-psykoterapi och självutveckling. Föreningen utbildar terapeuter i UD-psykoterapi. Tarab Institute Sweden är en del av Tarab Institute Europe, i vilket ingår institut i 16 länder.

Ordförande i Sverige: Liisa Vuorinen

www.tarab-institute.org

Föreläsningar tors 134, 156, fre 256, 276

Tasava dagbehandling AB

Tasava har två verksamheter i Stockholm.

Dagbehandlingen för ungdomar 13–19 år som har psykosociala problem eller neuropsykiatriska handikapp. Tonvikten ligger på skola och behandling. Undervisningen är helt individualiserad. Behandlingens innehåll vilar på en kognitiv och systemteoretisk grundsyn. Yrkesträningen vänder sig till ungdomar över 16 år som har svårt att komma igång eller behålla jobb/skola.

Tonvikten ligger på praktisk yrkesträning ute på arbetsplatser och enskild undervisning ett par timmar per vecka.

www.tasava.se

Teamet för nyinsjuknade psykopatienter – NIP, Södertälje psykiatriska sektor

NIP-teamet har sin bas i psykossektionen i Södertälje psykiatriska sektor och tar emot alla förstagångssökande psykopatienter. I NIP-teamet arbetar psykologer, sjuksköterskor, skötare och specialistläkare, sammanlagt cirka 10 personer. Behandlingen är behovsanpassad och nätverksinriktad enligt principerna för Öppen Dialog. Kunskaper från bl a systemisk, kognitiv, psykoedukativ, psykodynamisk och mindfulness tradition används.

www.sll.se

Föreläsning lör 317

Terapikolonier AB

En väl utarbetad metodik för arbete med barn, ungdomar och föräldrar i grupp.

En gruppsykoterapeutisk behandling i kolloform. Individuellt uppsatta behandlingsmål.

Väl inarbetad modell för att komplettera pågående öppenvårdsinsatser. Vi anlitas idag bl a av barnpsykiatrin i Stockholms län. 1934 startades Skollovsföreningen för psykiskt ömtåliga barn av några anställda på rådgivningsbyrån i Stockholms stad. Från 1973 var Terapikolonier en egen enhet inom PBU/BUP i Stockholm. 2002 avknoppades terapikolonier och drivs nu av ett värd företag ägt av tidigare anställda i verksamheten.

www.terapikolonier.se

Föreläsning tors 176, minisem lör

Viksjo Gärd Behandlingshem och Psykoterapeutiskt Center AB

Viksjo Gärd Behandlingshem erbjuder kvalificerad psykoterapeutisk behandling för ungdomar 14-20 år med psykiska och psykosociala problem. Behandlingen vilar på psykodynamisk grund och består av miljöterapi, individualterapi och familjeterapi. Stor vikt läggs vid utslussningsfasen i behandlingen. Viksjo Gärd Utslussning/Stödboende tar även emot ungdomar utifrån som behöver boende med stödsatser. Barken Skola & Behandling, vår dagverksamhet, erbjuder skola och behandling för samma målgrupp som ovan. Skola på institutionen med egna lärare. Behandlingen består av miljöterapi, familjeterapi och individuella samtal.

Verksamhetschef: Kurt Strömberg

www.viksjojogard.se

Föreläsning tors 116

Visavi AB

Visavi arbetar sedan 1998 med personalstöd och krisstöd åt företag och organisationer i Sverige, Norden och via partners i världen. Vi fungerar som stöd åt ledning och övriga medarbetare. Genom att finnas till hands dygnet runt året om och hjälpa till att lösa psykosociala, ekonomiska och juridiska problem bidrar vi till att skapa harmoniska arbetsplatser. Visavis tjänster anlitas i såväl offentlig som privat sektor och alla kontakter med Visavi behandlas konfidentiellt. Visavi har idag ett tjugotal anställda medarbetare i Stockholm och därutöver tillgång till ett omfattande nätverk bestående av legitimerade psykologer, psykoterapeuter, jurister och ekonomer. Vi finns representerade på ca 100 orter i Sverige.

www.visavi.com

Föreläsningar fre 237, 272

Har du en bra idé om hur psykoterapeutisk/psykologisk behandling och kunskap kan användas på ett lättillgängligt sätt i samhället?

Välkommen att tävla om PsykoterapiStiftelsens psykopolitiska guldplakett!

Goda idéer om hur psykoterapeutiska/psykologiska kunskaper kan användas behöver spridas och tydliggöras för beslutsfattare, politiker och alla berörda.

I arbetet med PsykoterapiMässan har PsykoterapiStiftelsen mött många inspirerande idéer fyllda av nytänkande vad gäller verksamhetens innehåll, organisation och samarbetsformer. Problemet är att idéer har svårt att få fäste och ofta stöter på onödiga organisatoriska hinder.

Numera vet vi att psykoterapi är en effektiv behandling vid psykisk ohälsa. Samhället har helt enkelt inte råd att fortsätta att underutnyttja psykoterapeutiska/psykologiska kunskaper när det gäller förebyggande arbete, behandling och rehabilitering. Maktstrukturer, värderingar och fördomar behöver förändras radikalt inom det psykiska området.

PsykoterapiStiftelsen utlyser därför för andra gången en tävling om det bästa förslaget till hur psykoterapeutisk/psykologisk behandling och kunskap kan användas på ett lättillgängligt sätt i samhället.

Förslaget som vinner den psykopolitiska guldplaketten kommer skickas till dagspressen, publiceras i facktidningar och presenteras för berörda politiker och beslutsfattare. Guldplaketten kommer att utdelas under PsykoterapiMässan lördagen den 20 maj kl 11.00. Vinnaren får då kort presentera sitt förslag och därpå följer en paneldiskussion om förslaget med inbjudna beslutsfattare och experter.

Förslaget, på högst en A4 sida, ska innehålla:

- En beskrivning av förslaget och hur det praktiskt skall kunna genomföras
- Ett överslag på vad det kan komma att kosta och idéer om Wnansiering

Skicka ditt bidrag senast den **31 mars 2006** till: *PsykoterapiStiftelsen*

*Box 4039
102 61 Stockholm*

eller via e-post: *info@psykoterapistiftelsen.nu*

Obs! För att juryn skall kunna göra en opartisk bedömning skall förslaget skickas in anonymt och förslagsställarens namn, adress, telefonnummer och e-postadress skall bifogas i ett separat slutet kuvert. Juryn kommer att bestå av representanter från patientorganisationer, aktuella frivillig-organisationer, politiska partier och PsykoterapiStiftelsen. Vinnaren meddelas under april månad.

Välkommen med ditt förslag!

PsykoterapiStiftelsens styrelse

Vad har hänt med förslaget som vann guldplaketten på PsykoterapiMässan 2004?

Vinnare av den psykopolitiska guldplaketten år 2004 var Iréne Altschul, leg psykolog, leg psykoterapeut. Irénes förslag handlade om att skapa ett system, som liknar det sjukgymnasterna har, nämligen fri tillgång till psykoterapi utan remisskrav upp till åtta besök och därefter remisstväng från och med den nionde gången. Kontakt har tagits i flera omgångar med berörda politiker angående förslaget. Alla har varit mycket positiva till förslaget, men ingen har tagit tag i frågan. För att skynda på processen kommer vi på PsykoterapiMässan 2006 anordna en Primärvårdspanel som skall diskutera hur det kommer sig att man på många ställen i landet har kommit långt i fråga om psykoterapeutisk/psykologisk kompetens inom primärvården medan det på andra håll står nästan still. Panelen kommer att bestå av politiker, representant från Försäkringskassan, psykoterapeuter, primärvårdsläkare och psykiater.

Legitimerad psykoterapeut – vad är det?

Den akademiska *psykoterapeutlinjen* tar 3 år på deltid (60 poäng). För att söka in på denna utbildning krävs först att man har *grundutbildning* som legitimerad psykolog, legitimerad läkare med specialistkompetens i psykiatri, socionom, legitimerad sjuksköterska, präst eller annat människovårdande grundyrke (akademisk utbildning minst 120 poäng).

Grundutbildningen måste innehålla basutbildning i psykoterapi (30 poäng), vilket är fallet för psykologer och psykiatrer. Övriga måste genomgå särskilt anordnad basutbildning under ett par år på deltid.

Ovanpå denna grundutbildning krävs psykoterapeutiskt arbete under *handledning* i minst ett par år, att gå i *egen psykoterapi* och att *bedömas lämplig* för yrket, innan man är behörig att söka in till psykoterapeutlinjen.

Ibland sägs att legitimerade psykoterapeuter har Sveriges längsta utbildning.

Den vanligaste grundutbildningen för leg psykoterapeuter är *psykolog* (med ca 53 %), därefter *socionom* (ca 20 %) och *läkare* (ca 10 %). Det finns omkring 4 600 legitimerade psykoterapeuter i Sverige, varav 3 900 under 65 år.

År 1985 infördes legitimationen för psykoterapeuter

Yrkestiteln psykoterapeut är skyddad i lag och får bara användas av legitimerade psykoterapeuter. Bara legitimerade psykoterapeuter får anställas som psykoterapeuter av landsting och kommuner i deras hälso- och sjukvård. Legitimationen är en slags garanti att psykoterapeuten är väl utbildad och arbetar på väl beprövat sätt – psykoterapeuten står under tillsyn av Socialstyrelsen och kan anmälas till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

Vad är skillnaden mellan legitimerad psykoterapeut, legitimerad psykolog, psykiatriker?

En **legitimerad psykoterapeut** har genomgått den här beskrivna utbildningen till psykoterapeut.

En **psykiatriker** är en **legitimerad läkare** som sedan specialiserat sig inom psykiatri, vilket tar cirka fem år efter läkarlegitimationen. Psykiatrikern är specialist inom området psykiska sjukdomar och har rätt att skriva ut mediciner. Psykiatrikern har basutbildning i psykoterapi och kan efter två års psykoterapeutiskt arbete under handledning samt egen psykoterapi söka till den legitimeringsgrundande psykoterapeututbildningen.

En **legitimerad psykolog** har femårig högskoleutbildning plus ett års praktik (PTP). Psykologen arbetar inom många områden t ex inom arbetspsykologi, skolan, rättsväsendet, omsorgsvården och den psykiatriska vården. Psykologen kan göra utredningar, genomföra tester och ge samtalsbehandling. Psykologen har basutbildning i psykoterapi och kan efter två års psykoterapeutiskt arbete under handledning samt egen psykoterapi söka till den legitimeringsgrundande psykoterapeututbildningen.

Utbildningar med examensrätt

Beteendeterapeutiska föreningen, Box 1510, 75145 Uppsala, Hemsida www.kbt.nu

Kognitiv beteendeterapi

Center för Cognitive Psykoterapi och Utbildning i Göteborg AB, Thorilds gränd 1, 4442 31 Kungälv. Hemsida www.cognitivterapi-gbg.se

Kognitiv psykoterapi

Ericastiftelsen, Odengatan 9, 11424 Stockholm, tfn 08-402 17 60 Hemsida www.ericastiftelsen.se

Barn- och ungdomspsykoterapi

Göteborgs Psykoterapi Institut, Vasagatan 16, 41124 Göteborg, tfn 031-711 97 51 Hemsida www.gpsi.se

Psykoanalytiskt/psykodynamiskt inriktad psykoterapeututbildning

Göteborgs universitet, Psykologiska institutionen, Box 500, 40530 Göteborg, tfn 031-773 16 36 Hemsida www.gu.se

Individualpsykoterapi för vuxna, familjpsykoterapi samt barnoch ungdomspsykoterapi

Karolinska Institutet, Sektionen för psykoterapi, Institutionen för klinisk neurovetenskap, Björngårdsgatan 25, 11852 Stockholm, tfn 08-615 97 00 Hemsida www.ki.se

Psykodynamisk individualpsykoterapi för vuxna

Linköpings universitet och Hälsouniversitetet i Linköping, 58183 Linköping, tfn 013-28 56 75 Hemsida www.liu.se

Psykoanalytisk och systemorienterad psykoterapi

Linnéstadens psykoterapiinstitut, Järntorget 4, 41304 Göteborg, Hemsida www.lpiggbg.cjb.net

Psykoanalytisk och psykodynamisk inriktning

Lunds universitet, Institutionen för psykologi, Box 213, 22350 Lund, tfn 046-222 91 24 Hemsida www.lu.se

Familjpsykoterapi, kognitiv psykoterapi samt en kombination av familje- och kognitiv psykoterapi

Otterhällans Institut, Kungsgatan 10A, 41119 Göteborg, tfn 031-774 09 29 Hemsida www.otterhallans.se

Psykoanalytiskt orienterad psykoterapi

Psykoterapisällskapet AB, Liljeholmsvägen 30B, 11761 Stockholm, tfn 08-462 12 20 Hemsida www.psykoterapisallskapet.se

Gruppsykoterapi för vuxna, familjeterapi

SAPU (Stockholms Akademi för PsykoterapiUtbildning) Brännkyrkatan 76, 11823 Stockholm, tfn 08-642 10 24

Psykoanalytiskt orienterad psykoterapi med särskild inriktning på objektrelationsteori och självpsykologi

S:t Lukas utbildningsinstitut, Box 17240, 10462 Stockholm, tfn 08-658 48 84 Hemsida www.st-lukas.se

Psykodynamisk individualpsykoterapi med vuxna i Stockholm, Göteborg, Lund

Svenska institutet för kognitiv psykoterapi, Sabbatsbergs sjukhus, Box 6401, 11382 Stockholm, tfn 08-690 52 60

Kognitiv psykoterapi

Svenska psykoanalytiska föreningen, Västerlånggatan 60, 11129 Stockholm, tfn/fax 08-10 80 95 Hemsida www-spaf.a.se

Psykoanalytikerutbildning

Svenska psykoanalytiska sällskapet, Upplandsgatan 83, 11344 Stockholm tfn 08-33 82 58

Hemsida www.psykoanalytiskasallskapet.nu

Psykoanalytikerutbildning

Umeå universitet, Institutionen för klinisk vetenskap/Psykoterapi, 90187 Umeå, tfn 090-785 64 94 Hemsida www.umu.se

Psykodynamisk psykoterapi för vuxna, familjeterapi, kognitiv psykoterapi

Uppsala universitet, Institutionen för psykologi, Box 1225, 75142 Uppsala, tfn 018-471 21 06 Hemsida www.uu.se

Kognitiv beteendeterapi och psykodynamisk psykoterapi

Samrådsforum för psykoterapi – vad är det?

Samrådsforum är en instans för överläggningar mellan samtliga föreningar för de olika psykoterapiinriktningarna för legitimerade psykoterapeuter.

Samrådsforums föreningar är stödföreningar för psykoterapi och arbetar för bästa kvalitet inom psykoterapi och psykoterapeututbildning samt för att psykoterapi ska vara tillgänglig på rimliga ekonomiska och administrativa villkor för dem som behöver psykoterapi. Detta skiljer sig från fackförbundens överordnade mål som är att arbeta för medlemmarnas yrkesintressen, löner och arbetsvillkor.

Psykoterapeuter är organiserade i flera olika fackförbund inom vilka de utgör en mindre andel av medlemmarna.

Genom **Samrådsforum** når man landets legitimerade psykoterapeuter och får tillgång till expertkunskaper i aktuella och allmänna frågor som berör människors psykiska hälsa.

När departementen, riksdagen, Socialstyrelsen eller andra institutioner efterfrågar psykoterapeutisk expertis och på ett samlat sätt vill inhämta psykoterapeuters erfarenheter och synpunkter ska man vända sig till **Samrådsforum**.

Samrådsforum har överläggningar om aktuella psykoterapifrågor 1–3 gånger/halvår, då också representanter i de stora internationella psykoterapiorganisationerna deltar.

Samrådsforums föreningar organiserar tillsammans fler legitimerade psykoterapeuter än någon annan organisation och har sammanlagt cirka 2 600 legitimerade psykoterapeuter som medlemmar – av vilka ett antal också kan erbjuda psykoterapi på andra språk.

Samrådsforums adress:

c/o RPC, Englebrectsgatan 35 B 5tr, 114 32
Stockholm,

tfn 08-20 15 89

www.psykoterapistiftelsen.se/samradsforum

E-post: info@psykoterapistiftelsen.se, rpc@rpc.nu

Samrådsforums föreningar:

Beteendeterapeutiska föreningen – BTF

Ordf: Ulf Sterner
E-post: ulf@orana.se
www.kbt.nu

Föreningen för barn- och ungdomspsykoterapeuter

Ordf: Susanna Billström
E-post: susanna.billstrom@bup.sll.se
www.enigma.se/fbup

Riksföreningen PsykoterapiCentrum – RPC

Ordf: Bengt Sandström
E-post: bengt.sandstrom@sll.se
www.rpc.nu

Svenska Föreningen för Familjeterapi – sfft

Ordf: Magnus Ringblom
E-post: magnus.ringblom@telia.com
www.sfft.se

Svenska Föreningen för Klinisk Hypnos – SFKH

Ordf: Charlotte Holmquist
E-post: charlotte.holmquist@advivum.se
www.sfkf.org

Svenska Föreningen för Gruppsykoterapi och Grupputveckling

Ordf: Kirsten Artin Kronkvist
E-post: kirstenartinkronkvis@tiscali.se
www.gruppterapi.org

Svenska Föreningen för Kognitiv Psykoterapi och Forskning – SFKPF

Ordf: Jörgen Herlofson
E-post: j.herlofson@telia.com

Svenska Föreningen för Psykoanalytisk Parpsykoterapi – SFPP

Ordf: Ann-Sofie Schultz Viberg
E-post: asso@bredband.net
www.parpsykoterapi.com

Svenska psykoanalytiska föreningen – Spaf

Ordf: Sven Lagerlöf
E-post: sven.lagerlof@tele2.se
www.spaf.a.se

Svenska psykoanalytiska sällskapet – Spas

Ordf: Madeleine Bachner
E-post: madeleine.bachner@zeta.telenordia.se
www.psykoanalytiskasallskapet.nu